ሕጊ እንዳባ ንብረት ህዝቢ ስለዝኾነ፡ ኣብ ኢድ ህዝቢ ይብጻሕ፡ የንብቦን ይፍለጦን ከኣ።

ቅድሚ ኵሉ ምስጋና ንዝግበኦ ምቕራብን፡ ድኻሞም ምፍላጥን ኣገዳስን ርትዓውን ስለዝኾነ፡ ነዚ ካብ ሓደ ሓውና ረኺብ ዘምበብክዎ፡ ብ1990 ኣብ ጀርመን ዝተሓትመ፡ ዳርጋ ናይ ምሉእ ሕብረተ-ሰብ ኤሪትራ ፡ሕግን ሥርዓትን ናይ መሬት ዓደቦ ዝሓቘፈ፡ ዝነበረ ጽሑፋት፡ ካብ ዘለዎ ደልዮምን፡ ኣኪቦምን፡ ጠርኒፎምን፡ 550 ገጽ ዝሓዘ መጽሓፍ ሕጊ እንዳባ፡ ንዘጀጋጀዉ ኒሐኛታት ደቂ ሃገር ፡ ዝለዓለ ምስጋና ይብጸሓዮም። ንሳቶም ከኣ ፡ኣስማቶም ንምጥቃስ ኣብቲ ገበር ናይቲ መጽሓፍ ተጻሒፉ ስለዘሎ ዘርአ-ያዕቆብ እስጢፋኖስ፡ ወልደማርያም ኣብርሃም፡ እንዃ. ገሪማ ገብረመስቀል ይበሃሉ። ንሳቶም እውን ብጊደኦም ኣብቲ ጥርናፈ ብዝገበሩሎም ዓቢይ ኣበርክቶ፡ ን ዶክተር ኣባ ኣጎስጢኖስ ተድላ ኣብቲ መእተዊ ናይቲ መጽሓፍ ኣመስጊኖሞም ስለ ዘሎዉ በዚ ኣጋጣሚ ናይዞም ምእንቲ ህዝቦም ዝተኣሰሩን ዝተህርሙን ክቡር ኣቦ፡ ስም ምዝካር ይግባእ።

ኤሪትራ ካብ ብዙሕ ዘመናት ጀሚሩ ዓዲ ሕግን ዓዲ ፍትሕን ከም ዝነበረ ካብ ታሪኽን ካብ ሕግታት እንዳባን ክንርዳእ ንኽእል።

ሽሕኳ ሕጊ እንዳባ ምስ ግዝይኡ ክምዕብልን ክሰፍሕን ዝግበኦ እዩ እንተተባህለ፡ ብፍላይ ኣብ መሰል ወዲ ሰብን ፍትሕን ክትርእዮ ከለኻ ምስተን ዘበናውያን መሰል ወዲሰብ ዘኽብራ ሃገራት ብማዕረ ክስለፍ ዝኽእል ክቡርን ምዕቡልን ሕጊ ከም ዝኾነን፡ ኣብ ሃገርና እውን ክሳብ'ዚ ቀረባ ግዜ ብሰፊሑ ይስረሓሉ ከምዝነበረን ሓቂ እዩ። ሕጊ እንዳባ ኣምቢብካዮ ዘይምኖ ፡ ኣብ ዕለታዊ ናብርኦምን ማህበራዊ ሽግራትን ከጋጥሙ ዝኽእሉ ነገራት ብዝርዝር ዝምዝግብን፡ ፍታሕ ዝህብን ሕጊ እዩ። ኣቦታትና በላሕትን መስተውዓልትን ሰብ ሃይማኖትን ስለዝነበሩ፡ ነቲ ኣብ ሃገርና፡ ኣብ ዝተፈላለየ ግዜ ዝወርድ ዝነበረ ጨካን መግዛእትን ግፍዕን፡ መኪቶምን ተጻዊሮምን፧ ዓዶምን ባህሎምን ሃይማኖቶምን ዓቂቦም፧ ውሽጣዊ መሰል ዜጋታቶም ከኣ ከየድፈሩ ዝሓለፉ ሰብ ኒሕን ተባዓትን ህዝቢ ኢዮም።

እዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ዘሎ መጽሓፍ ናይ 9 ከባቢታት ዝሓዘ ኮይኑ ብ ትግሪኛን ትግረን ዝተጻሕፈ እዩ። ንሱ ከኣ 1. ሥርዓት ኣድግና ተገለባ። 2. ሥርዓት ኣድከመ ምልጋእ። 3. ሕጊ ናይ ለጎን ጭዋን (እተሓደሰ ኣብ ዋዕላ ማይ ለሓም)። 4. ስርዓት ሎጎ ጭዋ። 5. ሕጊ ሰሓርትን ላምዛን ወቐርትን ዳምባን።6. ሥርዓት ናይ ሀብተሥሉስ፡ናይ ገብረክርስቶስ ናይ ደቀተሽም። 7. ሥርዓት ካርንሽም። 8. ዋዕላ ሾብዓተ ኣንሰባ ዘማት ታሕታይ። 9. ክልኤ መንሳዕ፡ ድግም ወፍትሕ ወዓዱታት፡ ምን ኣወሉ እብ ሂጋ ትግሬ።

እሞ እዚ መጽሓፍ ሕጊ እንዳባ፡ ምስ ውልቀ-ሰባት ኮነ፡ ኣብ ቤተ መጻሕፍቲ ዝሰኣን ኣይኮነን። እንተኾነ ግን ኣብዚ ዘለናዮ ግዜ ሃገርና ኤርትራ ብሕጊ ኣልቦ ስርዓት እናተገዝኤት፡ ህዝብና ካብ ባርነት ዘይሓይሽ ሂወት ኣብ ዘሕልፈሉ ዘሎ እዋን፡ እዚ ሕጊ እዚ ብቐሊሉ ኣብ ኢድ ብዙሓት በጺሑ ክንበብ ኣድላዪ ስለዝኾነ፡ ካብቲ መጽሓፍ ፡ ተቐዲሑ፡ በቢሓደ ኣብ ኢንተርነት እንድሕሪ ተዘርጊሑ ካብኡ ጉዱሳት ከንብብዎን ሓቲሞም እውን ክዝርግሕዎን ይኽእሉ እዮም። ካብዚ ብምብጋስ ከኣ እታ ኣብ ቍጽሪ 1. ተሰሪዓ ዘላ "ሥርዓት ኣድግና ተገለባ" ንኣንባብያን እናቕረብኩ ብተገዳስነት ክተንብብዎን ክትዝርግሕዎን እላቦ። እዚ ሓዲሽ ወለዶ፡ ከኣ ኣቦታቱ፡ ኣቦሓጎታቱ፡ ዝገደፍሉ ንብረት ክርከብን ክፈልጥን፡ ፈሊጡ ከኣ ኒሖም ተዓጢቑ፡ ልበነኦም ሰኒቑ፡ ዓዱ ዓዲ ሕግን ፍትሕን ናይምግባር ሓላፍነት ክወስድ ይግባእ።

ዘርእማርያም ሃ. ክፍለ

ሥርዓት

ኣድግና ፡ ተገለባ

መቅድም።

ኣጽምዑ ሕዝብየ ሕግየ።

ወጽልው፡ እዝንክሙ ኀበ ቃለ ኣፉየ ወእነግር ኣምሳለ ዘእምትካት። ወኣጽምዑ ኣእምሮ ሕሊና እስመ ሠናየ ጸጋ እጼግወክሙ ሕገ ዚኣየ ኢትኅድጉ ምሳሊያተ ሰለሞን። ም፡፬፡ቁ፡፭፡፪።
ወኣእምሮ ሕግሰ ለልብ ኄር ዉእቱ፡ ም፡፱፡ቀ፡፲።
“ፍጥረታት ዝፈጠረ ሕግታት ዝሰርዔ እግዚኣቢሄር ብጥንተ ባህርዩ ሥሩዕ ስለ ዝኾነ ብመጀመርያ ፍጥረት ሰማይን ምድርን ፈጠረ። በቢቦቶኦም ፈልዩ ወሲኑ ኣቐሞ ካብ ዕለት ሰንበት ክሳብ ዕለት ዓርቢ ኣብ ሰማይን ኣብ ምድርን ክነብሩ ንዝፈጠሮም ፍጥረታት ንኹሎም በቢሥርዓቶም ተወሲኖም ሥርዓቶም ክሕልዉ ሠሥርዓቶም ከኣ ክገብሩ ኣዘዘ። ከምቱ ዝኣዘዞ ከኣ ሥርዓቶም ሓልዮም ይነብሩ ኣለዉ።
ወበቃለ ቅድሳትሁ የሃውሩ በሥርዓቶሙ ኢይስሕቱ ወኢይፈልሱ እምነ ዓቅሞሙ፡ ሲራክ፡ ፴፫፡ ቍ፡ ፲ ።
መጽሓፈ ኢዮብ ም ፡ ፴፰ ፡ ቍ ፡ ፬ ፡ ፫ ፡ ፰ ፡ ፲፪ ፡ ኮከበ ፡ ጽባህኒ ፡ ኣእመረ ትእዛዞ ከምዝበለ ።
እዙ ባህርያዊ ስርዓትን ሕግን ግን ፡ ካብቶም ኵሎም ፍጥረታት ብሕልፊ ንበዓል ኣእምሮ ሰብ እዩ ተዋሂቡ ዘሎ ።
ስሩዓ ባሕርይ እግዚኣቢሄር ብዕለት ዓርቢ ንኣዳም ምስ ፈጠሮ ፡ ኣምኵሉ ዕጽ ዘውስተ ገነት ብላዕ ወእምዕዕሰ ዘያሌቡ ሠናየ ወእኩየ ኢትብላዕ እምኔሁ ቢሉ ምሳኡ ዜሳማምዕ ጽኑዕ ሕጊ ዝሃቦ ናይ ስርዓት ሕጊ እዩ። ኦሪት ፡ ዘል ፡ ም፡ ፪ ፡ ቀ ፡ ፲፮ ።
ኣቦና ኣዳም ከኣ ናይ ገዛእን ተገዛእን ዝተኣዘዞ ና ስርዓት ሕጊ ትእዛዝ ምሰፍረሰ ካብ እግዚኣቢሄር ቅጽዓቱ ትቐበለ ። ስርዓት ዘይ ምግባር ሕጊ ምፍራስ ንእግዚኣቢሄርን ንንጉስን ብፍጹም ከምዘሕዝን ቅጽዓትውን ከምዘቕጽዕ ኦሪት ፡ ዘል ፡ ም ፡ ፫ ፡ ቀ ፡ ፲፯ ፡ ፲፱ ፡ ወበ ሃፈ ገጽኪ ብልዕ እስከ ትገብእ ውስተ መሬት ።
ሰብ ካብ ስሕተት ኣዳም ክሳብ ሙሴ ብሕጊ ልቦና ይናበሩ ነበሩ እምበር መነባበሪ ጽሑፍ ሕጊ ኣይነበሮምን ።
ሰብእሰ ኢተፈጥሩ ለዝ ከመዝ ከመ ያጽንዑ ሕጎሙ በበርዕ ወበቀለም ኣላ ይንበሩ ወይግበሩ ከመ መላእክተ እግዚኣቢሄር ንጹሃን ወቅዱሳን ኄኖ ፡ (.....) ሕግሰ ጠባይኣዊ ተውህቦ ለሰብእ እግዚኣቢሄር ቀዲሙ ።
ኣብ ወረቐት ዝተጻሕፈ ሕጊ ዘይኮነ ብሕጊ ልቦና ክነብር ዝተፈጥረ ሰብ ብሕጊ ልቦና ክነብር ስለ ዘይከኣለ ሕጊ ንምጽሓፍ ብ ሙሴ ተጀመረ። መፍቀሬ ሰብእ እግዚኣቢሄር ህዝቢ ዝናበረሉ ሕጊ ባዕሉ ንሙሴ ኣጽሓፎ ፡ ኦሪት ፡ ዘጸ ፡ ም ፡ ፴፬ ፡ ቀ ፡ ፳፯ ፡ ወይቤሎ እግዚኣቢሄር ጽሕፍ ለከ ዘንተ ነገር ኦሪት ፡ ዘጽ ፡ ም፡ ፳፬ ፡ ቀ ፡ ፲፪ ፡ ወእሁበከ ሰሌዳ ዘሕግ ወትእዛዝ ትሕግግ ሎሙ እንከሰ ወሪደከ ኮንን ሕዝበ ። በዙ ጽሒፍካዮ ዘሎኻ ሕጊ ስራዕ (ቅጻዕ) በሎ ። ነቶም ሕዝቢ ከኣ ነዙ ተጻሒፉ ዘሎ ሕጊ እንተሓለኹምን እንተ ተኣዘዝኩምን ሓለፉ ካልኦት ሕዝቢ ገንዘበይ ትኾኑኒ በሎም ።

ካብ ሙሴ ክሳዕ ልደተ ክርስቶስ ሙሴ ብዝጸሓፎ ሕጊ ይናበሩ ነበሩ ።
ካብኡ ንደሓር በቢዘበኑ ነንግዜኡ ዘድልዮ ሕጊ ኪጽሕፍ ግቡእ ስለዝኾነ ናይ ሙሴ ሕጊ መሰረት ገይሩ ጎታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሓዲሽ ሕጊ ወንገል በ፩ቱ ወንገላውያን ኣጽሓፈ ።
ቆስጣንጢኖስ ንጉስውን ብዘበኑ ፍትሐ ነገስት ስልሳይ ሕጊ ብ፲፫፻፲፰ ሊቃናት ኣጽሓፈ ።
ኵሉ ሰብ ብዘይ ሕጊ ክነብር ኣይከኣሎን ። ምንምኳ ብሃገርን ብቋንቋን ብሃይማኖትን እንተተፈላለየ ብእግዚኣቢሄር ዝተፈጥረ ሰብ ኵሉ ብሕጊ ተፈጥሮ ሓደ ከምምኳኑ መርሚሩ የስተውዕል ።

ሕጊ ፡ ማለት ።

ንንጉስ ንመኳንንቲ ንህዝቢ ምስ እግዚኣቢሄር ዘሰማምዕ፥ ንህዝቢ መሐለዊ ብሰላም መናበሪ፥ ዓቢይ ረዲኤት ዘለዎ ነገር ማለት እዩ ።
እስመ ሕገ ወሃበ ለረዲኤት ፡ ኢሳ ፡ ም ፡ ፰ ፡ ቍ ፡ ፳ ።
ዘሰማምየም ነገር ናይ ጥበብ መጀመርያ እግዚኣቢሄር ንምፍራህ እዩ ። መዝ ፡ ም ፡ ፩ ፡ ቍ ፡ ፳፫ ፡ ተቀነዩ ለእግዚኣቢሄር በፍርሃት ። ቅዳሚሃ ለጥበብ ፈሪሃ እግዚኣቢሄር ፡ መዝ ፡ ፻፲፡ቍ ፡ ፳ ።
ኤፌ ጴጥሮስ ቀዳ ም ፡ ፪ ፡ ቍ ፡ ፲፰ ፡ ንእግዚኣቢሄር ፍርህዎ ንንጉስ ኣኽብርዎ።
ጳውሎስ ፡ ም ፡ ፲፫ ፡ ቍ ፡ ፲፯ ፡ ነባሪኒ ተኮነኑ ለኣጋእዝቲኩሙ ኣቱም ህዝቢ ብፍርሃትን ብትሕትናን ብቅኑዕ ልቡኽምን ነቶም ብስጋ ዘናባብሩኹም መኳንንትኹም ተኣዘዙ።
ጳ ፡ ኤፌ ፡ ፮ ፡ ቍ ፡ ፱ ፡ ኣጋእዝትቲኒ ዕሩየ ግበሩ ሎሙ ኣቱም ምኳንንቲ ውን ኣብ ሰማያት ንገጽ ዘየድሉ ጎይታ ከምዘለኩም ፈሊጥኩም ነቶም እተናባብርዎም ህዝቢ ብዘይ ኣድልዎ ብቕኑዕ ፍርድኹም ኣዝዝዎም።
ወንህነሰ ኣእመርነ ወኣመነ። ዮውሃንስ ብቐደማይ መልኽቱ ም ፡ ፩ ፡ ቅ ፡ ፲፰። ብፍቕሪ ዝነብር ምስ እግዚኣቢሄር ይነብር፥ እግዚኣቢሄርውን ምሳኡ ይነብር፥ ዝብሎ ፈለጥና ንሕናውን መኳንንትን ወራዙት ዓደቦን፥ ብሕብረትን ስምምዕን ብዘይምቍራጽ ብፍጹም ትግሃት ሓሲብና ዝሰራሕናዮ ናይ ጽቡቕ ሓልዮ ንዙ ሎሚ ተኣሪሙ ዝሕተም ዘሎ ሕጊ ኣፍረየ።
እዙ ሕጊ እዙይ ካዓ ቅዱሳት መጻሕፍትን ፍትሓ ነገስትን ብምኽባርና ቀዳሞት ኣቦታትና (ምዔም መሓዛ) ቢሎም ንዝሰመይዎ ሕጊ ተኻታቲልና ነቱ ብልማድ ከትስተኻኸለ ዝጸንሐ ዘንቅፈና ነገራት ገዲፍና ምስ ግዜና ዝሳማምዓና ትኽክላኛ ቅኑዕ ሕጊ ኣቐምና።
ከምቱ ቅ ፡ ዳዊት ብም ፡ ፸፰ ፡ ቍ ፡ ፭ ፡ ወሰርዓ ሕገ ልእስራኤል። ዘኣዘዞም ለኣቦዊነ ከመ ይንግሩ ለደቂቆሙ። ደቂቅ እለ ይትወለዱ ወይትነሳኡ፥ ዝበሎ ንድሕሪ ሕጂ እውን ካብ ሎሚ ጀሚሩ ንውሉድ ወለዶ ጽኑዕ መሰረት ኮይኑ እናበለጸን እናኸበረን ኪነብር ምሉእ ተስፋና እዩ።
ወዘሕጎ ያነብብ መዓልተ ወለሊተ ወይከውን ከመ ዕጸ እንተ ትክልት ህበ ሙኀዘ ማይ እንተ ትሁብ ፍሬሃ በበጊዜህ።
ወኵሉ ዘገብረ ይፈጽም ጳ ፡ ሮሜ ፡ ም ፡ ፲፭ ፡ ቍ ፡ ፬ ፡ ወኵሉ ዘተጽሕፈ ለተግሳጸ ዚኣነ ተጽህፈ ከመ በትእግስትነ ወበተወክሎ መጻሕፍት ንርከብ ተስፋነ ዝበሎ ቃል ትእዛዝ ንምፍጻም ሕጊ ንምጽናዕ ከምዝግባእ ነስተውዕል።
እቶም ንኣና ዝወለዱ ለባማት ኣቦታትና ህዝቢ ብዘይ መናበሪ ሕጊ ምንባር ዘይግባእ ስለዝኾነ ኣስተውዒሎም ስርዓት ምዔም መሓዛ ቢሎም ሰምዮም ሕጊ ኣቖሙ። (ምዔም ዓ ምሓዛ ማለት ስም እቱ ስርዓት ዝቖሞሉ ቦታ እዩ።) እዙ ሕጊዙይ ብግዜ ክቡር ደጃዝማች ሱባጋድስ መስፍንነት ቈመ ፻፳፫ ዓመት ዝኸውን ኣናበረ (ኣካየደ።)

ናይ ደ. ሱባጋድስ	፱	ዓመት	9
ናይ ደ. ዉቤ	፳፬	ዓመት	24
ናይ ሃጸይ ቴድሮስ	፲፫	ዓመት	13
ናይ ሃጸይ ዮውሃንስ	፳፩	ዓመት	21
ናይ መንግስቲ ኢጣልያ	፶፩	ዓመት	51
ናይ መንግስቲ እንግሊዝ	፭	ዓመት	5

ንዙ ስርዓት ምዔም-ምሓዛ ዝሓገጉ ወራዙት ኣከለ-ጉዛይ ፱ ሓጋጎን ፫ ጸራቦን ወቦ (ዝይቤ ፲፪ቱ) ኮይኖም ካብ ሓደ ቦታ ናብ ሓደ ቦታ እናኸዱ ውዕሎ ይውዕሉ ነበሩ።
ውዕሎ ዝዋዓሉሉ ቦታ ኣብ ብዙሕ ኣውራጃ ና ኣከለ-ጉዛይ ነበረ። ብሓደ ዓመትን ፫ ወርሕን ዝሓገጉዎ ዝኾነ ሕጊ ምስተሰማምዑ፥ ንህዝቢ ኣከለጉዛይ ኣኪቦም ኣብ ምዔም ምሓዛ ዝበሃል ቦታ ኣቖሙዎን ኣወጅዎን ብጽሑፍ እውን ኣስፈርዎ።

ንዙ ክንዱዙይ ዝደኸሙልን ዝጸዕሩሉን ግብሮም ከምስርዓት እንከይጽሓፉ ኣይገደፉዎን፡ እንተኾነ ግን ናይ ስርዓት ደፍተር ኣብ ገዛኢ ሃገር እምበር ኣብ ኢድ ማንም ክቐመጥ ኣይግባእን ተባሂሉ ኣብ ኢድ ደ. ሱባጋድስ ናይ ሃገር ገዛኢ ክቐመጥ ተዋህበ። ክሳብ ሕጂ ከኣ ኣብቲ ዓቢይ ገዳም ናይ ዓጋመ እንዳማርያም ጉንደ ጉንዶ ኣሎ ይበሃል።
በዚ ዘለናዮ ግዜ ግን ንዝኾነ ነገር ከም ስርዓት ኣከለ-ግዛይ ኢሉ ዝምጉት እቲ ዝበልናዮ ደፍተር ስለ ዘይተረኽበ እቶም ትፈልጡልና ተባሂሎም ዝምስክሩ ሰባት፡ ከከምዝመሰሎምን ብቅያን ብይብሉናን እናበሉ ይምስክሩ። እቲ ዝመስከርዎ እውን ነንበይኑ ዘይሰማማዕ ስለ ዝኾነ ፈጺሙ ዘሕዝነን ዘጸይፍን ኮነ። ስለዙይ ምስሌነታትን ብህዝቢ ኣውራጃኦም ዝተመርጹ ወራዙት ዓደቦን ንዓ ዲቐይሕ ንሰገነይቲ ንሰንዓፈ ብዙሕ ግዜ እናተመላለሱ ከምቶም ኣቦታቶም ድሕሪ ዓመትን ፈረቓን ጻዕሪ ንዙ ሕግዙይ ንምእራምን ንምጽሓፍን በቕዑ።
ከምቲ ቅዱስ ወንገል ዝተናገሮ፡ ኣንስ፡ ኢመጻእኩ፡ ከመእስኣሮሙ፡ ለኦሪት፡ ወለነብያት፡ ኣላ፡ ከመ፡ እፈጽሞሙ። ንሕና ከኣ ነዚ ዘሎ ሕጊ እዙይ ክነስተኻኽሎን ክንጽሕፎን ምስ እዙ ዘለናዮ ግዜ ክነሰማምዮን ግድነት ኰነና። እቲ ዋና ቁምነገሩ እቲ ህዝቢ ትፈልጠለይ ተባሂሉ ካብ ጌጋ ምስክር ድሒኑስ ብደብተር ስለ ክናበር ማለትና ኢዩ። ስፍሓትን ልምዓትን ንሃገር፡ ናይ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ሰላሙን ጸጋኡን ምስ ኩልና ይኹን ኣሜን።
ቅድሚዙ ሕግዙይ ዘናባብር ዝነበረ ሕጊ ሥርዓት ኣከለን-ጉዛይን፡ ያናይን-ለጓይን ወይ ሥርዓት ምዔም ምሓዛ ይስመ ነበረ። ሎሚ ግን ንዙ ተሓዲሱን ተኣሪሙን ተሓቲሙ ዝነሆ ሕጊ ብዙሓት ዓሌትን ኣውራጃታትን በቢ ሕጎምን ሥርዓቶምን ዝነባበሩ ዝነበሩ ምሳና ሕቢሮም ዝሓገጉን ዝደኸሙን ኻኹልና ዘሕብርን ዝሕውስን ሓዲሽ ስም ሥርዓት ኣድግና-ተገለባ ተባሂሉ ይስመ ኣሎ።”
“ንሕና ህዝቢ ኣከለ-ጉዛይ፡ ኣድግና-ተገለባ፡ ንዙ ካብ ነዊሕ ዓመታት እንምነዮን እንጽበዮን ዝነበርና እተጻሕፈ ሕግን ሥርዓትን ኣቦታትናን፡ ብፍቓድ ህያው እግዚኣቢሄር ብብዙሕ ሓልዮትን ድኻምን ናይዞም ዝስዕቡ መኳንንትን ካህናትን ወራዙት ዓደቦን ተፈጻሜቱ ስለ ዝረኣና ንምርቕን ነመስግንን ኣሎና። ዕድሜኦም የንሓዮ እንጀራኦም የስፍሓዮ።”

እዞም ዝስዕቡ ከኣ ምስለነታትን ዓበይቲ ሰበስልጣናትን ነዚ ዓንዲ ሕጊ ኣብ ምምሕያሽ ዝተኻፈሉን ዓቢይ ግደ ዝነበሮምን እዮም።

ራስ ተሰማ ኣስበሮም።	ደጃዝማች ዘውደ ሓጎስ።	ደጃዝማች ማዓሾ ዘወልዲ።
ደጃዝማች በርሀ ኣስበሮም።	” በላይ ንጉሰ።	” ኣብራሃ ተሰማ።
” ገብረኢየሱስ ወ/ጋብር	” ደሞዝ ሓጎስ።	” ገብረዝጊ ጓንጉል።
ኣዝማች በየነ ዛህላይ።	ኣዝማች ንጉሰ ሰንጋል።	ኣዝማች ስዩም ቦክሩ።
” ባህታ ወልዱ።	” ዘርኣት ጠዓመ።	” በራኺ ህብትዝጊ።
” ረዳ ጓንጉል።	” ገብረመድህን ኪዳነ።	” ሥብሃቱ ባይሩ።
” ንጉሰ ትንሱኡ።	” ሓጎስ ንጉሰ።	” ኣሕመድ ዓብደልቃድር።
” ገብረኪዳን ተሰማ።		
ፊተውራር ተስፋማሪያም ነጸረ።	ፊተውራር ስዒድ ዘይኑ።	ፊተውራር ተስፋዝጊ ጸጋይ።
ብላታ ተድላ ተስፋገርግስ።	ብላታ ገብሩ ወልደገርግስ።	
ብላታ ሞጎስ ንጉሜ።	ቀኛዝማች እምባየ ዘውደ።	

እዞም ኣብታሕቲ ኣስማቶም ተዘርዚሩ ዘሎ፡ ከኣ ከካብ ወረደኦም ብምርጫ ዝመጹ ወራዙት ዓደቦ ነዚ ዓንዲ ሕጊ ኣብ ምምሕያሽ ዝተኻፈሉ እዮም።

ስም።	ወረዳ።	ስም።	ወረዳ
ባሻይ ዝግታ ተኪኤ።	ሓደግቲ።	ባሻይ እማን ተኪኤ።	ጸንዓ-ደግለ።
ቀሺ ገብረመስቀል ደስታ።	”	ባሻይ ማሃንዘል ሣህለዝጊ	”
ተክለሚካኤል ተስፋሥላሴ።	”	ባሻይ ብርሃነ ተኪኤ	”
ፊ. ገ/ዝጊሄር ተኪኤ።	ደቂ-ድግና።	ብላታ ገረዝጊሄር ኪዳነ።	መረታ-ሰበነ
ቀሺ ይስሃቅ ስብሓት።	”	ባሻይ ኪዳነ ተኪኤ።	”
ልጅ ተስፋይ ቀለተ።	”	ብላታ ኣስጎዶም ዘርኤ።	”
ባሻይ ተስፋገርግስ ምሑር።	ተድረር	ብላታ ዑቕባዝጊ መሓሪ።	”
ብላታ ዑቕባስላሴ ሃብታይ	”	ፊተውራር ሓጎስ ካሕሱ።	”

ቀሺ ብርሃነ ተስፉ።	”	ፍተውራር ዓንዱ ዑቕባዝጊ	”
ባሻይ ሃይለስላሴ ገረስላሰ።	ዝባውንቲ።	ግ. ገረየሱስ ሸፉ።	ደቂ-ዘርኢ-ሰናይ።
ባላም ጉግሳ ግደ።	”	ባሻይ ጎይታኦም ጎሹ።	”
ብላታ ምሥጉን ወ/ገርጊስ።	”	ባሻይ በየነ ሞሳ።	”
ብላታ ገረማርያም ዑቕቡ።	ደቂ-ትሕሽታ።	ባሻይ ባህረ ተኽላይ።	ዓረት።
ባሻይ ተስፋይ ገረየሱስ።	”	ፊ. ወ/ገብሪኤል ተማኑ።	”
ሽለቃ ተኽለ ዑቕባንኪኤል።	”	ፊ. ድራር ተኽለብርሃን።	”
ባሻይ እማን ዑቕባንኪኤል።	ደሪጨን።	ሓነታ ጎሹ ተስፉ።	መጽሔ።
ባሻይ ፎቶ ዒመር።	”	ባሻይ በራኺ ኣፍላይ።	”
ባሻይ በርሄ ትኩእ።	”	ባሻይ ወልደንኪኤል ገብረ።	”
ብላታ ፍጡር ሓጎስ።	ሃዳድም-ጨዓሎ።	ባሻይ ትድላ ባይሩ።	ደጊዔን።
ሽለቃ በራኺ ባህታ።	”	ባሻይ ሓደራ ባህረ።	”
ሽቃ ካሕሳይ ወልዱ።	”	ባላም በርሄ ጋፍረ።	”
ብላታ ጠዓመ ሃይሉ።	ወደከለ።	ብላታ በየነ መሸሻ።	ኣኽራን።
ብላታ ተሰማ ሓጎስ።	”	ባሻይ ደስታ ተስፋይ።	”
ልጅ ስብሓት ኣባዲ።	”	ግ. ኣስፋሃ ኣብራሃ።	”
ብላታ በርሄ ባህልቢ።	ደጊዔን-ወገራ	ባሻይ ምራጭ ማሉ።	ዝባን።
ባሻይ ዝግታ ዑንቱራ።	”	ባሻይ ሓጎስ ወሊሄት።	”
ባሻይ ሓጎስ መሓሪ።	”	ባሻይ ሞሳ ተስፉ።	”
ሽቃ ገረዝጊሄር ገረመድህን።	ታሕታይ-ኣግሩፍ-ቀዳማይ		
ባሻይ ወልደሊባኖስ ገብረየሱስ።	ታሕታይ ኣግራፍ ቀዳማይ		
ሽለቃ ካሳ ዘክሩ።	ላዕላይ-ኣግሩፍ።	ባሻይ ይግዛው ወ/ክርስቶስ።	እዳዳሽም።
ኣብራሃ መድህን	”	ኣስላፍ ኪዳነ ገብረገርጊስ።	”
መንገሻ ትስፋገርግስ	”	ቀሺ ገረማርያም ወልደማርያም።	”
ባላምበራስ ደሞዝ ምስግና።	ሎጎሳርዳ።	ብላታ ተስፋልደት ባህልቢ።	ዘርኢ-ሞሲ።
ሽቃ ኪዳነ ጸምሩ።	”	ሽለቃ በራኺ ባህታ።	”
ባሻይ ፍስሃየ ደበሱ።	”	ብላታ ወ/ኣረጋይ ወ/መስቀል።	”
ተስፉ ቢሉዎ።	ዓዲ-ጉልቲ።	ባሻይ ንጉሰ ሃብቱ።	ኮለንያ-ካቶሊካ።
ባሻይ ገረኺዳን ገሪንኪኤል።	”	ባሻይ ህውኪ ተስፋኡ።	”
ሽለቃ ገብረ ሙሳ-ሮምሃ።	”	ባሻይ ሓጎስ ካሕሳይ።	”
ቀሺ ገረዝጊሄር ሃይሉ።	ታሕታይ-ኣግሩፍ-ካላኣይ።		
ባሻይ መሓሪ ወልዱ	”		
ጓንጉል ባይሩ።	”		
ባሻይ ገብረስላሴ ኪዳነ።	እንገላ ሓጺን።	ባላም ወ/ሊባኖስ ጎሹ።	ኣምበሳት ገለባ።
ባሻይ ፍስሃ ገ/ሚካኤል።	”	ሃለቃ ዘውደ ሓጎስ።	”
ሽለቃ ሓደራ ህብቱ።	”	ሓድጉ ወልደማርያም።	”

ኣስተውጽኦ።

ክፍሊ ፡ ፩። ሕጻን ።

1. ቆልዓ ምስተወልደ ።...... ገጽ ፩
2. መጽሓፈ ጥምቀት ። ” ”
3. እናት (ኣደ) ካልኣይ ግዜ ኣይትዓድል ” ”

ክፍሊ ፡ ፪ ። ወለድን ውሉድን

4. ወለድን ዉሉድን።...... ገጽ ፪
5. ተማእዚዞም ንወለዶም ዘገልግሉ።. . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፫ ። ሕጻ።

6. ጓል ክትሕጸ እንከላ ። . . . . ገጽ ፪
7. ጓል ኣብ ዓስቢ ዘላ ። . . . . ” ፫
8. ጓል ምስ ሓውቦኣ። . . . . ” ”
9. ካብእንዳቦኣ ፍቓድ ዝወጸት ጓል ። . . . . ” ”
10. ኣቦን ሓውን ዘይብላ ጓል ። . . . . ” ”
11. ኣቦ ወዲ፡ ንወዱ ከሕጺ ። . . . . ” ”
12. ኣብ ቆጸራ ሕጻ ። . . . . ” ”
13. ስልማት ኣብ ሕጸ ጓል ዝኣቱ ። . . . . . . ” ፬
14. መንጎኛ፡ (ማእከላይ) ዝምስክር ። . . . . . . ” ”
15. ንሓያም ከሕጺ ዝደለ ። . . . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፬ ። ምፍልላይ ሕጸ ።

16. መንጎኛ ገይሮም ዝተቋጸርዎ መዓልቲ ። . . . . . ገጽ ፬
17. ኣቦ ጓል ዝሃቦ ከብቲ ። . . . . ” ”
18. ዝጠፍኣት ከብቲ ። . . . . ” ፭
19. ኣቦ ጓል ንጓሉ ዘግዝማ ። . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፭ ። መርዓ ።

20. ንመዓልቲ መርዓ እተቓጸሩ ። . . . . ገጽ ፭

21. ኣቦ ጓል ነቦ ወዲ ዝኣዘዞ ። . . . . ” ”
22. ናብ መርዓ ዝወርዱ ። . . . . ” ”
23. ናብ ምዝራፍ ጓል ። . . . . ገጽ ፮
24. ኣብ መዓልቲ መርዓ ሽልመ ። . . . . ገጽ ”
25. መርዓ ዛቕናይ ። . . . .
26 ኣቦ ወዲ ዘውርዶም ወራድ መርዓ . . . . ገጽ ፯
27. ኣብ መዓልቲ መርዓ ጭቃ ዓዲ ። . . . . ” ”
28. ክዳን መርዓውን መርዓትን ። . . . . . . ” ”
29. ኣብ መዓልቲ መርዓ ዝወሓስ ። . . . . . . ” ”
30. ኣቦ ጓልን ኣቦ ወድን ብዓመታት ደቆም። . . . . . ” ”
31. ኣቦ ጓል ዘግዘሞ ። . . . . ገጽ ፰
32. ቃል ኪዳን ። . . . . ” ”
33. ኣቦ ጓል ክንድኡ ዘድረነ ኣብ ዳስ ። . . . . . ” ”
34. መርዓት ዓዲ ሰብኣያ ምስ ኣቶት ። . . . . . ” ”
35. ድንግልነኣ ፈሪሱ እንተ ጸንሐ ። . . . . . ገጽ ”
36. ኣቦ ወዲ ንመርዓውቲ ዝሕጽኖም . . . . . ” ”
37. ሕጊ ዘፍረሰ ። . . . . ገጽ ፱
38. ሓማት ኣብ ቅልዕ መርዓት ። . . . . . . ” ”
39. ድሕሪ መዓልቲ መርዓ ዝነበረ ሪም . . . . . . ” ”
40. መርዓት ናብ ንእዲ ሕጽኖታ ። . . . . . . ” ”
41. ብትካል ዳስ እንተ ተናገሩ ። . . . . . . ገጽ ”
42. ድንግልና መርዓቱ ክፍርስ ዘይከኣለ ። . . . . . ” ”
43. ምባእ ጥሽ ንመርዓት ። . . . . . ” ”
44. ኣቡኡ ዝመቶ ። . . . . ” ”
45. ምግዓስ ። . . . . ገጽ ፲፩

ክፍሊ ፡ ፮ ። መርዓ - ሓያም ።

46. መርዓ ሓያም ። . . . . ገጽ ፲፩
47. ኣብ መዓልቲ መርዓ ሓያም ዝኣቱ እዚ ። . . . . . ” ”
48. ትካል ጸመር ። . . . . ገጽ ፲፪
49. መርዓ ክገብሩ ተቛጺሮም እንተ ተጣለሙ ። . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፯ ። እትዋት ።

50. እትዋት መርዓዊ ። . . . . ገጽ ፳፪

ክፍሊ ፡ ፰ ። ቀለብ ቈልዓ

51. ቀለብ ቈልዓ ። . . . . ገጽ ፳፫
52. ቀለብ ወዲ ወሰን ። . . . . ” ”
53. ቀለብ ማንታ ደቂ ሔማ ። . . . . . . ” ”
54. ቀለብ ማንታ እኖ ድቓላ ። . . . . . . ” ”
55. ዝወለደትን ዘይወለደትን ቀለብ መርዓት ። . . . . . ” ”
56. ቀለብ እኖ ቈልዓ እትቕለብ ሔማ ። . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፱ ። ዝኣረጉ ወለዲ ።

57. ዝኣረጉ ወለዲ ። . . . . ገጽ ፳፬
58. ዉሉድ ዘይብሉ ኣረጊት ። . . . . ” ”
59. ወለዶም ዝመትዎም ። . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፲ ፡፡ ሕርሶት ፡፡

60. መርዓት ምስ ጠነሰት ፡፡ . . . . ገጽ ፩፬
61. ሓዳራ ዘይወጸት መርዓት ፡፡ . . . . ” ”
62. ሰበይቲ ወሰን ምስ ሓረሰት ፡፡ . . . . . . ” ፩፭

ክፍሊ ፡ ፲፩ ፡፡ ምጻእ ብርኪ ፡፡

63. መርዓትን መርዓውን ክሳብ ሓዳሮም ዝወጽኡ ፡፡ . . . ገጽ ፩፭
64. መርዓትን መርዓውን ኣቦወዲ ሓዳሮም ከውጽኦም ከሎ ፡፡ . . ” ”
65. ኣቦ ጓል ንሓሙኡ ፡፡ . . . . ” ”
66. ምስ ወለዲ ዘሎ ዉሉድ ፡፡ . . . . . . ገጽ ፩፮

ክፍሊ ፡ ፩፪ ሓዳሮም ዘይወጹን ዝወጽኡን ኣከፋፋል ፡፡

67. ስምምዕ ስኢኖም ዝፈላለዩ መርዓትን መርዓውን ፡፡ . . . ገጽ ፩፮
68. ኣቦ ጓል፡ ወይ ኣቦ ወዲ፡ ኣብ ኣከፋፋል ገንዘብ ፡፡ . . ” ”
69. ኣቦ ጓል፡ ወይ ኣቦ ወዲ፡ ካብ ዓዲ ርሒቑ እንተጸንሐ ፡፡ . ” ”
70. እቲ ዓጋቲ ንሰደኛ (ዋሕስ) ፡፡ . . . . . . ” ”
71. ሰደኛ ርሒቑ እንተጸንሐ ፡፡ . . . . . . ” ”
72. ሰደኛ እትዓግቶ ገንዘብ ፡፡ . . . . . . ” ”
73. ቈጸራ ዘብኮረ ዋና ፡፡ . . . . ገጽ ፩፯
74. ሰደኛ ዝኸፈሎ ዕግታት ፡፡ . . . . . . ” ”
75. ን ክልተ ሰብ ሓዳር ኣከፋፋል ፡፡ . . . . . ” ”
76. ነካፋፍላ ገንዘብ ቈጸራ ምስተወሰነ ፡፡ . . . . ” ”
77. ኣብ ኣከፋፋል ኣቦ ጓል ምግቢ ከምዘይእዝዝ ፡፡ . . . ” ”
78. ሰብኣይን ሰበይትን ዘይወለዱ ፡፡ . . . . . ” ”
79. ሰብኣይን ሰበይትን ወሊዶም እንተቖኑ ፡፡ . . . . ” ”
80. ዝዓበየ ወዲ ንናት፡ ዝዓበየት ጓል ነቦ ፡፡ . . . . ገጽ ፩፰
81. ክፍሊ ናይ ቆልዑ ገንዘብ ፡፡ . . . . . . ” ”
82. እተፈላለየት ሰበይቲ ፡፡ . . . . ” ”
83. ድሕሪ ኣከፋፋል ፡፡ . . . . ” ”
84. እቶም ቆልዑ ምስ ኣዲኦም ወ ምስ ኣብኦም ፡፡ . . . ገጸ ፳
85. ኣከፋፋል ክኸውን ከሎ ፡፡ . . . . . . ” ”
86. ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን ስምምዕ እንተሰኣኑ ፡፡ . . . . ” ”
87. ምናልባት ካብ ሓድኦም ሕጊ ዘፍረሰ ፡፡ . . . . ” ”
88. ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን ገንዘቦም ምስተኻፈሉ ፡፡ . . . ” ”
89. ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን ብዝተፈላለዩ ኣፍ ቈልዑ ፡፡ . . ” ”
90. ሰብኣያ ዝሞታ ሰበይቲ ፡፡ . . . . . . ” ”
91. ሰበይቱ ከይወለደት ዝሞተቶ ሰብኣይ ፡፡ . . . . . ” ፳፩

ክፍሊ ፡ ፩፫ ፡፡ ዋሕስ ጓል ፡፡

92. ሓዳሮም ዘይወጽኡ ከም ዘይወሓሱ ፡፡ . . . . . ገጽ ፳፩
93. ሰበይቲ ሰደኛ ፡፡ . . . . ” ”
94. ዋሕስ ስርዓትን ሰበይቱን ፡፡ . . . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፩፬ ፡፡ ዝሙት ፡፡

95. ዘይተሓጸት ጓል ፡፡ . . . . ገጽ ፳፪
96. ሕጋ ፈሪሳ እንተተረኽበት ፡፡ . . . . ” ”

97. እታ እተዓመጸት ጓል ። . . . . . . ” ”
98. በዓልቲ ቃል ኪዳን ። . . . . . . ” ፳፫
100. ምብልሻው ድንግልና ። . . . . . ” ”
101. እታ ተዓሚጸ እትብል ዘይተሓጸየት እንተኾነት ። . . ” ”
102. እተዓመጸት ጓል ሕጽይቲ እንተኾነት ። . . . ” ”
103. እት ሕጽይቲ ተዓሚጸ ዝበለት ። . . . . ” ”
104. ካብ በረኻ ወይ ካብ ዓዲ ምዝራፍ ። . . . . ” ፳፬
105. እታ ዝተዘረፈት ጓል ሕጽይቲ እንተኾነት ። . . . ” ”
106. መርዓውን መርዓትን ምስተመርዓዉ ። . . . . ” ”
107. ንፈላሲትን ቈራቢትን ማእምንን ዝዓመጸ ። . . . ” ”
108. ንሰበይቲ ሰብኣይ ዝዓመጸ ። . . . . . ” ”
109. ሰብኣይ ኣብ ዘይሰብይቱ ዝተረኽበ ። . . . . ” ፳፭
110. ሰበይቲ ቀሺ ወይ ድያቆን ዝዓመጸ ። . . . . ” ”
111. ሰበይቲ ቀሺ ወይ ሰበይቲ ድያቆን ብድላያ ዝተገሰት . . ” ”
112. ንፍትሕቲ ሓያም ዝዓመጸ ። . . . ” ”
113. ዘይተፈትሐት ማእምን ። . . ገጽ ፳፮
114. ሰብኣይ ኮነ ሰበትቲ ኮነት ዝዘመዉ ። . . ” ”
115. ንመርዓቱ ዘፈንጠጠ ። . . . . ” ”
116. ሰብኣይ ንሰበይቱ ዘሕመመ ። . . . . ” ፳፯

ክፍሊ ፡ ፲፭ ። ኣዋራራስ ገንዘብ ።

117. ወላዲ ዝገደፎ ዕዳ ። . . . . . . ገጽ ፳፯
118. ናይ ወላዲ ቤት ። . . . . . . ” ”
119. ኣባት (ኣቦ) ብህይወቱ እንከሎ ። . . . . . ” ”
120. ኣባት ሞይቱስ ወዱ ወሪሱ እንተጸንሐ . . . . ገጸ ፳፰
121. ሰብኣያን ደቃን ዝመቱዋ ። . . . . . ” ”
122. ተፈቲሓ ዝኸደት ሰበይቲ ። . . . . . ” ”
123. ወለዲ ንዝተመረቖም ውሉድ ። . . . . . ” ”
124. ሕሳስ ሊደ ። . . . . . . ” ”
125. ዝወለደትን ዘይወለደትን ሰበይቲ ። . . . . ” ”
126. እናት (ኣደ) ብህይወታ ከላ ። . . . . . ገጸ ፳፱
127. ዉሉድ ንንኡን ነቡኡን ዝወረሰ ። . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፩፮ ። ጸርፊ ።

128. ምቅንጣጥ ምስሌነ ። . . . . . . ገጽ ፳፱
129. ጸርፊ ኣሽሙር ንዓሌት ። . . . . . ” ”
130. ከም ብቱኽ ዝበለ ። . . . . . . ” ”
131. ንዓሌት ንደም ዝነቕነቐ . . . . . . ገጽ ፴
132. እቱ መጀመሪያ ጸራፊ ። . . . . . ” ”
133. መጀመሪያ ተጻሪፎም ምስተፈላለዩ ። . . . . ” ”
134. ሓዳሩ ዝወጸን ዘይወጸን ውሉድ ። . . . . ” ”
135. ጸሪፍካኒ ወቒዕካኒ ዝበለ ። . . . . . ” ”
136. ንሰበይቲ ሰብኣይ ብጸርፊ ዝኸሰሰ ። . . . . ” ፴፩

ክፍሊ ፡ ፲፯ ። መውቃዕቲ ።

137. ብኢዱ ወይ ብበትሪ ደም ዘየፍሰሰ ። . . . . ገጽ ፴፩
138. ብኢዱ ወይ ብበትሪ ደም ዘፍሰሰ ። . . . . ” ፴፪
139. ስኒ ኰርምቲ ዝሰበረ ። . . . . . ” ”
140. እዝኒ ዘጽመመ ። . . . . . . ” ”

141. ብምሳር ብሓጺን ዝሃረመ ።	”	፻፫
142. ብናይ ድንገት ባእሲ ።	”	”
143. ኣብ ክሳድ ክቐትል ዝሓለፈ ።	”	”
144. መጽለል ዝህብ ።	“	“
145. ሰብኣይ ንሰበይቱ ዝሃረመ ።	”	፻፬
146. ክጻባእ ኢሉ ዝኸደ ።	”	”
147. ንጥንስቲ ዝወቕዐ ።	”	”
148. ዝተፈትሐት ሰበይቲ ።	”	”
149. እተወቕዐት ጥንስቲ እንተቖነት ።	”	፻፭
150. ክልተ ሰብ ምስተዋቕዑ ።	”	”

ክፍለ ፡ ፲፰ ። ዘራይ ።

151. ብዝረ ጸርፊ መውቃዕቲ ።	ገጸ	፻፮
152. ክልተ ሰብ ክበኣሱ ብዘራይ ።	ገጸ	፻፮

ክፍሊ ፡ ፲፱ ። ከትሪ ።

153. ዝኸተረ ሰብ ።	ገጽ	፻፮
154. ምናልባሽ እቱ ተኸታሪ ዓወት እንተረኸበ ።	”	”
155. ከታሪ ሰራቒ ።	”	፻፯

ክፍሊ ፡ ፳ ። ቅትለት ።

156. ፈውሲ ስራይ ።	ገጽ	፻፯
157. ፈሊጡ ብውሳይ ዝበደለ ።	”	”
158. ጋር ነብሲ ።	”	”
159. ብድንገት ዝቐተለ ብድላይ ዝቐተለ ኣከፋፋል ጋር ።	”	”
160. ጋር ዝበልዑን ኣመቻቕልኡን ።	”	፻፰
161. ነብሲ መይትዎ ጋር በሊዑ ዝጸንሐ ።	”	”
162. ማንታ ዝቐተለ ።	”	”

ክፍሊ ፡ ፳፩ ። ስርቂ ።

163. ካብ ቤት ኣቕሓ ዝሰረቐ ።	ገጽ	፻፰
164. ካብ ቤት ገበላ ከብቲ ዝሰረቐ ።	”	፻፱
165. ገንዘብ ከብቲ እኽሊ ዝተሰርቆ ።	”	”
166. ናውቲ መሳርዕ ዝተሰርቆ ።	”	”
167. ሓሰር ዝተሰርቆ ።	”	”
168. ብዘይ ፍቓድ ሰብ መሬት ዝተቑርጸ ኦም ።	”	፻፲
169. ኣብ መሬት ሽሔና ኦም ዝጠጠፈ ።	”	፻፲፩
170. ጥፉኣት መጽዓኛ ።	”	”
171. ዝኾነ ደኹን ዝሰረቐ ቈልዓ ።	”	”
172. ኣቕሓ ቤተ ክርስትያን ዝሰረቐ ።	”	”
173. ንህቢ ዘለዎ ቆፎ ።	”	”
174. ሓላፊ ዕስለ ንህቢ ።	”	”
175. ካብ ዓዲ ናብ ዓዲ ።	”	”
176. መዓር ጭደናይ ።.	”	”
177. ንህቢ ኣብ ጓንጓ ዝተረኽበ ።	”	፻፲፪

ክፍሊ ፡ ፳፪ ። ምስክርን ማሕላን ።

178. ናይ ነብሲ ።	ገጽ	፻፲፪
179. ናይ ገብሲ (ገንዘብ) ።	”	”

180. ኣበልገ ኣቦ ጡብ ። . . . . ” ”
181. ብናይ ስርቅን ዓመጻን ። . . . . ” ”
182. መሬትን ርስትን ። . . . . ” ”
183. ከሳሲ ተኸሳሲ ብርስቲ ። . . . . ” ፺፫
184. ኣብ ቤተ ክርስትያን ዘምሓለ ። . . . . . . ” ”
185. ነገረ መሬት ። . . . . ” ”
186. ውላድ ዳኛ መመሻኸሪ ። . . . . . . ” ”
187. ውላድ ዳኛ ንኸልተ ሰብ ነገር ። . . . . . . ” ”
188. ውላድ ዳኛ ኣብ ምስክር ። . . . . . . ” ”
189. ብ ሰለስተ ምስክር ዝውዳእ ነገር ። . . . . . ” ”
190. ክልተ ሰብ ነገር ብርስቲ ምስ ገጠሙ ። . . . . . ” ፺፬
191. ብሓሶት ምስክር ዝተኸሰ ። . . . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ ፳፫ ። ኣገባብ ዳኛ ።

192. ኣገባብ ዳኛ ። . . . . ገጽ ፺፬
193. ከሳሲ ንተኸሳሲ ናብ ዳኛ ምቕራቡ ። . . . . . ” ፺፭
194. ቃል ሃጸይ ። . . . . ” ”
195. መጀመርያ ቃል ሃጸይ ዝቕበሎ መጸውዒ ። . . . . ” ”
196. ተኸሳሲ ዕለት ምስ ጠበቓ እንተበለ ። . . . . . ” ፺፮
197. ጠበቓ ኣብ ርእሲ ጠበቓ ። . . . . . . ” ”
198. ከሳሲ ከሲሱ ከብቅዕ ። . . . . ” ”
199. ወላዲ ንደቁ ምሕጋዝ ። . . . . ” ”
200. ክልተ ሰብ ነገር ምስተዋረዱ ። . . . . . . ” ”
201. ኣብ ቅድሚ ዳኛ ክልተ ሰብ ነገር ። . . . . . ” ”
202. ኣብ ቅድሚ ዳኛ ምግዛዝ ። . . . . ”
203. ኣብ ቅድሚ ጭቃን ምስለኔን ምብኣስ ። . . . . . ” ”
204. ንዳኛ ኣብ መጋብኢያኡ ዝጸረፈ ። . . . . . ” ”
205. ከብቲ መጽዓኛ ገመል ቤት ዝሸይጥ ። . . . . . ” ”
206. ዝመስከረ ዳኛ ። . . . . ” ”
207. ዳኛ ፡ ሓለቓ ፡ ነበራ ። . . . . ” ”
208. ክልተ ብኡሳት ። . . . . ” ”
209. ሽማግለ ። . . . . ” ”
210. መማሻኸሪ ። . . . . ” ”
211. ዳኝነት ። . . . . ” ”

ክፍሊ ፡ 24 ። ከብካብ ።

212. ። ከብካብ ። . . . .
213. ። ኣንበሳ ሓርማዝ ሞያ ብእንስሳ ። . . . . .

ክፍሊ ፡ 25 ። ቀብሪ ።

214. ሓመድበ ። . . . .
215. ብዕለት ሰንበት ። . . . .
216. ኣብ መዓልቲ ካልኣይ ቀብሪ ። . . . . . .
217. ሓዘንተኛ ። . . . .
218. ተጸሒፉ ዘሎ ቅጽዓት ። . . . .

ክፍሊ ፡ 26 ። ተዝካር ።

219. ተዝካር ። . . . .

220. ወላዲ ምስ ሞተ ። . . . . . .
221. መርዓን ተዝካርን ። . . . . . .

ክፍሊ ፥ 27 ። ኣከፋፋል ካሕሳ ።

222. ካሕሳ ። . . . .

ክፍሊ ፥ 28 ። ዓስቢ ግዙእ ወይ ጓሳ ።

223. ግዙእ ሓዳሩ ዘይወጸ ። . . . . . .
224. ኣብ ዓዲ ዘሎ ጓሳ ። . . . . . .
225. ኣብ መሬት ደጕዓ ዝጓሲ ። . . . . .
226. ዝኾነ ኣቅሓ ዘጥፈኤ ግዙእ ። . . . . .
227. ብውሳይ ዝበደለ ። . . . . . .
228. ዓሰባ ሓላው እኽሊ ። . . . . . .

ክፍሊ ፥ 29 ። ኣናባባር መሬት ርስቲ ።

229. ሕልቅነታ ፥ ዳቢታ ። . . . . . .
230. ርስቲ ፥ ቤት ፥ ክሽይጥ ዝደለ . . . . .
231. ሰብኣይን ሰበይትን ብርኪ ዝገዝእዎ መሬት ። . . .
232. ዕውዲ ርስቲ ። . . . .
233. ክልተ ዓሌት ። . . . .
234. ሓው ኣብ ዝነበረ ነቢሩ ዓዲ እንተኣቶ ። . . .
235. ኣብ መሬት ርስቲ ብፍቅሪ ዝግበር ። . . . .

ክፍሊ ፥ 30 ። ኣናባባር መሬት ሽሔና ።

236. ሕልቅነት ንብርነት ። . . . . . .
237. ግብሪ ምስተመደበ ። . . . . . .
238. መደቦም ምስ ፈለጡ ። . . . . . .
239. መለሳ መሬት ። . . . .
240. ሰበይቱ ዝመተቶ ። . . . . . .
241. ዓዲኮታቶም ዝዓበዩ ። . . . . . .
242. ግብሪ ዝረክብ ውሉድ ። . . . . . .
243. ግራት ፈረቓ ። . . . .
244. ተዋፊሩ ዝጸግኤ ። . . . . . .
245. መንገዲ ውሕጅ ። . . . . . .
246. ዝሩእ ግራት ። . . . .
247. ንቤተ ክርስትያን ዓዲ ዝተዋህበ ። . . . . .
248. ብዘይፍቓድ ዋና ። . . . . . .
249. ብመሬት ኣሕዋት ። . . . . . .
250. ነባር ዓውዲ ። . . . .
251. ሓዲሽ ዓውዲ ። . . . .
252. ነባር ዓውዲ ዝኾዓተ ። . . . . . .
253. ዝጸቐጠ ወይ ዝነስነሰ ። . . . . . .
254. ብምጽቃጥ ዓውዲ ። . . . . . .
255. ሓደጋ ገባር ። . . . .

ክፍሊ ፥ 31 ። ቤት ዘማስሑ ።

256. ቤት ዘማስሑ ። . . . .
257. ዝማሳሕ ቦታ ። . . . .
258. ካብ ሽማግለ ዝሓለፈ ። . . . . . .

259. ሰለስተ ሽማግለ ዘይወሃብ እንተሃቡ ።
260. ዑናኡ ዝነበሮ ።
261. ሽማግለ ዘይሃብዎ ።
262. ብሓደ ዝደረገ ገዛውቶም ።
263. ካብ ሓደ ዓዲ ናብ ሓደ ዓዲ ።
264. ኣብ ከተማ ዘሎ ቤት ።
265. ሰብኣይን ሰበይትን ብሓደ ዝሰርሕዎ ።
266. ስፍራ ቤት ዝሰፈረ ።
267. ሰብሳብ ኣብ ቤት እንዳማቱ ።

ክፍሊ ፡ 33. ። ሓዊ ዘቃጸለ ።

268. ንቤት ፈሊጡ ዘቃጸለ ።
269. ንቤት ብድንገት ዘቃጸለ ።
270. ኣብ ቤቱ ኮምሩ ግራቱ ብድንገት ዝሓረሮ ።
271. ንኩምሪ ግራት ፈሊጡ ዘሕረረ ።
272. ኩምሪ ግራት ብድንገት ዘሕረረ ።
273. ኩምሪ ሓሰር ብኽፍኣት ዘሕረረ ።

ክፍሊ ፡ 34 ። ሓላው እኽልን ሕዛእትን ።

274. ሓላዊ ናይ ዘርዓ ።
275. ግራት ካብ እትበቍል ።
276. እቲ ሓላዊ ።
277. ዋና ግራት ።
278. ግራት ምስተዓጽደ ።
279. ሓጹር ገንጺሉ ።
280. ዋና ግራት ።
281. ዋና ነታ ግራቱ ።
282. ብሓጋይ ።
283. ንሕዛእቲ ፈሊጡ ዘቃጸለ ።
284. ብድንገት እንተኾነ ።
285. ኣብ ሕሩም ሕዛእቲ ።
286. ብዘይ ጓሳ ።
287. ሓላዊ ኣፉ ምስክሩ ።
288. ሓላዊ ኣብ ሕሩም ሕዛእቲ ።
289. ሓላዊ ምስ ዘነበ ።
290. ካብ ሕሩም ሕዛእቲ ።
291. ሓላዊ ክዘንብ ከሎ ።
292. ንሕሩም ሕዛእቲ ምዕጻድ

ክፍሊ ፡ 35 ። እንስሳ ።

293. ናይ ዝኾነ ዓይነት እንስሳ ።
294. ናይ ዝኾነ እንስሳ ኣካላት ።
295. ከብቲ ኻብቲ ።
296. ናብ ዝኾነ ጋብላ ኣርሓን በቕልን ።
297. ንዝኾነ እንስሳ መልሓስ ምቕራጽ ።
298. ኻልቢ ተተሃዚሉ ።
299. ዘይከልቡ ዘሰምበረ ።
300. ከልቢ ንጠለ በጊዕ ።
301. ጓሳ ወይ በዓል ታራ ።

302. ሃላሊ ኣድጊ ። . . . .
303. ሓላው ታራ መጽዓኛ ። . . . .
304. ታራ ኅስነት ። . . . .
305. ዋና መጽዓኛ ። . . . .
306. ብዘይ ፍቓድ ዘይበቕሉ ዝጸዓነ ። . . . . . .
307. ኣድጊ ብዘይ ፍቓድ ዝጸዓነ ። . . . . . .
308. ኣድጊ ዋና ምስ ኣውፈሮ ። . . . . . .
309. ንብዕራይ ብዘይፍቓድ ። . . . .

ክፍለ ፡ 36 ። ማእከላይ ዓሌት ።

310. ማእከላይ ዓለት ክርስትያን ። . . . . .
311. ማእከላይ ዓለት ኣስላም ። . . . . .

ክፍሊ ፡ 37 ። ኣናባባር ቤተክርስትያን ፡ ቤትትምህርቲ ።

312. ኣናባባር ንቤተክርስትያን ዓዲ ። . . . . .
313. ኣናባባር ቤተ ትምህርቲ ።

ሕጊ ፡ ኣድግና ፡ ተገለባ ።

ክፍሊ 1 ። - ናይ ሕጻን ።

1. ቈልዓ ምስ ተወልደ ፡ ጓል ትኹን ወዲ ይኹን፡ ምናልባት ካብ በዓልቲ ቃል ኪዳን ብውድቀት ዝተጸንሰ እንተኾነ ምሒላ ዉሉድ እገሌ እዩ ቢላ ኣብ መዓልቲ ጥምቀቱ ትንገር ። ብኡ ዝኣክል ምኽንያት ስምምዕ ምስ ሰብኣያ እንተሰኣነት ዘዝግበኦም ተኻፊሎም ይፈላለዩ እምበር ብውርሻ ኪዲ ክብላ ኣይክእልን ።
   ብወሰን ዝወለደት ሰበይቲውን ከምኡ ኣብ ጥምቀቱ ወዲ እገሌ እዩ ቢላ ምሒላ ትንገር ።
   (ማለት ኣቦኡ ተፍልጥ ።)
   ንዙ ነገርዙይ እቶም ዘጠመቑ ካህናት ኣብኡ ዝነበሩ ሳምዕን እዮም ምስክሩ ።
2. ኣብ ኵለን ኣብያተ ክርስትያናት ሓደ መጽሓፈ ጥምቀት ብገንዘብ ብተ - ክርስትያን ይቑም። ዝጥመቑ ሕጻናት ይጽሓፈሉ ። ምስ ንዋት ቅድሳት ኣብ ኢድ ገበዝ ይተሓዝ (ይቕመጥ) ።
3. እናት ኣብ ጥምቀቱ ምሒላ ኣቦኡ ምስኣፍለጠት ካልኣይ ግዜ ኝኻልእ ኣቦ ክትዕድል ኣይከኣላን ። ምንምኳ እንተተዛረበት ኪቐውም ኣይክእልን ፍሩስ ይኹን ። እቲዳሕራዋይ እውን ኣይቀበሎ ። እቲ ኣብ ጥምቀቱ ምሒላ ዝሃበቶ ወላዲ ኣይናተይን እሉ ክኣቢ ኣይከኣሎን ። ከምስርዓት ተቐቢሉ ይቐልብ ውሉዱ የዕቢ ።

ክፍሊ 2 ። - ናይ ወለድን ፡ ዉሉድን ።
ንወለዱ ተመሪቑ ተኣዚዙ ዝቕመጥ ።

4. ዉሉድ ተተሓዝቱ ወለዲ እዮም ። ዘምጸኦ ገንዘብ ንወለዲ እዩ ። ከምኡ ከኣ ዘምጸኦ ዕዳ ሓለፍቱ ወለዲ እዮም ።
5. ተማእዚዞም ዘገልግሉ ዉሉድ ፡ ወለዶም ኣስተምሂሮም የሕጽይወምን የመርዕዉዎምን ።

ክፍሊ 3 ። - ሕጻ ።

6. ጓል ክትሕጸ ከላ ኣባት የኣዝዝ ። ኣባት ምዉት ወይ ኣብ ርሑቕ እንተኾነ ምስ ኣኮታታ ተጣይቑ ሓዉ የኣዝዝ ። እቲ ሓዉ 25 ዓመት ዘይመልኤ እንተደኣ ኮነ ዕድመኡ ፡ ሓውቦ ምስ ኣኮታት ኮይኑ ይኣዝዝ ።

7. ጓል ኣብ ዓስቢ ወይ ምስ እኖኣ ወይ ምስ ኣኮታታ እንተጸንሐት ሓው ይኣዝዝ። ሓው ዜብላ እንተ ደኣ ኾነት ዓብይ ሓውቦኣ ይኣዝዝ።

8. ጓል ምስ ሓውቦኣ እንተ ጸንሐት እሞ ኣቦ ወይ ሓው ዜብላ እንተ ደኣ ኰነት እቲ ሒዙዋ ዘሎ ሓውቦኣ የኣዝዝ።

9. ኣቦኣ ኣሕዋታ ሓውቦታታ ብዝኾነ ምኽንያት ነታ ጓል ኣይነሕጽያን ኣይነመርዕዋን ካባና ውጽእቲ እያ እንተበሉ ኣብ ኽድሚ ዳኛን ምስክርን ይፈጽሙ። ካብ ፈጽሚ ንደሓር ኣኮታት ንዝደለይዎ ከሕጽይዋን ከመርዕውዋን ይከኣለም።

10. ኣቦን ሓውን ዜብላ ጓል ኣብ ማእከል ዓዲ ዘሕጽያ እንተረኸበት እኮታት ዝደለይዎ እንተደኣ ኮነ ሓውቦታታ ክኽልክሉ ኣይከኣለምን።

11. ኣቦወዲ መንጎኛ ገቢሩ ነቦ ጓል ጓልካ ንወድይ ሃበኒ ይበሎ። ሕራይ እንተበሎ ቅድሚ ቆጸራ ክልተ ቀላዑ ይረኣኣዩ። ድላይና እዩ እንተተበሃሃሉ ንወልዶም ይንገሩ። ብድሕሪ እዙይ ምልክት ናይ ሕጸ ዝኣስርላ መዓልቲ ቆጸራ ይግበሩ።

12. ኣብቲ ቆጸራ መዓልቲ ኣቦ ወዲ ካብ 5 ሰብ ከየብዘሐ ስልማት ኣሒዙ ናብ እንዳ ጓል ይኸይድ።

13. ስልማት ናብ ሕጸ ጓል ዝኣቲ ክልተ ቃለበት፡ እዝኒ ብሩር፡ ሓደ መስቀል፡ ናይ ክሳድ ብሩር፡ ሓደ ኩይስ (ሑድይ ማለት እዩ።)

14. ነዙ ኣብ ላዕሊ ተጻሒፉ ዘሎ ሕጸ ነገራት ክሳብ መዕልቲ መርዓ መንጎኛ እዩ ምስክረም።

15. ንሓያም ክሕጺ ዝደለ ከም ምስምማምዑ ነዓኣ ኣፍትዩ ክሕጸያ ይኽእል።

ክፍሊ ፡ 4 ። ምፍልላይ ሕጸ ።

16. ካብታ መንጎኛ ገቢሮም ዝተቋጸሩላ መዓልቲ ንደሓር ካብ ሓዲኦም ኣይደልን ቢሉ እንተጠለመ መፈንፈኒ 55 ቅርሺ ይኽሕስ። እታ ሕጽይቲ ተሸሊማቶ ዝነበረት ስልማት እንተ ጠፍኤ ወይ እንተጎደለ በቲ ዝፈላለይሉ ዘሎ ጊዜ ዋጋ ሓሲቦም ኣቦ ጓል የሃቦ። ናይ ዝተኸደነቶ ክዳን ግን ትሩፍ እዩ። ካልእ ገንዘብ ተዋሃሂቦም ዝነበሩ ይመላለሱ።

17. ኣቦ ጓል ከብቲ ሂቡ እንተነበረ ካብኤን እንተ ሞታኤን ኣቦ ወዲ ነቦ ጓል ስጋ ወይ ቆርበት ምልክት ይርእዮ። እንተዘየርኣየ ኣምሳያ ይኽፈል።

18. ዝጠፍኤት ከብቲ ኣራዊት ዝበልዓ ውሒጅ ዝወሰዳ ምልክት ዘይተረኽባ ኣቦ ወዲ ነቦ ጓል ብመንጎኛ ገቢሩ እታ ዝጠፍኤት ከብቲ ናብ ደጉዓ መሬት እንተ ደኣ ኮነት ክሳብ 15 መዓልቲ። ኣብ መሬት ባሕሪ ምስ ወረዳ እንተ ደኣ ኮነ ክሳብ ሓደ ወርሒ ካብታ ጠፊኣ ዝበላ መዓልቲ ይንገር። እንተነገረ ዕዳ የብሉን። ከይነገረ እንተ ተቐመጠ ግን ኣምሳያ ይኸፍል። ነዙ ነገር እዙ ኣቦ ጓል እንተዘይኣመነ ከምስርዓት ይጠይቕ።

19. ኣቦ ጓል ነታ ጓሉ ዘግዘማ ከብቲ ምስ ኣቦ ወዲ ክሳብ ዘለዋ ጊዜ ሕልበትን ሕርሳትን ሃበኒ ክብሎ ኣይከኣሎን። ኣቦ ወዲ ከኣ ናይ ዝሃቦ ገንዘብ ሕልጻኢ (ውልዳት) ናይ ሳዕሪ ብላዕ ዓ ስቢ ጓሳ ግብሪ ንጉስ ናይ መክተባ ከፊለ እየ ሃበኒ ክብል ኣይከኣሎን ።

ክፍሊ ፡ 5 ። መርዓ ።

20. ኣቦ ወድን ኣቦ ጓልን ንመዓልቲ መርዓ ኪቋጸሩ እንክለዉ በቲ መንጎኛ ገቢሮም ይቋጸሩ ።

21. ኣቦ ጓል ነቦ ወዲ ሓንቲ ጠልን ሓደ ኣቦስንቲ ጠስሚ፡ ገበታ እኽሊ ብሱል፡ ምሳሕ መርዓ ይኣዝዝ ።

22. ኣቦ ጓል መርዓ ዝወርዱ ካብ 5 ክሳብ 15 ሰብ ነቦ ወዲ ይኣዝዝ ። ንዕለቱውን ካብ ዝደልዮ ዓዲ ወይ ዓሌት ፈልዩ ዋሕስ ጓል ዝኸውን ይኣዝዝ ።

23. ኣብ መዓልቲ ምዝራፍ ኮቦሮ ጓይላ ክልኩል እዩ ። ዘፍረሰ ቅጽዓቲ 55 ቅርሺ ጭቃ ቀጺዑ ንቤተክርስትያን ይህብ ።

24. ኣብ መዓልቲ መርዓ 3 ኣዕርኽቲ ብዝተሸለሙ ካልእ ሽልመ ዲኖ ዋልታ ጋማ ያሆ ከበሮ ።ካልእ ጸውቲ ጎርዞ ጊለዋ ሓሜን ክልኩል እዩ ። ሪም ጎርዞ ጊለዋ ዝነበረ ኩሉ ትሩፍ እዩ። ዘፍረሰ ቅጽዓቱ 110 ቅርሺ እዩ ። ጭቃ ዓዲ ካብ ዋሕሱ ዓጊቱ ንቤተ ክርስትያን ይሃብ።

25. ኣብ መርዓ ዛቁናይ ቀርኒ ሓሪሽ ደባል ከበሮ ጓይላ ክልኩል እዩ ። ዘፍረሰ 11ኦ ቅርሺ እዩ። ቅጽዓቱ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ተጻሒፉ ዘሎ ።
ኣብ መዓልቲ መርዓ ኣቦ ጓል ነቦ ወዲ ማሰኛ መሸኸት ጭራዋጣ እምብልታ ኣውርድ ኢሉ ከይእዝዞ ክልኩል እዩ ። ነገር ግን እዞም ዝበልናዮም ተጻወቲ በቦ ጓል ኮነ በቦ ወዲ ተዓ ዲሞም ንታ መዓልቲ መርዓ ክጻወቱ እንተደለዩ ሕጊ ኣይክልክሎምን ። እንትኾነ ግን ኣብቱ
እተዓደሙሉ ቦታ ንቱ ፡ሻየ ማይ ኣጥፊኡ ዝዓደሞም በዓል ጉዳይ እንተዘይኮይኑ ኻኽልእ ሰብ ከየእንግዱ ክልኩላት እዮም ። ቅድሚ ጸወታ ምጅማሮም ኣብቱ ጭቃ ዓዲ ወይ ወኪሉ ዋሕስ ይተኽሉ ዋሕስ ከይተኽሉ ከይጻወቱ ግን ብሕጊ ክልኩላት እዮም ። ንዙ ተወሲኑ ዘሎ ሓላዊኡ እቱ ጭቃ ወይ ወኪሉ እዩ ። ንዙይ ዘፍረሰ 55 ቅር ቅጽዓቱ ንቤተ-ክርስትያን ።
ኣብ መርዓ ዲያቆን ካህናት ከምቱ ስርዓት ክህነት ክፍጽሙ ይኽእሉ ።

26. ኣቦ ወዲ ከምቱ ኣቦ ጓል ዝኣዘዞ ቅጽሪ ሰባት ኣሒዙ መርዓ ይወርድ ። ካብ እተወሰነ ቅጽሪ ሕልፊ ኣብ ዳስ እንተምጸኤ እቱ ጭቃ ዓዲ ናይ ዓዲ ጓል ካብ ዋሕስ ኣቦ ወዲ ናይቶም ሕልፊ ዝተረኽቡ ቅጽሪ ነብስወከፍ 6 ቅርሺ ቀጺዑ ንቤተ-ክርስትያን ዓዲ ጋል ይሃብ ።

27. ኣብ መዓልቲ መርዓ፣ እቱ ጭቃ ዓዲ መርዓ ኣብ ዳስ ምስ ኣተዉ፣ ቅድሚ ኵሉ ነቦ ጓልን፣ ነቦ ወድን፣ ስርዓት ዘፈጽሞም ወዋሕሶም የትክሎም። ጭቃ እንተዘይጸንሐ፣ እቱ ምኽማጥ ጭቃ የትክሎም።

28. ኣብ መዓልቲ መርዓ፣ ኣቦ ጓል ንጓሉ ፣ ኣቦ ወዲ ንወዱ ፣ ከከም ሓሳቦም ይኸደኑዎም ።

29. ኣብ መዓልቲ መርዓ ዝወሓስ ፣ ሓደ ኣቦ ጓል ዝመረጾ እዩ ። ግና ዋሕስ ጓል ክተክል ከሎ ኣቦታትን ኣኮታትን ብሓደ ኮይኖም ይትከሉን ይፍጽሙን ። ከምኡ እውን እንዳ ወዲ ይፈጽሙዎ ። እቱ ዋሕስ ጓል ፣ (ሰደኛ) እንተተኸለ ካብ ትካል ዳስ ንደሓር ትካል ጐዲሉኒ ቢሉ ወይ ኣቦ ጓል ፣ ወይ ኣቦ ወዲ ፣ ብዝርከብ ዋሕስ ክሊቲኦም ኮይኑ ዝዕገት ንሱ እዩ ።

30. ኣብዳስ ዋሕስ ምስተተኸለ ፣ ክሊቲኦም ወለዲ ፣ (ኣቦ ጓልን ኣቦ ወድን) ደቂ ክንደይ ዓመት ከምዝኾኑ ዕድመኦም ነናይ ደቆም ይንገሩ ።

31. ኣቦ ጓል ዝሃቦ ገዝሚ ፣ ንወድን ንጓልን እዩ ። ምናልባት ነቦ ወዲ ፣ ክጠቅም እንተደለየ ፣ ኣብ ገዝሚ ዘይጽንበር ብላዕሊ ይሃቦ ። (ከም ፍቓዱ ።)

32. ቃል ኪዳን ኣበነብሶም ፣ ኣብ ዓዲ ጓል የእስሮም ።

33. ኣቦ ጓል ኣብ ክንድኡ እገሌ ቢሉ ካብ ዝደለዮ ዓዲ ዝኣምኖ ሰብ ኣብዳስ ምስንዳ ወዲ የዳርጎ ። ካብኡ ዋናኣ ኮይኑ ምሳኣ ንዓዲ ሰብኣያ ይኺድ ፣ ሰብኣያ ክሳብ ኣብ ዓዱ እትበጽሕ ብግብረ ስጋ ኣይቕረባ ። ሓለውታ እቱ ኣቦኣ ዘዳረጎን ዓርኪ እዳኖን እዮም።

34. ዓዲ ሰብኣያ ምስ ኣተወት ብግብረ ስጋ ምስ ሰብኣያ ምስተራኸቡ ፣ ድንግልነኣ ፈሪሱ ጸኒሑኒ እንተበለ ብቕልጡፍ ንዕለቱ ንዓርኪ እዳኖን ፣ ንወለዱን ይንገር ፣ ብኡ ንብኡ ናብ ዳኛ ዓዲ ይውሰዱዋ ፣ ብቕልጡፍ ንቱ ክንደቦኣ ዝተደረገ ይንገርዎ ። ምስኡ ኮይኖም ብ3 ዝፍለጣ ሽማግለታት ኣንስቲ ፣ ሓንቲ ዳኛ ዓዲ ዝመረጻ ፣ ሓንቲ ኣቱ ዋና ጓል ፣ ሳልሰይቲ

እቱ ኣቦ ወዲ ዝመረጻ ፡ ዝምድና ዘይብለን ምሒለን ይኽለላ ። ርግጽ ናይ ቀደም እዩ እንተበላ 55 ቅርሺ ካብ ሰደኛ ዓጊቱ ኣቦ ወዲ ይከሓስ ። ብድንግልነኣ እያ እንተበላ ወይ ከኣ ሓዲሽ እዩ እንተበላ ፡ 55 ቅርሺ ካብ ሰደኛ ዓጊታ ትከሓስ ። ብካልእ ወጌሳ ከትኸለል ክልኩል እዩ ።

35. ድንግልነኣ ፈሪሱ ጸኒሑዎ ክእክባ እንተደለየ ከም ፍቓዱ ይግበር ። ኣይደልያን እንተበለ ግን ብናይ ቃል ኪዳን ኣሲሮሙዎ ዝነበሩ ብመንፈሳዊ ይበይኑ ።

36. ኣቦ ወዲ ንመርዓውቲ ሓደ ወርሒ የሓጽኖም ። ካብ ኣዕሩኽ ሓደ ክሳእ ዓሱር ይጽናሕ ፡ እቶም ካልኦት ኣዕሩክ ግና ኩላቶም ንጽባሒቱ ነኒገዘኦም ይኺዱ ። ዝተረፈ ዓርኪ ክሳብ ዓ ሱር የገልግሎም ። ከምቲ ቅድሚ ሕጂ ዝግበር ዝነበረ ምስራቕ ምስባር ደራሁ ካልእ ከምኡ ዝመስል ነገራት ከይግበር ክልኩል እዩ ። ዘፍረሰ ዓርኪ ከምቱ ኣብ 396 ቍጽሪ ተወሲኑ ዘሎ ቅጽዓት ተቐጺዑ ኣብርእሲኡ 6 ቅርሺ ጭቃ ካብ ዋሕሱ ቀጺዑ ንቤተ-ክርስትያን ይህብ ።

37. ኣቦ ወዲ ነዚ ተወሲኑ ዘሎ ሕጊ እንተፍረሰ ጭቃ 55 ቅርሺ ቀጺዑ ንቤተ-ክርስትያን ይሃብ ።

38. ሓማት ኣብ ሳልስቲ ከም ዓቕማ ኣሒዛ ንመርዓት ወዳ ትቃላዓያ ። መቃልዒ ዝተዋሕበ ንመርዓትን ንመርዓውን ይኹን ። መፍትሕ ቅናት ዝወሃብ ዝነበረ ትሩፍ እዩ ።

39. ድሕሪ መዓልቲ መርዓ ዝግበር ዝነበረ ሪም ወይ ልምዲ ከምኒ ሳልስቲ ዓሱር ወርሒ ክልኩል እዩ ። ዘፍረሰ ቅጽዓቱ 55 ቅርሺ ጭቃ ዓዲ ቀጺዑ ንቤተ-ክርስትያን ይህብ ።

40. መርዓት ኣብ ሕጽኖታ ከላ ካብ ገዝሚ 2 ኩትሻ ብሩር ሰብኣያ ይሸልማ ። እንተዘይሸለማ ኣቦኣ ዋሕስ ዓጊቱ ካብ ገዝሚ ይሸልማ ። ሕጽኖታ ምስተጨረሸ ኣቦ ጓል ሓደ ሰብን በቕልን ይስደደላ ። ኣቦ ወዲ ሓደ ሰብ ወሲኹ ንዓደቦኣ ይስደዳ ፡ (ይምለሱዋ ።)

41. ብትካል ዳስ ኣሕማ እንተ ተናገሩ ፡ ምስክሮም ካብቶም ኣብ ዳስ ዝወዓሉ 2ተ ካብ ወገን ከሳሲ ፡ 3ተ ካብ ወገን ተኸሳሲ ገሮም ይመሻኸሩ ። ብዝምድና ክኽልከሉ ኣይከኣልን ።

42. ድንግልና መርዓቱ ከፍርስ ዘይከኣለ መርዓዊ ፡ ካብ እተመርዓወሉ መዓልቲ ጀሚሩ መድሃኒት ስለ ክረክብ መጠረስታኡ ክሳብ እትምለስ ንዓዳ ንዓርኩን ንወለዱን ይንገር ። ካብኡ ክሳብ ሓደ ዓምት ትጸበዮ ። እቱ መርዓዊ ከይነገረ ሱቕ እንተበለ እሞ እታ መርዓት ብሐኣለይ ኣለኹ ቢላ ንወለዳ እንተ ነገረት እቱ መርዓዊ ስለዘይነገረ ካብ ሰደኛ ዓጊታ 12 ቅርሺ ትከሓስ ። መርዓዊ ነዚይ ሰሚዑ ሓሶት ትዛረብ ኣላ እምበር ሰበይቲ ኮይና እያ እንተዘየሎ ትኰለል እንተበለ ፡ ተኰሊላ ሰበይቲ ኮይና እንተጸንሐት 55 ቅርሺ ካብ ሰደኛ ዓጊቱ ይከሓስ ። ኣዙ ስርዓት እዙይ ግን መርዓዊ ወዲ 17 ዓመት ፡ መርዓት ጓል 14 ዓመት ዝገበሩ ዕድመኦም እንተኮይኑ እዮም ። ካብዚ ተወሲኑሎም ዘሎ ዓመታት ዝጐድል እንተደኣ ኮኑ ግን መድሃኒት ይጸዓረሎም እምበር ኣይከሓሓሱ ።

43. ምባእ ጥሽ ንመርዓት ፡ ድራር ማርያ ፡ ከፈር ፡ ዓሱር ፡ (ሕብስቲ) ሰዊት፡ ሓማት ፡ ከምኡ ዝመስል ካሊእ ልምዲ ዝነበረ ትሩፍ እዩ ። ንዙይ ዘፍረሰ 12 ቅርሺ ጭቃ ካብ ዋሕሱ ቀጺዑ ንቤተ-ክርስትያን ይሃብ ።

44. ኣቦኡ ሞይትዎ ፡ ምስ እኖኡ ዝዓበ ውሉድ ፡ ወይ እኖኡ ሞይታቶ ምስ ኣቦኡ ዝዓበ ዉሉድ ፡ ኣብ ምምሳል ምስኮነ ስብኣይ እኖ፡ ወይ ሰበይተቦ ፡ ኣይነምስልን እንተበሉ ፡ መምሰሊኡ 3ተ ካሻ እኽሊ ይሃቡዎ ። ሓደ ካሻ ብሱል ፡ 2ተ ጥረ ነናይ 5 ገበታ ፡ (ብሕሳብ ሓደ ካዕቦ ፡ 8 ምንሊክ ።) እዙ ተወሲኑ ዘሎ ንቈልዓ ካብ 7 ክሳዕ 12 ዝኾነ ዕ ድመኡ እዩ ። (ማለት ሕሳብ ናይ 5 ዓመት ደሞዙ ምዃኑ እዩ ። እቲ ቈልዓ ቅድሚ 12 ዓመት ምምላኡ ክኸይድ እንተበለ ዝብጸሖ ሕሳቡ ሒዙ ይኺድ ። ካብ 12 ዓመት ንላዕሊ እንተኣገልገለ ፡ ከምቱ ናይ ግዜኡ ዘሎ ደሞዙ ክቕበል ይግብኦ ።)

45. ምግዓስ ኣግዒሰ እናበልካ ካብ ዓዲ ናብ ዓዲ ምዛር ትሩፍ እዩ ። ዘፍረሰ ቅጽዓቱ 12 ቅርሺ ቀጺዑ ጭቃ ን ቤተ-ክርስትያን ዓዱ ይሃብ ።

ክፍሊ ፡ 6 ። - መርዓ ፡ ሓያም ።

46. መርዓ ኪቋጸሩ ከለዉ ፡ መንጎኛ ይግበሩ ።

47. ኣብ መርዓ መዓልቲ እቲ ዘመርዕዋ ሰብኣይ ፡ ሓደ ወጠጦ ዝሕረድ ፡ ነጸላን ቀሚሽን ፡ ኣበጀዲድ ኣሒዙ ይምጻእ ። መርዓ ዝወርዱ ሰባት ፡ ካብ 2 ክሳብ 5 ምስ መርዓዊ እዮም ። ካብኡ ዝበዝሑ ኣይከኣልን ፡ ዘፍረሰ ቅጽዓተ 6 ቅርሺ ናብ ሓደ ሰብ ብቍጽሪ ተቐጺዑ ጭቃ ዓዲ ንቤተ-ክርስትያን ዓዱ ይሃብ ።

48. ትካል ጸመር እዩ ። ድሕሪ መርዓ ፡ ወይ ሰብኣይ ፡ ወይ ሰበይቲ ፡ ካብ ጸመር ሕልፊ ገንዘብ እንተ ነበሮ እሞ ፡ ክጽምብር ፍቓዱ እንተደኣ ኮነ ኣብ ቅድሚ ግቡኣት ምስክር ጸምቢረ ኣለኹ ቢሉ ኪነግር ግድነት እዩ ።

49. ምርዓ ኪገብሩ ቢሎም መዓልቲ ምስተቋጸሩ ፡ ሓዲኦም እንተ ጠለመ ፡ እቲ ዝጠለመ 55 ቅርሺ ነቱ እተጠልመ ይኽሓስ ። ቅድሚ ቈጸራ ሓዲኦም መርዓ ኣየድልን ፡ ጠለምኩ ፡ እንተበለ ኣይክሕስን እዩ ።

ክፍሊ ፡ 7 ። - እትዋት ።

50. መርዓዊ ሓንቲ ጊዜ ጥራሕ እትዋት ይእቶ ። ድሕሪ መርዓ ዘላ ኣውድ ዓመት ፡ ፋሲካ ፡ ወይ መስቀል ፡ ኪኣቱ ከሎ ፡ ሓንቲ ጤል ካብ ገንዘብ ወለዲ ኣሒዙ ካልኣይ ርእሱ ኮይኑ ይእቶ ፡ ሰሙን ተሓጺኑ ይመለስ ። ሓማቱ ኣብ ሳልስቲ ትቀላዓዮ ፡ ውሒዱ ፡ በዚሑ ፡ መቃልዒ ዝሃበቶ ነቦ ወዲ እዩ ። እቲ ዓርኪ መርዓዊ የሰኒ እምበር ካልእ ነገር ዝግበር ዝነበረ ከይገበር ክልኩል እዩ ። ነዡ ተወሲኑ ዘሎ ፡ ኣቦ ጓል እንተ ዘይኣዘዘ ፡ እቶ ቢሉ ወይ ኣቦ ወዲ ተኣዚዙ ፡ እንተ ኣብኮረ ፡ 24 ቅርሺ ካብ ሰደኛ ዓጊቱ እቲ እተበደለ የእቱ ።

ክፍሊ ፡ 8 ። - ናይ ፡ ቀለብ ።

51. ቀለብ ቈልዓ ወዲ ሔማ ፡ እንፍቕቲ ካዕቦ ጐደል ፡ ሲሶ ብሱል ፡ 2 ኢድ ጥረ (ብካዕቦ 8 መለሊክ እዩ ።) ክሳብ 3 ዓመት ኣቦን እኖን በቢወርሒም እዮም ዝቕልቡ ። ነዡይ ምሃብ ኣቦ ወዲ ኣብ እቲ እኖ ቈልዓ ዘላቶ ዓዲ ይሰደላ ። ብ ሓመቐንን ረቐቐንን እንተ ተኻሒዱ ሽማግለ እቲ ዓዲ ይርኣዩሎም ።

52. ቀለብ ቈልዓ ወዲ ወሰን ክሳብ ሰለስተ ዓመት ዝጭርስ ኣቦ ቈልዓ ኣብ ወርሒ ገበታ ካዕቦ እኽሊ ይቐልብ ። ሲሶ ብሱል ፡ 2 ኢድ ጥረ ፡ (ብካዕቦ ፡ 8 መለሊክ እዩ ።)

53. ቀለብ ማንታ ደቒ ሔማ ሰብኣይን ሰበይትን ሓደ ሓዲኦም ይቐልቡ ።

54. ቀለብ ማንታ እኖ ድቓላ እንፍቕቲ ካዕቦ ጐደል ናብ ወርሒ ትረክብ ።

55. ዝወለደት ዘይወለደት መርዓት እንዳኣቦኣ ክሳብ ዘላ ፡ ኣቦኣ ይቐልባ ። ኣብ ዓዲ ሰብኣያ

ምስትምለስ ሓሙኣ ይቐልባ ፡ ሓዳራ ክሳብ እትወጽእ ከምኡ እንዳበለት ትቀለብ ።

56. ቀለብ እኖ ቈልዓ እትቕለብ ሔማ ትኹን ብወሰን ዝወለደት ትኹን ካልእ ሰብኣይ እንድሕሪ ኣእቲያ ቀለብ ቈልዓ ክትቅለብ ኣይግበኣን እዩ ።

ክፍሊ ፡ 9 ። ዝኣረጉ ወለዲ ።

57. ዝኣረጉ ወለዲ ገንዘብ ወይ ከብቲ ዜብሎም እንተደኣ ኰኑ ፡ ብታራ እቶም ውሉድ ይቐልብዎም ፡ ይኽደንዎም ። ዝኣረገ ወላዲ ምስቱ ዝኣምኖ ውሉድ ክቕመጥ ይከኣሎ ።

58. ውሉድ ዘይብሉ ኣረጊት እቱ ዝቐረበ መቕድም ይናብዮ ፡ ይቐልቦ ፡ ይኽደኖ ።

59. ወለዶም ዝመትዎም ገንዘብ ፡ ክብቲ ፡ ርስቲ ፡ ዜብሎም ቆላው ፡ እቱ በቦ ዝቐረበ መቕድም ፡ ይኣክቦም ። ብገንዘቡ ይቐልቦም ይኽደኖም ፡ ደረቱ ክሳብ 7 ዓመት ዝገብሩ ዕድመኦም ኣዩ ።
ርስቲ ፡ ዑና እንተኣለዎም እቱ ኣኪቡዎም ዘሎ መቕድም ይሕረስ ፡ ይሓዝ ፡ ኣይሸጥ ፡ ኣይለውጥ ። እቱ ዘኽታም ቈልዓ ሓደ እንተኮይኑ ምስደቁ ይናብዮ የዕብዮ ። ካብ 2 ንላዕሊ ኣንተደኣ ኮይኖም መዕበይ ቋልዑ ሓገዝ ክኾኖም ፈረቓ ግብሪ ካብ ሓደጋ ገባር እንተሎ ካብ ዓዲ ይቀበል ፡ እንተ ዜየልቦ ግና ካብ መለሳ ክኾን ከሎ ምሉእ ግብሪ ይርከብ ።

ክፍሊ ፡ 10 ። ሕርሶት ።

60. መርዓት ምስ ጠነሰት ካብ ገንዘብ ብርኮም ሰብኣያ ወጮ ይሃባ ። ወለዲ ዕዳ የብሎምን ።

61. ሓዳራ ዘይወጽኤት መርዓት እንዳኣቦኣ እያ እትሓርስ ፡ ሓማታ ሳልሳይ ርእሳ ኮይና ሓንቲ ጤል ሓንቲ ኣበስንቲ ጠስሚ ኣሒዛ ትብጻሓያ ።
ጤልን ጠስምን ካብ ገንዘብ ብርኮም ንመርዓውቲ እዩ ። እኖኣ ነታ ቆርበት ንማሕዘል ቆልዓ ትገብረላ ።

62. ሰበይቲ ወሰን ምስ ሓረሰት 1 ወጮ ፡ 1 ማሕዘል ፡ መገጻ እኽሊ ፡ እቱ መገጻ እኽሊ ግና ካብቱ ገበታ ካዕቦ ዝወሃብ ዝነበረ እዩ ። ክንዲ እቱ ካልእ ዝወሃብ ቀጸለመጸል ዝነበረ 5 ቅርሺ ተወሲኑ እዩሞ ብቅርሺ ገቢሩ ይሃብ ።
ምናልባሽ እቱ ሕጻን ቀልጢፉ እንተሞተ ወጮን 5 ቅርሽን ትረክብ ።

ክፍሊ ፡ 11 ። ምውጻእ ፡ ብርኪ ።

63. መርዓውን መርዓትን ክሳብ ሓዳሮም ዝወጽኡ እቲ እተገዝምዎ ፡ ገንዘብን ከብትን ኣቦ ወዲ ይሓዞ ። ግን ከይሸይጥ ከይልውጥ ኩልኩል እዩ ። ኪሓርስ ኪሓልብ ግን ይከኣሎ ።

64. መርዓውን መርዓትን ኣቦ ወዲ ሓዳሮም ኬውጸኣኦም ከሎ ሲሶ ካብ እክሊ ምሉእ ናውቲ ማሕረስ መሳርዕ ምስ ማሕረሽኡ ሂቡ የውጽኦም ።
ካብ እንዳቦ ጓል ዝመጽእ ዝነበረ ኵሉ ትሩፍ እዩ ።

65. ኣቦ ጓል ንሓሙኡ ክንድዙይ ከብቲ እህበካ ቢሉ እንተስምየ ካብታ እተመርዓወላ መዓልቲ ክሳብ 2 ዓመት ዓበየ ነኣሰ ከይበለ ዝሃቦ ይቀበል ። ካብ መርዓ መዓል።ቲ 3 ዓመት ሓሊፉ

እንተደኣ ኮነ ግና ናይ 3 ዓመት ዝዕድሚኡ ከብቲ ይቀበል ። ካብኡ ከይሓልፍ ክልኩል እዩ ። ካብዙ እተወሰነ እንተሕለፈ ሕልባቱን ፍርያቱን ይግበኣኒ ቢሉ ብስርዓት ይሓዞ ።

66. ምስ ወላዲ ዘሎ ውሉድ ኣብኡ ክንዲ ዘገልገለ ሲሶ ሂቡ ሓዳሩ የውጻኣዮ ። ናብ ከተማ ዝሸቅል ናብ ትክትል ዝሓደረ ግን ብገንዘቡ ሓዳሩ ይውጻእ ።
ሸቂሉ ተኸቲሉ ንወለዱ ተማእዚዙ ዘእትዎ ገንዘብ እንተ ሃቦም ግን ከም ስርዓት ሲሶ ሂቦም የውጽእዎ ።

ክፍሊ ፡ 12 ። ሓዳሮም ዘይወጹን ዝወጽኡን ምፍልላይ ።

67. ስምምዕ ሲኢኖም ብድላይ ክልቲኦም ምፍልላይ እንተደለዩ ። መርዓውን መርዓትን ገንዘቦም ክካፈሉ ከለዉ ሰደኛ ኣታሓሒዙ ናብ ጭቃ ዓዲ ይሰዶም ። ኣከፋፍላ ገንዘብ ከኣ ኣብ ዓደቦ ጓል እዩ ።

68. ኣቦ ጓል ወይ ኣቦ ወዲ ኣከፋፋል ገንዘብ እንተ ደለ ንሰደኛ ፡ ንሱ እንተ ዜየሎ ንመቅድሙ ብ15 መዓልቲ ኣግጥመኒ ይበሎ ። እቲ ሰደኛ ፡ ንተከሳሳይ መዓልቲ ቆጺሩ ይንገሮ ፡ ቈጸራ ዘብኮረ ኣብ ሓደ ቈጸራ 6 ቅርሺ ይተዓገት ፡ ተዓጊቱ እውን እቲ ዓጋቲ ዕግት የልዕል ። ካላኣይ ቈጸራ ከኣ 15 መዓልቲ ይድገሙ ፡ ኣብኣ ዘብኮረ 12 ቅርሺ ይተዓገት ፡ እቲ ዓጋቲ ዕግት የልዕል ።
ሳልሳይ ቈጸራ ከኣ 15 መዓልቲ ይድገሙ ፡ ኣብኣ ዘብኮረ 24 ቅርሺ ይተዓገት ። እቲ ዓጋቲ ኦግት የልዕል ። ካብ ሳልሳይ ቈጸራ ንደሓር ዝሰኾረ ከምዙ ኣብ ላዕሊ እተባህለ ብ መጀመርያ 6 ቅርሺ ፡ ካልኣይ ብ12 ቅርሺ ሳልሳይ ብ24 ቅርሺ እናተዓገተ እቲ ምግጣም ዝኣበ ሰብ ክሳብ ዝገጥም ተተመሊሱ ይዕገት ።

69. ኣቦ ጓል ወይ ኣቦ ወዲ ካብ ዓዲ ርሒቑ እንተ ጸንሐ ፡ ሰደኛ ነቶም መቅድም መድለዪ ሓደ ወርሒ ይሃቦም ። ብወርሒ ነቲ ወላዲ ወይ ንኣኡ ዝመስል ዋና ኮይኑ ዝሓልፍ ሰብ እንተ ዘይመጺኡ ፡ እቶም መቅድም ዋናታት ኮይኖም ናብ ሰደኛ ገጢሞም ይካፈሉ ።

70. እቲ ዓጋቲ ንሰደኛ ኣግጥመኒ ምስበሎ ነቲ ዓጋቲ ከነገረ እንተ ኣብኲረ እተን ዕግት እቲ ሰደኛ እዩ ዝከፍለን ።

71. ሰደኛ ኣብ ርሑቕ እንተ ኮነ እንተ ሞተ ፡ መቅድሙ ክንድኡ ኰይኖም ይሕለፉ ይተዓገቱ ።

72. ሰደኛ ነቲ እተዓግቶ ገንዘብ ንክህብ ካብታ ዝሰኾርውት ቈጸራ 5 መዓልቲ መድለዪ ገንዘብ ይርከብ ። ካብኡ እንት ኣብኮረ 55 ቅርሺ ይከሓስ ፡ ናይ ጾም ሕድራት ።

73. እቲ ቈጸራ ዘብኮረ ሓንቲ መዓልቲ እኳ ትኹን ምስሓለፈት ገጠምኩ እንተበለ ፡ እቲ ዕጉት ከፊሉ ይገጥም ።

74. ሰደኛ ናይ ዝኸፈሎ ዕግታት ካዕበት ይቀበል ።

75. ክልተ ሰብ ሓዳር ስምምዕ ስኢኖም ብድላይ ክልቲኦም ምፍልላይ እንተደለዩ ፡ ኣካፋፋል ገንዘብ ኣብ እንዳ ሰብኣይ እዩ ። ዳኛ እውን ጭቃ ናይ ዓዲ ሰብኣይ እዩ ።

76. ነከፋፍላ ገንዘብ ቈጸራ ምስ ተወሰነ መዓልቲ ኣቦታት ጓል እንተ በዝሐ 5 ሰብ ኮይኖም ይምጽኡ ። እንዳ ወዲ ከኣ ፡ ሓሙሻይ ጭቃ ኮይኖም ኣብ ቤት ይጽንሑ ። ኵላቶም ካብኡ ከበዝሐ ፡ ኩልኩላት እዮም ። ሕልፊ ሰብ ዘምጽኡ ናብ ሓደ ሰብ 6 ቕርሺ ተቐጺዑ ነቲ እተበደለ ይሃቦ ካሕሳኡ ።

77. ገንዘብ ኣከፋፋል ክኸውን ኣቦ ጓል ሸሻየማይ ክእዝዝ ኣይከኣሎን ፡ ኣቦታት ጓል በካፋፋል

ገንዘብ መጺኦም ክሳብ 3 መዓልቲ ኪቕንዩ ግቡኣኦም እዩ ። ኣብ ጊዜ ምሳሕን ድራርን 10 እንጌራን ሓደ ጻሕልን ሓደ ጎምቦ ስዋን ኣይጐድሎምን ። ምግቢ መስተ ክሳብ ኣከፋፋል ፈጺሞም ዝኸዱ ጊዜ እንተ ጐደሎም 12 ቅርሺ ይከሓሱ ። ካብ ሰደኛ ዓጊቶም የእትዉ ።

78. ሰብኣይን ሰበይትን ሰብ ቃል ኪዳን ዘይወለዱ እንተደኣ ኮኑ ኣብ 2 ፈረቓ ይመቐል ።

79. ሰብኣይን ሰበይትን ወሊዶም እንተ ደኣ ኮኑ ግን ገንዘብን ከብትን ኣብ 3 ክፍሊ ይከፈል ። ማለት ሓደ ክፍሊ ነቦ ፣ ሓደ ክፍሊ ንኖ ፣ ሓደ ክፍሊ ንደቂ ። እኽሊ ግን ናብ 2 ተመቒሉ ንሰብኣይን ንሰበይትን ይግባእ ።

80. እቶም ዝወለድዎም ቈላው ከኣ ዝዓበት ኋል ነባት ፣ ዝዓበ ወዲ ንናት ፣ ብዘልዓሉ ዝተረፉ ደቆም ኣብ ክልተ ከፊሎም ብዕጫ ይማቐልዎም ። ምናልባሽ ሕልፊ ክርከብ ከሎ ፣ እቲ ሕልፊ ዘሎ ቈልዓ ዕድሜኡ 3 ዓመት ዘይመልኤ እንተደኣ ኮነ ፣ ክሳብ 3 ዓመት ዝመልእ ምስ እናት ተቐሚጡ 2 ወለዲ በቢወርሒ ብተራ ይቐልብዎ ። እታ ሰበይቲ ብቝልጡፍ ካብ ገዛ ክለቅቅ እየ ደኣ በለት ፣ ግን ካብ እኽሊ ክፍሊ እቶም ቈላው ተረፍ ጸብጻብ ዝበልዕዎ ገዲፋትሎም ምስ ኣቡኦም ይተኣከቡ ።

81. እቲ ክፍሊ ናይ ቈላው ዘሎ ገንዘብን ከብትን ኣባት ይሓዝ ስለ ከየጥፍኣሎም ኣኮታት ዋሕስ የትክልዎ ። እቲ ዓቢይ ወዲ 15 ዓመት ምስገበረ እቲ ገንዘቦምን ከብቶምን ንሱ ናብ ዝደለዮ የቐምጥ ።

82. እተፈላለየት ሰበይቲ ደቃ ኣሒዛ ፣ ናብ እንዳ ሰብኣያ እንተ ተቐመጠት ፣ እቲ ገንዘብን ከብትን ኣፍ ቈላው ፍርቂ ተመቒላ ተሓዘሎም ። ግን ኣባት ከይትሸይጥ ከይትልውጥ ዋሕስ የትክላ ። ከምኡ እውን ዝተረፈ ፍርቂ ኣባት ይሓዝ ። ኣኮታት ከይሸይጥ ከይልውጥ ዋሕስ የትክልዎ ።

83. ድሕሪ ኣከፋፋል እናት ደቀይ ኣሒዘ ናብ ገዛይ እቅመጥ እንተበለት ፣ ቤት ኣብ ክልተ ፈረቓ ይከፈል ዘይወለደት ሰበይቲ እውን ከምኡ ።

84. እቶም ቈላው ምስ ኣቦ ወይ ምስ እኖ ብድላዮም ጠቕሊሎም እንተተኣከቡ ፣ ዝኣከቦም ወላዲ ከብቶምን ገንዘቦምን ጠቕሊሉ ኪሕዝ ይከኣሎ ዋሕስ ተኺሉ ።

85. ኣከፋፋል ክኸውን ከሎ ኣብ ምቕሊ ዘየኣቱ ብፍላይ ክዳውንቲ ዕጥቓት ሰብኣይን ክዳውንቲ ስልማት ሰበይትን እዩ ።

86. ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን ፣ ስምምዕ እንተ ሲኢኖም ፣ ክፍሊ ገንዘቦም ኣብ ክልተ ፈረቓ ክምቀል ከሎ ኣብ ቅድሚ ዳኛ ናይ ዓዲ ሰብኣይ ኮይኑ ወዋሕሶም የትክሎም ፣ ዝዝወሰድዎ ገንዘብ እውን ብዳኛ ዓዲ ተጻሒፉ ተማቒሎም በብጺሒቶም ወሲዶም ከም ስርዓት መንፈሳዊ ይግበሩ ።

87. ምናልባሽ ካብ ሓዲኦም ነዛ ሕጊ እዚኣ ከፍርስ ምስዝርከብ ፣ እቲ ተመቒሉ ወሲድዎ ዝነበረ ገንዘብ በቲ ዋሕሱ ተዓጊቱ ይመለስ ፣ ማለት እቲ ሕጊ ዘፍረሰ ኪውረስ ካብ ቤት እውን ይውጻእ ።

88. ክልተ ሰብ ኪዳን ሰብኣይ ወይ ሰበይቲ ብዋሕስ ተከፋፊሎም ጸኒሖም እቲ ዝወረሰ በኪ ጸኒሑ ፣ እቲ እተወርሰ ምስ ኣውሰበ ብድሕሪኡ እቲ ወራሲ እንተ ኣውሰበ ፣ ብቅጽሪ ብዋሕስ መሊሱ ካብ ክሊቲኦም ሰብ ኪዳን እንከለዉ ዝወለድዎም ደቆም ይውረስዎም ። ዉሉድ ዜብሎም እንተ ደኣ ኮኑ ብቅጽሪ ንቤተ ክርስትያን ይወሃብ ።

89. ክልተ ሰብ ኪዳን ብተፈልዩ ተፈልዮም ኣፍ ቋልዑ ግን ብላዕሊ እዩ ።

90. ሰብኣያ ዝመታ ሰበይቲ ቅድሚ 6 ወርሒ ኣይትመርዖ ። ካብኡ ንደሓር ድላያ እንተ ኮይኑ ኣሕመትሙታ የሰናብቱዋ ። ቅድሚ 6 ወርሒ እንተ ተመርዓወት ወይ እንተዘመወት ግን ከምቲ ናይ ስርቆ ኣርባዓ ተወሲኑ ዘሎ ትቀጻዕ ። ምክንያት ስለ ጥንሲ ከይርከባ ማለት እዩ ።

91. ከይወለደት ሰበይቱ ዝሞተቶ ሰብኣይ ቅድሚ 6 ወርሒ ኣየእቱ ፡ ቅድሚ 6 ወርሒ እንተ ኣእቶ ከምቱ ናይ ስርቆ 40 ተወሲኑ ዘሎ ይቀጻዕ ። ወሊዳ ደቀቕቲ ቈላዑ እንተ ገደፈትሉ ግን ከምጸገሙ ይግበር ።

ክፍሊ ፡ 13 ። ዋሕስ ፡ ጓል ።

92. ሓዳሮም ዘይውጽኡ ሰብኣይን ሰበይትን ከይወሓሱ ኩልኩላት እዮም ።

93. ሰበይቲ ሰደኛ ግን ክትዕገት ስርዓት እዩ ። ሰብኣይን ሰበይትን ክልቲኦም ምውታት እንተ ኮኑ ሓደ መቅድም ዋሕስ ኮይኑ ይትዓገት ።

94. እቱ ዋሕስ ስርዓት ክዓግትዎ መጺኦም ንሱ እንተሎ ባዕሉ ይተዓገት ፡ እንተዘንበለ ሰበይቱ ትተዓገት ፡ እንተሞተ ግን እቱ በዓል ነገር ዋሕስ በዓል ነገረይ ሞይቱ እዩ'ሞ ኢሉ ነቱ ዳኛ ዋሕስ በዓል ነገረይ ኣለውጠለይ ይበሎ ፡ እቱ ዳኛ ከኣ የለውጠሉ ።

ምዕራፍ ፡ 14 ። ዝሙት ።

95. ዘይተሓጸየት ጓል፡ ብእገሌ ወዲ እገሌ ተዓሚፀ፡ ብሥጋ ተገሲሰ፡ ኢ.ላ ብውዕ ዩ፡ ምስ ቀጢን ኣውያታ፡ ዘፋር ንብዓታ፡ ምስ እትርከብ ኣፉ እዩ ምስክራ። ሽዑ ብቕልጡፍ ናብ ጭቃ ዓዲ ትረኽብ ።
እቲ ጭቃ ዓዲ ብሰለስተ ኣጋዕዝ ኣንስቲ ነታ ጓልን፡ ነቲ ዓማጺኣን፡ ኣዝማድ ዘይኮና፡ ቈረብትን ጓኖትን ገቢሩ የሾልላ።

96. ሕጋ ፈሪሱ እንተተረኽበት እሞ ሓዲስ ምኻኑ እንተተረጋገጸ፡ እቲ ዓማጺ ንወለዲ ጓል፡ 55 ቅርሺ ኪሒሱ፡ ነታ ዝዓመጻ ጓል 2 ተባዕትዮ፡ 2 ኣንስትዮ፡ ጠዓዉ፡ ቀሚስን ነጸላን ይኽሕስ።
ምናልባሽ ሓሶት ኮይኑ ብዝርከብ ነቱ ብሓሶት ዘጸየፈቶ 55 ቅርሺ ትኽሕሶ። እቲ ዓማጺኣ ዘይወዲሃይማኖታ እንተኮይኑ ብኻዕብት (ብዕጽፊ) ይኽሓሳ።

97. እታ እተዓመጸት ጓል፡ ነቲ ዝዓመጻ ወዲ፡ እደልዮ እየ እንተበለት፡ ዋላ ንሱ እንተዘይፎቶ፡ ክእክባ ግድነት ኣለዎ። ከም ስርዓት ዋሕስ ተኺሉ ይኣክባ። ዋላ እንተኣከባ ግን እተን ብኻሕሳ ዝተቐበለተን ኣርባዕተ ከብቲ ገንዘብ ላዕላ (ናይበይና) እየን። እቲ ዝእክባ ዘሎ ርካብ ዘለዎ ሰብ እንተደኣ ኮይኑ፡ ክንዲ እተን ገንዘብ ላዕላ ሓዊሱ የድርግ (ይጽንብር)። ካብኡ ንደሓር ገንዘብ ብርኪ (ናይ ሓባር) ይኾና። እንተ ዘየድረገ፡ እተን 4 ከብትን ዝወለደኤንን ገንዘብ ላዕላ እየን።ካልእ ብሓደ ዘጥረይዎ ግን ገንዘብ ብርኮም እዩ።

98. በዓልቲ ቃል ኪዳን እቱ ዓማጺ ሰበይቲ ዘላቶ እንተደኣ ኮነ፡ ነታ ዝዓመጻ ጓል ከምቲ ኣብ ቍ. 96 ተጻሒፉ ዘሎ ዓንቀጽ ካሕሳ ኪሒሱ፡ ምስ ሓዳሩ ይተርፍ ፡ (ኣይፋታሕ)

99. እቱ ዝዓመጸ ሰብ ሕጹይ እንተደኣ ኮይኑ ሕጽይቱ ፈቲሑ ከምቲ ኣብ ቍ. 97 ዘሎ ካሕሳ ክሒሱ ይኣክብ። ነታ ሕጽይቱ ዝነበረት ግን 55 ቅርሺ ክሒሱ የሳናብታ። ከም እታሽለመቶ እውን ትኺድ ።

100. እቱ ምብልሻዋ ተመስኪሩ ናይ ቀደም ሕጋ ፈሪሱ ዝነበረት ኰይና ምስ ትርከብ ካሕሳ ሓያም 24 ቅርሺ ትከሓስ ።

101. እታ ተዓሚጸ እትብል ጓል፡ ዘይተሓጸየት እንተ ደኣ ኮነት እቲ ዓማጺኣ ተቓሊሶም እሞ ካብኡ በሪራ፡ ሃዲማ ወይ ገሲሱዋ ብዝኾነ ምኽንያት ሕጋ ከየፍረሰት እንተተፈላለዩ፡ በቲ ዝረኸበቶ ድንገት፡ ብቕልጡፍ ምስ ቀጢን ኣውያታ ዘፋር ንብዓታ ምስ ትርከብ፡ ኣፋ ምስክራ ኮይኑ፡ ካብቲ ዝዓመጻ 24 ቅርሺ ትከሓስ ።

102. እታ እተዓመጸት ጓል ሕጽይቲ እንተ ደኣ ኮነት ን ወለዲ 55 ቅርሺ፡ ንሕጹያ 55 ቅርሺ ፡ ክሒሱ ከምቲ ኣብ ቀ. 972 ፡ ቀ. 98 ፡ ዘሎ ገቢሩ ይኣክባ ።

103. እታ ሕጽይቲ ትዓሚጸ ዝበለት እቲ ምብልሻዋ ሕጋ ምፍራስ ናይ ቀደም ኮይኑ እንተተረኽበ እቲ ዓማጺ 12 ቅርሺ ይኽሕስ። ኣቦ ጓል ከኣ ነቲ ሕጹያ 12 ቅርሺ ይኽሓሶ ።

104. ካብ በረኻ ወይ ካብ ዓዲ፡ ብዘይ ፍቓድ ወለዲ ንዘይ ተሓጸየት ጓል ዝዘረፈ እሞ ብድንግልነኣ እንተጸንሐት፡ 110 ቅርሺ ንወለዲ ይኽሕሶም። ብድንግልነኣ፡ እንተዘይጸንሐት ግን ንወለዲ፡ 55 ቅርሺ ናይ ድፍረት፡ ክሒሱ ከምቲ ኣብ ቀ.98 ተጻሒፉ ዘሎ ገይሩ ይኣክባ ።

105. እታ እተዘርፈት ጓል ሕጽይቲ እንተ ደኣ ኮነት እቲ ዘራፊ ንወለዲ 55 ቅርሺ ንሕጹያ 55
ቅርሺ ይኽሕስ። እቲ ሑጹያ ሸሊሙዋ ዝነበረ ይውሰዶ። እቲ ዝተረፈ ግን ከምቲ ኣብ ቀ.97 ተጻሒፉ ዘሎ ገይሩ ይኣክባ። ዘይሃይማኖታ እንተኾነ ዘራፊ ካዕበት (ዕጽፊ) ይኽሕስ ። ካብኡ ከም ፍቓዳ ።

106. መርዓውን መርዓትን ምስተመርዓዉ፡ ሕጋ ብዘይ ስርዓት፡ ማለት ብመላጸ ብዕንጸይቲ፡ ብኻልእ ዝኾነ ነገራት፡ ገቢሩ ሕጋ እንተ ኣባላሸዋ፡ ርግጽ ኮይኑ ምስዝርከብ 55 ቅርሺ ካብ ሰደኛ (ዋሕስ) ዓጊታ ተእቱ ። ምናልባሽ ካልእ ኣካላት እንተጐደለ ክምቲ ኣብ ናይ ክፍሊ መውቃዕቲ ተወሲኑ ዘሎ ኣንቀጽ ብላዕሊ ከኣ ትከሓስ ። ክፍሊ 17 ።

107. ንፈላሲት፡ ንቄራቢት፡ ንማእምን፡ ኣብ በረኻ ይኹን፡ ኣብ ዓዲ ይኹን፡ ብግብረ ስጋ ዘርከሰ፡ እሞ ምስ ቀጢን ኣውያታ ዘራፍ ንብዓታ፡ ኣፋ ምስክራ ኮይኑ ብዝመሓለት እቲ ብስጋ ዓሚጹ ዘርከሰ 110 ቅርሺ ይኽሕስ ።

108. ንሰበይቲ ሰብኣይ ኣብ በረኻ ይኹን፡ ኣብ ዓዲ ይኹን፡ ብግብረ ስጋ ዘርከሳ፡ እሞ ብውዕዩ ምስ ቀጢን ኣውያታ ዘፋር ንብዓታ ምስእትርከብ፡ ኣፋ ምስክራ ኮይኑ፡ ብዝመሓለት፡ እቲ ዓሚጹ ዘርከሰ ናይ ግስሶት 55 ቅርሺ ኣብ ርእሲዙይ ከኣ 88 ቅርሺ ስርቆ 40 ይኸፍል ፡ (ይኽሕስ ።) እታ ሰበይቲ ሰብኣይ ፈትያ ብድላያ ብኻልእ ሰብኣይ እንተተረግጸቶ፡ እቲ ዘማዊ ሰብኣይ፡ ንሰብኣያ 55 ቅርሺ ይኽሕሶ፡ ንሳ ከኣ ራባዓይ ኣፍ ንብረት ወሲዳ ካብ ቤት ትውጻእ ። ናብኡ ዝሙት እንተደገመት እቲ ወሲዳቶ ዝነበረት ርባዕ ትውረሾ ፡ እቲ ዘማዊ ሰብኣይ ከኣ ንሰብኣያ 55 ቅርሺ ይኽሓሶ ።

109. እቲ ሰብኣይ ብድላዩ ኣብዘይ ሰበይቱ እንተዘመወ ራባዓይ ኣፍ ንብረት ወሲዱ ካብ ቤት ይውጻእ። መሊሱ እንተዘመወ ወሲድዎ ዝነበረ ርባዕ ገንዘብ ይወረስ ፡ (ብበዓልቲ ቃል ኪዳን ።)

110. ሰበይቲ ቀሺ፡ ወይ ናይ ዲያቆን ብግብረ ስጋ ዝዓመጸ እሞ ብውዕዩ ምስ ቀጢን ኣውያታ ዘፋር ንብዓታ ኣፋ ምስክራ ኮይኑ፡ እቲ ዘማዊ 250 ቅርሺ ይኽሕስ ።

111. እታ ሰበይቲ ቀሺ፡ ወይ ዲያቆን ፈትያ ብድላያ ብኻልእ ሰብኣይ እንተኣርገጸቶ፡ እቲ ዘማዊ ንሰብኣያ 250 ቅርሺ ይኽሕስ። ንሳ ከኣ ራባዓይ ኣፋ ወሲዳ ካብ ቤት ትውጻእ ።

112. ሰብኣይ ዜይብላ ሰበይቲ፡ ብዝሙት ዝዓመጸ እሞ ከምቲ ኣብ ቀ. 95 ተጻሒፉ ዘሎ ምስ ዝኸውን 24 ቅርሺ እቲ ዓማጺ ይኽሕስ ።

113. ዘይተፈትሐት ማእምን፡ ኣብ ቤት ሰብኣያ ዘላ፡ እሞ ቅድሚ ምስንባታ ፈትያ፡ ሰብኣይ እንተ ኣእተወት፡ ንሳን ዘእተዋ ሰብኣይን፡ ክልቲኦም ኰይኖም፡ 55 ቅርሺ ይኸሕሱ ። ኣብርእሲ እዙይ ከኣ እቱ ሰብኣይ ግስሳት ስርቆ 44 ቅርሺ ይኸሕስ።እዙይ ኵሉ ንወረስቲ እዩ። ድሕሪ እዙይ እታ ሰበይቲ ገንዘባ ተመቒላ፡ ካብ ቤት ትውጻእ። ዉሉድ እንተ ደኣ ኣለዋ፡ ካብ 3 ዓመት ንላዕሊ ዝዕድመኦም፡ ንሓውብታቶም ትሃቦም። 3 ዓመት ዘይመልኤ ቈልዓ፡ ምስ እንኡ (ኣድኡ) ክሳብ 3 ዓመት ዝመልእ፡ ካብ ገንዘብ ሒዙ ዘሎ፡ መቕድም ትቀለብ። ከም ናይ በዓልቲ ብርኪ ተሓሲቡ በቢወርሖም ይቐልቡ ።

114. ሰብኣይ ኮነ ፡ ሰበይቲ ኮነት ፡ ዝዘመወ ክፍሊ ገንዘቦም ኣብ 2 ፈረቓ ተመቒሉ ከሎ እቲ በደለኛ ከኣ ነቲ እተበደለ ፍርቂ ይሃብ ። ኪምቀሉ ከለዉ ግን ኣብ ቅድሚ ዳኛ ዓዲ ሰብኣይ ኮይኑ ወዋሕሶም የትክሎም ፡ ዝወሰድዎ ገንዘብ ብዳኛ ተጻሒፉ በብጽሒቶም ወስዶም በኪ ይንበሩ ። ምናልባሽ ካብ ሓዲኦም ነዛ ሕጊ እዚኣ ኬፍርስ ምስ ዝርከብ እቲ ተመቒሉ ወሲድዎ ዝነበረ ገንዘብ በቲ ዋሕስ ተዓጊቱ ይመለስ ፡ ማለት እቲ ሕጊ ዜፍረሰ ኪወርስ ። ቤት ግን እቲ ጌጋ ዝተረኸቦ ይውጻእ ። ኣብ 87 ቍጽሪ (ተጻሒፉ) እዩ ። ናብ ምፍልላይ ሓዳር ተመልከት ።

115. ወዲ፡ ንጓል ምስ ተመርዓዋ እሞ ሕማም ደቅንስትዮ ፍንጣጣ እንተኣልገበላ 55 ቅርሺ መሕወይኣ ካብ ዋሕስ ዓጊታ ተእቱ ።

116. ሰብኣይ ንሰበይቱ ወይ ሰበይቲ ንሰብኣያ ካብ ሓዲኦም ፍንጣጣ ወይ ጅግል ወይ ከኣ ንኡ ዝመስል ኣምጺኡ ዘልገበ 55 ቅርሺ መሕወይ ነቲ ሕማም ዝለገቦ ካብ ሰደኛ ዓጊቱ የእቱ ።

ክፍሊ ፡ 15 ። ኣዋራራስ ፡ ገንዘብ ።

117. ወላዲ ዕዳ ገዲፉ እንተሞተ ፡ ዉሉድ ይኸፍልዎ ። ዜብሉ ወረስቲ ይኸፍልዎ ። ዓቢዩ ሓው ካብቶም ኣሕዋት ፡ ዕብየተይ ይግባኣኒ ቢሉ ፡ ገንዘብ ወለዶም ዝወረስዎ ብላዕሊ ኬልዕል ኣይከኣሎን ። ትኽክል ኮይኖም እቶም ክወርስዎ ዝግበኦም ይማቐልዎ ።

118. ናይ ወለዱ ቤት ነቲ ሕሳስ ሊደ ወዲ ሔማ እያ ትግባእ ። እቶም ቤት ዝሓዙ ነቶም ቤት ዘይሓዙ ኣሕዋቶም ኣብ ምስራሕ ገዛ ክኸውን ከሎ ብግድነት ተታካኪሎም የምስልዎም ፡ የሳርሕዎም ። ምናልባሽ እታ ቤት ወለዲ ካብ ኣቦ ዝተወርሰት እንተ ኮነት ነቲ ሕሳስ ሊደ ወዲ ቀዳመይቲ ሔማ እያ ትግባእ ።

119. ኣባት ብሂወቱ እንከሎ ፡ ወድን ጓልን ወሊዱ እቲ ወዲ ጓል ገዲፉ እንተሞተ ፡ እትይ ኣባት ከኣ ድሕሪ ወዱ እንተሞተ ፡ ንቤት ፡ ገንዘብ ፡ ንኸብቱ ፡ ኣሞን ፡ ጓል ሓውን ፡ ተረፍ ተዝካር 2 ፈረቓ ብሓደ ይካፈላ ። ምናልባሽ እታ ኣሞኣ ዘይመሰለት እንት ኾነት መምሰሊኣ ምስ ኣልዓልት ፡ ይካፈላ ።

120. ኣባት ሞይቱስ እቲ ወዱ ወሪስዎ እንተ ጸንሐ ፡ እሞ ጓል ገዲፉ እንተሞተ ፡ እታ ጓል ጥራሕ እያ እትወርስ ።

121. ሰብኣያን ደቓን ዝሞትዋ ከምኡ ከኣ ዘይወለደት ፡ ሰበይቲ ፡ ኣብታ ገዛኣ ማእሚና ከይለወጠት ዝተቐመጠት ፡ ከይተመቕለት ብምልኡ ኣሒዛ ትብላዕ ትከደን እምበር ክትዕድል ኣይከኣላን ። ምስ ሞተት ግን 2 መቕድም ይካፈሉ ።

122. ተፈቲሓ ዝኸደት ሰበይቲ እሞ ተጠዒሳ ናብ ቤት ክምለስ እንተበለት ኣይከኣላን ።

123. ወለዲ ንዝተመረቖም ፡ ኮነ ንዘሐጎሶም ፡ ኮነ ብጊዜ ጥዕና ወይ ብጊዜ ሕማም ቅድሚ

ሞቶም ፣ ኣብ ቅድሚ ጉብኣት ምስክር ርስቲ ብዝተረፈ ካብ ገንዘብ ካብ ከብቲ ክህቡ ስልጣን ኣለዎም ።
ብዕብዳን ምኽንያት እንተ ደኣ ኮነ ግን ኪቆመሎም ኣይከኣልን ።

124. ሕሳስ ሊደ ወዲ ሔማ እኖኡ ምስ ሞተት ፣ ኣቦኡ ዳሕረይቲ እንተኣምጺኤ ፣ ውጽኣለይ ክብሎ ኣይከኣልን ። ክሳብ ዕለተ ሞቱ ፣ እቲ ኣባት ናቤት ይቕመጥ ፣ ድሕሪ ሞይቱ ግን ንኣኡ እያ ።

125. ዝወለደት ኮነት ዘይወለደት ኮነት ግና እታ ሰበይቲ ኣብኡ መሕዘኒኣ ሓደ ዓመት ትቀመጥ ፣ ካብኡ ትልቀቐሉ ።

126. እናት ብሂወታ እንከላ ፣ እቲ ውሉዳ ዉሉድ ከይገደፈ ፣ እንተሞተ ፣ መሬት ርስቲ ብዝተረፈ ካብ ዓሱሩ ክሳብ ተዝካሩ ፣ ዓመቱ ዝግበኦ ምስተላዕለ ፣ እታ እኖኡን ፣ እቶም በቦኡ መቕድሙን 2 ፈረቓ ይማቐሉ ።

127. ዉሉድ ንኖኡን ንቦኡን እንተወረሰ እሞ ከይወለደ ፣ እንተ ሞተ ፣ መሬት ብዝተረፈ ካብ ዓሱሩ ክስዕ ተዝካሩ ፣ ዓመቱ ዝግብኦ ምስተላዕለ ሓውቦታቱን ኣኮታቱን 2 ፈረቓ ይማቐሉ። ምናልባሽ ኣኮታት ወይ ሓውቦታት ዜብሉ እንተደኣ ኮነ ፣ እቶም ዝቐረቡ መቕድም ፣ ኣቦታትን ኣኮታትን 2 ፈረቓ ተማቒሎም ይወርሱ ።

ክፍሊ ፣ 16 ። ጸርፊ ።

128. ብመንግስቲ ዝተሾመ ሹመኛ ፣ ዝቀንጥኤ ንብዓል ቀሚስ ፣ ምዓርጉ ገዲፉ ብሽሙ ጥራሕ ዝጸወዔ ፣ ይዓጽፎ ነይሩ ፣ ዝቅንጠኤ ፣ 55 ቅርሺ ይኹን ካሕሳኡ ።

129. ጸርፊ ፣ ወይ ኣሽሙር ፣ ንዓጽሚ ፣ ንደም ፣ ንዓሌት ፣ ከኣ ሰራቒ ፣ ሃዳሚ ፣ ዘይገባር ግብሪ ፣ ዝመስል ዘይነክእ ካልእ ቀሊል ጸርፊ ዝጸረፈ ሰብ ክኾን ግን እቲ ጀማሪ 2 ሕልቂ ይኽሕስ ። ምላሽ ጸርፊ ዝመለሰ ሓደ ሕልቂ ይኽሕስ ።

130. ከም ብቱኽ ዘርኢ ፣ ረዳት ዘይብሉ ሰራቒ ፣ ሃዳሚ ፣ ዘይገባር ግብሪ ምበልኩኻ'ሞ ይትረፈኒ ቢሉ ዝጸረፈ ፣ ንእኡ ዝመስል እውን ዝጸረፈ 55 ቅርሺ ይኽሕስ ። ምናልባሽ ጸርፊ ዝመለሸ ፍርቂ 55 ቅርሺ ይኽሕስ ።

131. ንዓሌት ንደም ነቕኒቑ ዝጸረፈ ፣ ጠቢብ ባርያ ዋጣ ሓሜን ኣድጊ ፣ ዓዲ ፣ ኣውዲ ፣ ዜብሉ ፣ በዳሁ ብኋል ኣንስተይቲ ፣ ዝጸውዔ ፣ ብግብሪ ሰዶም ንሰብኣይ ኮነ ፣ ንሰበይቲ ኮነ ፣ ወይ ንሰበይቲ ሰብኣይ ኮነ ፣ ሳሕሳሕ ፣ ሻርሙጣ ፣ ዝበለ ፣ ሕሉል ፣ ንኣኡ ዝመስል እውን ዝጸረፈ ፣ እቱ ጀማሪ 110 ቅርሺ ይኽሕስ ። ምላሽ ጸርፊ ዝመለሰ 55 ቅርሺ ይኽሕስ ።

132. እቱ ሓደ መጀመርያ ጸራፊ ፣ ቀሊል ጸርፊ እንተ ጸረፈ ፣ እቱ ዳሕራዋይ ዓቢዪ ጸርፊ ምላሽ ብጸርፊ ክህብ እንተተረኽበ ፣ ከምቱ ምዕባይ ጸርፊ ኣብ ላዕሊ ተወሲኑ ዘሎ ፣ በቢ ኣንቀጽ ይከሓስ ።
ኣንስቲ ሹማት እንተተጸርፉ ካሕሳኤን ከምቱ ንሰብኡተን ዝግበኦም ካሕሳ እዩ ። ሰበይቲ ካህን ፣ ባዓል መዓርግ እውን ከምኡ ከምኡ እዩ ካሕሳኣ ።

133. መጀመሪያ ተጸራሪፎም ምስተፈላለዩ ፣ እንደገና ኣድጊሶም እንተተጻረፉ ፣ ከም ሓዲሽ ጸርፊ ኮይኑ ይከሓሓሱ ።

134. ሓዳሩ ዝወጽኤ ንወላዲ ፣ ይዕበ ይንኣስ ፣ (ጸርፊ) ዝጸረፈ ብ ሓደ ምስክር እውን ይኹን

120 ቅርሺ ይኽሓስ ። ሓዳሩ ዘይወጽኤ እንት ደኣ ኮነ ግን ብወለዱ ይቀጻዕ ።

135. ጸሪፍካኒ ወቒዕካኒ ቢሉ ከሲሱ ምስክር ስኢኑ እንተ ተረትዔ ፡ ከሳሲ ወላድን ውሉድን ብዝተረፈ ፡ እቲ ተኸሳሲ ከሓልፋ ቢሉ ዝነበረ ገበን ፡ ባዕሉ ይሕለፋ ፡ ይከሓስ ። (ማለት እተን ክከሓሰን ቢሉ ዝነበረ ንተኸሳሲ ንሱ ይሕለፈን ።)

136. ንሰበይቲ ሰብኣይ ጸሪፍክኒ ቢሎም ከሳሲ እንተረኸበት ፡ ክሳብ 2 ቒነ ፡ ( ) ቌጸራ ፡ ( ) 15 መዓልቲ ፡) ትርከብ ስለ ሰብኣያ ኪመጽኣ ርሑቕ እንተ ደኣ ኮነ ፡ ጠበቓ ገቢራ ትግጠም ።

ክፍሊ ፡ 17 ። መውቃዕቲ ።

137. ብኢድ ዝወቕዔ ብእግሪ ዝረግሔ ደፊኡ ዘውደቐ ካልእ ነገራት እውን ከምኡ ዝመስል ብዝርከብ ደም ዘይወጽኤ እቲ ጀማሪ 12 ቅርሺ ይኽሕስ ፡ እቲ ብደሓር ዝወቕዔ ከምኡ ዝመስል እንተኮይኑ 6 ቅርሺ ይኽሕስ ። እቲ ጀማሪ ከምዙ ተወሲኑ ዘሎ እዩ ዝኽሕስ ። እቲ ደሓር ዝወቕዔ ግን ከም ምዕባዩን ምንኣሱን መውቃዕቲ ተፈልዩ ዘሎ ፍርቂ ካሕሳ ገቢሩ እዩ ዝኽሕሶ ። ብመውቃዕቲ ፍርቂ ጋር ፡ ርባዕ ፡ ጋር ፡ ተወሲኑ ዘሎ ግን ብናይ ፍላጥ እንተኾነ ከምቱ ናይ ብፍላጥ ጋር ዝኽፈል እዩ ዝኽፈል ። ብናይ ድንገት እንተኾነ ከምቱ ናይ ብድንገት ጋር ዝኽፈል ገቢሩ እይ ዝኸፍል ።
ብበትሪ ፡ ብእምኒ ፡ ብሓለንጊ ፡ ዝወቕዔ ፡ ብልዕቲ ፡ ሓስዩ ካብ ውሉድ ዘየግድል ፡ ጎሮሮ ዝሓነቐ ፡ ካልእ ነገራት እውን ከምኡ ዝመስል ብዝርከብ እሞ ደም ዘይወጽኤ ፡ እቲ ጀማሪ 24 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቲ ብደሓር ዝወቕዔ ከምቲ ኣብ 17 ክፍሊ ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ።

138. ብእዱ ወቒዑ ብእግሩ ረጊሑ ደፊኡ ኣውዲቑ ደም ዘየፍሰሰ ፡ 24 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቲ ብደሓር ዝወቕዔ ፡ ከምዙ ኣብ ቀዳማይ ቍጽሪ ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ። ብበትሪ ብእምኒ ደም ዘፍሰሰ ብኻልእ ነገራት እውን ከምኡ ዝመስል ብዝርከብ 55 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቲ ብደሓር ዝወቕዔ ከምቱ ኣብ ቍ ዓ 137 ክፍሊ 17 ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ። ጤል ወይ በጊዕ ናይ ሓደ ዓመት ከርሰበረ መጸለል ይሃብ ።

139. ስኒ ፡ ኩርምቲ ፡ ዝሰበረ ፡ ኣፍንጫ ከንፈር ዝሸልደመ ፡ እዝኒ ዝሰጐኤ ፡ ኣጻብዕ ዝቈረጸ ፡ ዓጽሚ ካብ ኣካላት ዝሰበረ ፡ ካልእ ነገራት እውን ከምኡ ዝመስል ብዝርከብ እቲ ጀማሪ 110 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቲ ብደሓር ዝሰበረ ግን ከምዙ ኣብ ቍ ዓ 137 ዓ ክፍሊ 17 ተወሲኑ ዘሎ ፍርቂ ይኽሓስ ። ጤል ወይ በጊዕ ፡ ደዓኛ ፡ እንቀዓ ጠስሚ ፡ እንቀዓ መዓር መጸለል ይሃብ ።

140. እዝኒ እንተ ኣጽመመ ፡ ዓይኒ እንተ ኣፍሰሰ ፡ መልሓስ እንተቈረጸ ፡ ብልዕቲ ሓስዩ ወቒዑ ካብ ውሉድ እንተ ኣግደለ ፡ ኢድ እግሪ እንተ ኣጕደለ ኣፍንጫ ጨሪሹ እንትቈረጸ ካልእ ነገራት እውን ከምኡ ዝመስል ብዝርከብ ፡ እቲ ጀማሪ 250 ቅርሺ ይኽሓስ ። ምክት ምዕሮ መዓር ፡ ምዕሮ ጠስሚ መጸለል ይህብ ። እቲ ብደሓር ዝወቕዔ ከም ኣብ 137-ቍ -17 ክፍሊ ተወሲኑ ዘሎ ፍርቂ ይኽሓስ ።

141. ብምሳር ፡ ብፋስ ፡ ብማሕጸ ፡ ብጎዘሞ ፡ ብመዶሻ ፡ ብመኾዓቲ ፡ ብካልእ ሓጻውን እውን ኣብዙይ ዘይተሰመ ገቢሩ ዝወቕዔ እሞ ደም እንተ ዘይኣፍሰሰ ፡ እቲ ጀማሪ 48 ቅርሺ ይኽሓስ ። ደም እንተ ኣፍሰሰ ግና 110 ቅርሺ እዩ ። ኣካል እንተ ኣጕደለ ፍርቂ ጋር ይኽሓስ ።
መጽለል ግና ክምቱ ኣብ ኣንቀጽ 17-ቍ-140 ተጻሒፉ ዘሎ ይሃብ ። እቲ ብደሓር ዝወቕዔ ከምቱ ኣብ 138 ቍ ዓ 17 ክፍሊ ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ።

142. ብናይ ድንገት ባእሲ ገጢሞዎም ፡ ብብረት ብናይ ኢድ ቦምብ ብኩናት ፡ ብሴፍ ፡

ብሽቶል ፡ ብጕራደ ፡ ብሽነት እንተወቕዔ ፡ እቱ ጀማሪ 250 ቅርሺ ይኽሓስ ። እንተ ሰሓቶ 125 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቱ ብደሓር ዝወቕዔ 125 ቕርሺ እንተሰሓቶ ግን ፍርቀን ማለት 62 ቅርሽን ፈረቓን ይኽሓስ ። ክልቲኦም እንተ ተስሓሓቱ እቱ ጀማሪ ርባዕ ጋር እቱ ዳሕራዋይ ፍርቂ እተን ርባዕ ጋር ይኽሓስ ።
ብዳኛ እውን ዝግብኦም ቅጽዓት ይቀጽዑ ።

143. ፈሊጡ ብብረት ብቦምብ ኢድ ብኩናት ብሴፍ ብሽቶል ብሽነት ኪቀትል ቢሉ ዝሓሰበ ይውቃዕ ፡ ይስሓቶ ፡ ፍርቂ ጋር ይኽሓስ ። ኣብ ርእሲ እዙይ ነቱ ቍሱል ብላዕሊ መጸልን መሐከምን ከምቱ ኣብ ናይ ኣንቀጽ መውቃዕቲ ተወሲኑ ዘሎ ይሃብ ። እቱ መባእስቱ መን ይፈልጥ ዓወት ሂብዎ እንተወቕየ እንትቀኊሰሎ ከምቲ ኣብ ቅጽሪ 138 ዓ ክፍሊ ዓ 17 ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ።

144. እቱ መጽለል ዝህብ ሰብ ካብ ዝሰበረሉ መዓልቲ ክሳብ ሳልስቲ ይሃብ ።

145. ሰብኣይ ንሰበይቱ ናብ ቤት ኮነ ናብ በረኻ ኮነ ናብ ዝኾነ ቦታ ፡ ከይወቕዓ ክልኩል እዩ ። ዝወቕዔ ከምቱ ኣብ ናይ መውቃዕቲ ኣንቀጽ ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ። እቲ ካሕሳ በዚሑ ውሒዱ ንኣኣ እዩ ። ካብ ዋሕስ ሰደኛ ዋሕስ ዓጊታ ተእቱ ።

146. ኪጻባእ ደልዩ ንብሕቱ ብዘይ ዳኛ ከይዱ ንሰብ ዝወቕዔ እሞ እቱ መውቃዕቲ ኣብ ገዛ እንተ ደኣ ኮነ እቱ ወቓዒ ፡ ናይ ግስሳት ቤት እማቱ 55 ቅርሺ ፡ ይኽሓስ ። ኣብ ርእሲ እዙይ ከኣ ናይ መውቃዕቲ ከምቱ ኣብ ኣንቀጽ ናይ መውቃዕቲ ተወሲኑ ዘሎ ካሕሳ ይኽሓስ ።

147. ንጥንስቲ ሰበይቲ ዝኾነ ሰብ ፡ ክወቅዕ ብዝርከብ ፡ እሞ ምስ ተወቕዔት እቱ ቈልዓ ኣካል ዝሰርዔ እንተነጸላ ፡ 250 ቅርሺ (ፍርቂ ጋር) ንወለዲ ይኽሓስ ። ነታ ዝተወቕዔት ሰበይቲ ከኣ ብላዕሊ እቱ ወቓዒ 55 ቅርሺ ይኽሓስ ።

148. እታ እተወቕዔት ሰበይቲ ፡ ካብ እተወቕዓትላ መዓልቲ ክሳብ 15 መዓልቲ ጸኒሓ ሓውየ ቢላ ናይ መውቃዕቲ እንተ ዘይተኻሕሰት ካብኡ ንደሓር ኣይሓወኹን እንተበለት ፡ ብዳኛ ገቢራ ኣብ ወጌሳ ትርኤ ። ምናልባሽ ኣብ ወገሳ (ሕኪም) ኣይርኤን ቢላ ኣብያ ጸኒሓ ብዳሕራይ መዓልቲ ብሰንኩ እየ ሞይቱኒ ፡ ብሰንኩ እዩ ነጺሉኒ ክትብል ብትርከብ ብናይ መውቃዕቲ ጥራይ 55 ቅርሺ ካሕሳ ትከሓስ እምበር ብነፍሲ ክትከሓስ ኣይከኣልን ።

149. እታ እተወቕዔት ሰበይቲ ጥንስቲ ነቢረ ምስተወቓዕኩ ናይ ቀረባ ኣዋርሕ ጥንሲ ነቢሩኒ ብውዕዩ ደም ኮይኑ ይኸደኒ ኣሎ እንተ በለት ብ 3 ጉቡኣት ኣንስቲ እሞ ጓኖት ተራእያ ሓቂ ኮይኑ ብዝርከብ 125 ቅርሺ ርባዕ ጋር ትከሓስ ። ኣብ ርእሲ እዙይ ከኣ ናይ መውቃዕቲ 55 ቅርሺ ትከሓስ ። እንተ ደኣ እተን 3 ኣንስቲ እዙይስ ደም ትክቶ (ደነስ ወይ ደም እኖታት ፡) እዩ እምበር ናይ ጥንሲ ኣይኮነን ቢለን እንተ መስከራ ፡ ናይ መውቃዕቲ 55 ቅርሺ ጥራሕ ትከሓስ ።

150. ክልተ ሰብ ተዋቒየም ሓደ እንተ ተወቕዔ እቱ ሓደ ደም እንተቾነ ፡ መን ይቕደም ደም ቢሉ ክሲ ይድለወኒ ኪብል ኣይከኣሎን ። እቱ ዳኛ ናይ ዕለት ባእሲ እንተቾነ ኣተኻኺሉ ንክሊቲኦም ነነገሮም ይስመዓዮም ።
ጸርፊ ይኹን መውቃዕቲ ይኹን በቢመዓልቱ እንተደኣ ኮነ ግን ብፍላይ ክከም ነገሮም ክስምዑ ይግባእ ።

ክፍሊ 18 ። ዘራይ ።

151. ብዝረ ጸርፊ መውቓዕቲ ኣሽሙር ፡ ኣብዘይ ነገሩ ኣትዩ ፡ ናይ ዝረ መጠን ተረኺቡዎ

ብምስክር እንተተረተዌ ከምቲ ኣብ ናይ ኣንቀጽ ጸርፍን መውቃዕትን ተሓጊጉ ዘሎ ብካዕበት ገቢሩ ይኽሓስ ። (ብዙሓት እንተኾኑ ነፍሲ ወከፍ ።)

152. 2 ሰብ ኪበኣሱ ከለዉ ብዘራይ ሓቑፉ ኣሒዙ ዘህረመ 2 ሕልቂ 24 ቅርሺ ይኽሓስ ።

ክፍሊ ፡ 19 ። ከትሪ ።

153. ዝኸተረ ሰብ ከታሪ ከም ዝኾነ ብዳኛ ተመርሚሩ ፡ ምልክት እንተ ተረኽቦ እቲ ተኸታሪ እተን እተኸትረን ገንዘብ ክንድዙይ እዩ ቢሉ ብዝመሓለ ኣፉ ምስክሩ ኮይኑ ብካዕበት ገቢሩ ይቀበል ። 55 ቅርሺ እውን ይከሓስ ። እብ ርእሲ እዙይ ከኣ እንተትወቕዔ እውን ከምቲ ኣብ ናይ መውቃዕቲ ተወሲኑ ዘሎ ኣንቀጽ ይክሓስ ።

154. ምናልባሽ እቲ ተኸታሪ ዓወት ሂቡዎ ወቒዕ ደም እንተፍሰሶ ፡ ወይ ኣካላት እንተጉደሎ ከም እተወጸዖ ይኺድ ፡ (ብዘይ ካሕሳ ፡) እንተሞተ ግን መጥፍእ ደም ስለ ዝኸውን ጋር ክምቲ ናይ ድንገት ተወሲኑ ዘሎ ይኽፈል ።

155. ከታሪ ሰራቒ ሓዳሩ ዘይወጽኤ ውሉድ እንተኾነ ፡ ካብ ገንዘብ ብርኪ ናይ ወለዲ ይወሓብ ፡ (ይከፈል) ። ሓዳሩ ዝወጽኤ እንተ ደኣ ኮነ ግን ባዕሉ ይሃብ ። (ካብ ገንዘቡ ።)

ክፍሊ ፡ 20 ። ቅትለት ።

156. ፈውሲ ስራይ ንቕትለት ነፍሲ ቢሉ ዝገበረ እሞ ካብ ሞት እንተደሓነ ፡ እቲ ገባሪ እንተ ተረትዔ ፡ ፍርቂ ጋር ማለት 250 ቅርሺ ይኽሓስ ።

157. ፈሊጡ ብውሳይ ንጉድኣት ቢሉ ኣብ ጸድፊ ፡ ጉድጓድ ቀላይ ፡ ንሰብ ዝደርበየ እሞ እንተ ዘይሞተ ፡ እቲ ገባሪ እከይ እንተ ተረትዔ 250 ቅርሺ ይኽሓስ ።

158. ጋር ነብሲ ብድንገት ዝቐተለ እንተተረኽበ 500 ቅርሺ ። ብፍላጥ ዝቐተለ ግን ሽሕ ቅርሺ እዩ ።

159. ብድንገት ዝቐተለ እቲ ቀታል 120 ቅርሺ ካብ ነበሱ ይኸፍል ። ዝተረፈ 380 ቅርሺ ዓሌት ይኽፈልዎ ። ብድላይ ነፍሲ ዝቐተለ እቲ ቀታሊ 250 ቅርሺ ካብ ነፍሱ ይኽፈል ። ዝተረፈ 780 ቅርሺ ዓሌቱ ይኽፈልዎ ።

160. እዘን 120 ወይ 240 ቅርሺ ንመቕድም መዋቲ ብላዕሊ ተወሲነን ዘለዋ ዝግብኣኦ መጀመርያ ንውሉድ እዩ ፡ ውሉድ ንዘይብሉ ንወላዲ ፡ ወላዲ ዘይብሉ ንሓው ፡ኣሕዋት ዘይብሉ ፡ ነቲ በባት ዝቐረበ መቕድም እዩ ። ዝተረፈ ቅርሺ ግን እቶም ዕሌት መኻፍልቲ ጋር እዮም ዝማቐልዎ ።

161. ነፍሲ ሞይትዎ ጋር ተቐቢሉ ተፈጺሙ ቆይሙ ነቢሩ ድሕሪ እዙይ ብሒነ እንተቐተለ ብገበን መንግስቲ ትቐጺዑ ፡ ተቐቢልዎ ዝነበረ ጋር መሊሹ ፡ ከምቲ ፈሊጡ ዝቐተለ ሽሕ ቅርሺ ጋር እንደገና ይኽፈል ።

162. ፍላይ ማንታ ዝቐተለ ፡ ቀደም ፍርቂ ጋር እዩ ዝነበረ ፡ በዚ ሓድሽ ሕግዙይ ግን ከም

ኵሉ ነብሲ ምሉእ ጋር ይርከብ ። (ማለት ማንታ ዝቆተለ ክልተ ጋር ይኸፈል ።)

ክፍሊ ፡ 21 ። ስርቂ ።

163. ካብ ቤት ፡ ደምበ ፡ ግራት ፡ ዓውዲ ፡ ቂሚጦ ፡ ዝሰረቐ ሰብ ዝኾነ ይኹን ኣቕሓ እቲ ዝሰረቐ ብካዕበት መሊሱ ፡ ብግስሳት 55 ቅርሺ ይኽሓስ ። ከምኡ እውን መንደቕ ኣፍሪሱ ፡ መስኮት ሰቢሩ ፡ ከምኡ ዝመሰለ ነገራት እውን ብዝርከብ ፡ እቲ ዝሰረቐ ኣቕሓ ብካዕበት መሊሱ ናይ ግስሳት 55 ቅርሺ ይኽሓስ ። መዔረይ እቲ ዘባላሸዎ ነገር ብ 3 ሽማግለ ተገምጊሙ ይከፈል ።

164. ካብ ቤት ፡ ገበላ ፡ ደምበ ፡ በረኻ ፡ ካብ ዝኾነ ቦታ ከብቲ ፡ መጽዓኛ ፡ ጤለ ፡ በጊዕ ፡ ዝሰረቐ ፡ 5 ኢድ ገቢሩ ይኸፍል ፡ ማለት (ጅራ ተከላ፡) ኣምሳያ ዝሰረቐ ። (ብሽማግለ እቲ ዓዲ ።)

165. ገንዘብ ከብቲ እኽሊ ዝኾነ ነገር ዝተሰርቀ ንዳኛ ፈልዩን ቆጺሩን ይንገር ። ካብ እቲ ዝጠፍኤ ኣብ ኢድ ሰራቒ እንተ ተረኺበ እቲ እተረኽቦ እማን እንተበለ ፡ ብካዕበት ገቢሩ ይኽፈል ። ብምርምር ውይ ብምጕርጓር ፡ ገሊኡ እንተ ረኺበሉ ግን ብዘይ እዚኤን ካልእ ኣይወሰድኩን እንተበለ ፡ እተን ናብ ኢዱ ዝተረኽበ ብካዕበት ይኽፈል ። ነቲ ኣሉ ዝበሎ ገንዘብ ግን እቲ ዋና ምሒሉ ርእሲ ግሉ ይኽፈል ። ከብቲ እንተ ኮና ግን ከምቲ ኣብ ኣንቀጽ ስርቂ ናይ ከብቲ ተወሲኑ ዘሎ ይኽፈል ።

166. ናውቲ መሳርዕ መጻውር ቤት ይውሓድ ይብዛሕ ዝሰረቐ ሰብ እቲ ዝሰረቐ ብካዕበት መሊሱ 24 ቅርሺ ይኽሕስ ።

167. ሓሰር መኸል ኣብ ዓዲ ምስ ኣቶ ፡ ዝሰረቐ ሰብ እቲ ዝሰረቐ ብካዕበት መሊሱ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ። ኣብ በረኻ እንተ ደኣ ኮነ ግን ዝሰረቐ ብካዕበት መሊሱ 6 ቅርሺ ይኽሓስ ።

168. ብዘይ ፍቓድ ሰበ ምሬት ዝኾነ ኦም ፡ ንመጻውር ቤት ደልዩ በዓል ካልእ ዓዲ ዝበተኸ 55 ቅርሺ ነቶም ሰብ መሬት ይኽሓስ ። ዝበተኾ ኦም እውን ንሰበ መሬት እዩ ።

169. ኣብ መሬት ሽሔና ኦም ጠጢፉ መልሚሉ ከዕቢ ኣይከኣሎን ፡ ተኺሉ ብፍቓድ ዓዲ ዘዕበዮ ኦም ግን ገንዘቡ እዩ ። ዝወደቐ ኦም ምልክት ገቢሩ ንዳኛ ይንገር ፡ ካብታ ምልክት ዝገበረላ ወርሒ ፡ (30 መዓልቲ) ቀኣጸራ ይርከብ) ። ወርሒ ከበጽሔ ካልእ ሰብ እንተ ወሰዳ ፡ እታ ኦም ናብቲ ዝኰተማ ክሳብ 10 መዓልቲ መሊሱ 6 ቅርሺ ከኣ ይኽሓስ ። እንተዘይ መለሳ ግን ብስርቂ ይከሰስ ።

170. ጥፉኣት መጽዓኛ ፡ ከብቲ ፡ ጤለ በጊዕ ከምኡ ዝመሰለ ነገራት ዝረኸበ ፡ ሰብ ፡ ካብታ ዝረኸበላ መዓልቲ ፡ ንዳኛ ዓዲ ይንገር ። ወሰኑ ክሳብ 15 መዓልቲ እዩ ። ንዳኛ ክሳብ ዝነግር ኣብ ሓዳሩ ንጠቕሚ ርእሱ ከየውዕሎ ክልኩል እዩ ። ካብኡ ንደሓር ዘይነገረ ግን ሰራቒ ኮይኑ ብስርቂ ይሕለፍ ።

171. ዝኾነ ነገራት ዝሰረቐ ሰብ እቲ ሰራቒ ዕድሜኡ እንካብ 15 ዓመት ንላኣሊ እንተ ደኣ ኮይኑ ብስርቂ ይተሓዝ ። ካብ 15 ዓመት ንታሕቲ እንተ ደኣ ኮነ ግን ፡ ቅምብር ወይ ኣምሲሉ ይምለስ ። ምናልባሽ እቲ ሰራቒ ቈልዓ ንወለዱ ወይ ነቶም ተቐሚጥዎም ዘለዉ ሰባት ሂቡዎም እንተ ደኣ ኮነ ፡ ንሳቶም ሰረቕቲ ኮይኖም ከምቲ ተወሲኑ ዘሎ ይቀጽዑ ።

172. ኣቕሓ ቤተ-ክርስትያን ዝሰረቐ ሰብ ነቲ ዝሰረቐ መሊሱ ፡ 110 ቅርሺ ንዋናታት (ማለት) ንዓዲ ይኽሓስ ።

173. ንህቢ ዘለዎ ቆፎ ዝሰረቐ ወይ ዝበርበረ ፡ ኣብ ዓዲ እንተ ደኣ ኮነ ፡ ነቲ ዝሰረቐ ወይ ዝበርበሮ ፡ ንህቢ ኮነ መዓር ኮነ ፡ ዋና ብዝመሓለ ብካዕበት መሊሱ ናይ ግስሳት ገዛ 55 ቅርሺ ይኽሓስ ። ካብ በረኻ እንተ ደኣ ኮነ ግን ፡ ዝሰረቐ ዋና ብዝመሓለ ብካዕበት መሊሱ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ።

174. ሓላፊ ዕስለ ንህቢ ዋና ዘይብሉ ኣብ በረኻ ኣብ ወጻኢ ዓሲሉ እንተ ተረኽበ እቲ መጀመርያ (ፈለማ) ዝረኸቦ ነቲ ሹም ንህቢ እንከይሓዞ እንተ ጸንሔ እሞ ካልኦት ሰባት እንተረኸቡዎ ነቲ ሹም ሓቢሮም ዕጫ የውድቕሉ ፡ እቲ ዕጫ ዝበጽሓቶ ይውሰዶ ። ምናልባሽ ኣብ ደገ ኣብ ገበላ ቤት እንተ ደኣ ዓሰለ ግን ንዋና ቤት እዩ ።

175. ዕስለ ንህቢ ፡ ካብ ዓዲ ናብ ዓዲ ፡ ካብ ገዛ ናብ ገዛ ፡ ንዕለቱ ዝሰዓቦ እሞ ኣብ ጥራዩ ዘሎ ቆፎ እማቱ ኣትዩ ምስ ዝርከብ እቲ ዋንኡ ረቲዑ ይውሰድ ። ቀልዓ ሰበይቲ ሲዒቦም እንተ ኣስምዑ ፡ ሰህኣይ ካብ መጋሻኡ ብዝመጽኣሉ ረቲዑ ይውሰድ ። ስምዕታ ዘይብሉ እቲ ንህቢ እንተ ሓደረ ግን ነቲ ዋና ዝኣተዎ እዩ ዝኸውን ። ኣብ ንህቢ ዘለዎ ቆፎ እንተ ኣተዎ እውን ነቲ ዋና ዝኣተዎ እዩ ።

176. መዓር ጭደናይ ዝረኸበ እቲ ዝረኸበ ሰብ ስለ መጋበሪ ኬምጽእ ቢሉ ትእምርቲ ገቢሩ ገዲፍዎ ምስ ከደ ፡ ካልእ ሰብ በርቢሩ እንተወሰደ ፡ እቲትእምርቲ ገዲፉሉ ዝኸደ ሰብ እንተረትዮ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቲ ዝበርበሮ መዓር እውን ምሒሉ ዘየትረፈ ይህብ ።

177. ንህቢ ናብ ጓንጓ ፡ ጕላ ፡ እምኒ ፡ ረኺቡ ምልክት እንተ ገበረሉ ፡ ብድሕሪኡ ካልእ ሰብ እንተ ወስደ ፡ እሞ እንተተረትዔ ፡ ንህቢ ብኻዕበት መሊሱ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ።

ክፍሊ ፡ 22 ። ምስክርን ፡ ማሕላን ።

178. ብናይ ነብሲ ብርስቲ-ምሬት ዓጽመ ሰበር ፡ ጸርፊ ፡ ዓሌት ፡ ብካልእ ከማኡ ዝመስል ዓቢይ ነገርን ብዝምድና ፡ ሳዱሻይ ገንኢ ፡ ዝበጽሔ ግቡእ ምስክር ይዀን ።

179. ብገብስን ፡ (ገንዘብ) ናይ ከምኡ ዝበለ ካልእ ጸርፍን ነገርን 4ይ (ራባዓይ) ገንኢ ይመስክር ።

180. ኣበልገን ኣቦ ጡብ ፡ ካሕሳ ዝተባልዑ ዘግለለ ሽማግለ ፡ በዓል ዓስቢ ጓሳ ክሳዕ ምስ ጎይትኡ ዘሎ ስድበኛ ድምነት ዘለዎ እዚኣቶም ክምስክሩ ኣይግባእን ።

181. ብናይ ስርቅን ብናይ ካልእ ዓመጽን ፡ ዝዀነ ዓበይቲ ሰባት ኣባኡ እንተ ዘይጸንሑ ካብ 7 ዓመት ንላዕሊ ዝዕድመኦም ቆላዑ ብዓይኖም ዝረኣይዎን ብእዝኖም ዝሰሙዕዎን ፡ ክምስክሩ ይከኣል እዩ ። ምኣሕላ ግን ኣይግበኦምን ።

182. ብመሬትን ብርስትን ዝዀነ ነገር 7 ግቡኣት ምስክር ሓደ ቃል ኮይኖም ንዝመስከሩሉ ብዘይ ወሰኽ ፡ ማሕላ ፡ ይርጋእ ። (ማለት ይኣክሉ ።)

183. ከሳሲ ኮነ ከኸሳሲ ኮነ ፡ ብርስቲ ዝዀነ ምስክር ዘብዘሔ ፡ ኣብ ኽንድቶም ዝጐደልዎ ምስክር 7 ነብሲ ኮይኑ ንሱ ይምሓል ፡ ወይ ኣብ ቤተ-ክርስትያን ወይ ኣብታ ዝበኣሱላ መሬት ፡ በዓል ነገር ኣብ ዝመረጾ የምሕል ።
እቶም ዘምሕሉ ሰብ ነገር ንቶም ዝምሕሉ ከካብ ኣፍ ገዛኦም ይምረጽዎም ። እቶም ዝምሕሉ 7 ዘይኣክሉ እንተ ኮኑ ፡ ከካብ ኣፍ ማይበቶም ዕጨኦም ዝበጽሖም

ተተመላሊሶም ይምሓሉ ።

184. ናብ ቤተ-ክርስትያን ዘምሕል በዓል ነገር ፡ 2 ቅርሺ ን ቤተ-ክርስትያን ከፊሉ የምሕል ።

185. ነገረ መሬት ብዝተረፈ ብኻልእ ነገራት ምስክር ድሕሪ ጀሚሮም ኣብ መንጎ ምስክር ምሓለለይ ክብል ኣይከኣሎን ።

186. ውላድ ዳኛ ፡ (መመኻኸሪ) ብትውልዲ ራባዓይ ገንኢ እንተኾነ ድምነት ወይ ምስቶም ዘማኻኽሮም ፡ ሰብ ነገር ካሕሳ ተበላሊዖም እንተነበሩ ካብ መማኻኸሪ ኪኽልከል ይግበአ ፡ ብኻልእ ብዝኾነ ምኽንያት ግን ኣይኽልከልን ።

187. ውላድ ዳኛ ንኽልተ ሰብ ነገር ኣሒዝዎም ክኸይድ እንከሎ ኣብ ብረኻ ሰብ ዜብሉ እንተተጻሪፉ ፡ ወይ እንተ ተዋቒዑ ምስክርም ንሱ እዩ ።

188. ውላድ ዳኛ ኣብ ምስክር ምስበጽሔ ፡ ከማኻኽሮም ከሎ ፡ ሳምዕ ዘይብሉ ክሰምዕ ኣይግብኣን ፡ ናብ ሳምዕ ዝርከቦ ወሲዱ ይማኻኽሮም ።

189. ናይ መሬት ብዝተረፈ ፡ ናይ ካልእ ዝኾነ ነገር ብ3 (ሰለስተ) ምስክር ዝመስከርዎ ይኣክል ።

190. ክልተ ሰብ ነገር ብርስቲ ምስ ገጠሙ ፡ ወይ መሓሉ ወይ ኣምሑሉና ተባሂሎም ኣብ ማሕላ ምስቐሙ ዝበዝሔ እንተመሓሉ ፡ እቶም ዝውሕዱ ኣይንምሕልን እንተበሉ እቶም ዝመሓሉ ናይቶም ዝጐደልዎም መመላእታ 7 ተመላሊሶም ይምሓሉ ።
እቶም ኣይንምሕልን ኢሎም ዝተረፉ ኣፎም ይጥፋኣዮም ። እቶም ዝመሓሉ ኣሕውቶም ሮኣክብዎ ።

191. ብሓሶት ምስክር እተኸሰ እሞ እንተ ተረትዔ ንመጀመርያኡ ክሳዕ 7 ዓመት ካብ ምስክር ይኽልከል ። ካልኣይ እንተደገመ ንወትሩ ይተሓለል ።
ምስክር ክምስክር ምስተቐረበ መጺኦሙኒ ጠይቖሙኒ ድሕሪ ውርዲ እንተበለ ፡ ንሸዑ ካብ ምስክር ይትረፍ ። ቅድሚ ውርዲ እንተኾነ ግን ኣይክልከልን ።

ክፍሊ ፡ 23 ። ኣጋባብ ፡ ዳኛ ።

192. ሀ) ዝኾነ ሰብ ፡ ኣብ ዓዲ ኣብ በረኻ ዝሰፈረ ሓላፍ መንገዲ እውን እንተኾነ ኣብታ መሪት እንተ ዓመጸ ፡ ወይ እንተተዓመጸ ብዝኾነ ዓይነት ፡ እቲ ዳኛ መሬት እዩ ዝዳንዮም ።
ለ) ክልተ ሰብ ነገር ኣብ ቅድሚ ዳኛ ምስቆሙ ፡ ክሳስን ብየማን ተኸሳስን ብጸጋም ኮይኖም ዋሕሳቶም ይትከሉ ።
ሐ) ዳኛ ዋሕስ ትኽል ኢሉዎ ንዝኣበዮ 18 ቅርሺ ኣዚዙ ናብ ርእሲኡ ዘሎ ዳኛ የሕልፎ።
መ) ዋሕሳት ምስ ኣትከሎም ኣብ ቅድሚ ኣረባ ነገሮም ይስመዓዮም ።

193. ከሳሲ ንበዓል ነገሩ ብቃል ዳኛ ተፈጺሙ የቅርቦ፡ እንተ ኣበዮ ቃል ሃጸይ ይርከብ ።

194. ቃል ሃጸይ ፡ ጭቃ ወይ ወኪሉ ሊኢክዎ ዝኸደ ኣብ ማእከል ዓዲ እንተኾነ፡ እቲ ዝጽዋዕ ንቐዳማይ ጸዋዒት 1 ቅርሺ ፡ እንተ ኣበየ ኣብ ካልኣይ ጸዋዒት ፡ 2 ቅርሺ ኣብ ሳልሳይ 3 ቅርሺ ይቕጻዕ ። ቀጺዑ ናብ ልዕሊኡ ዘሎ ዳኛ የሕልፍ ።
ቃል ሃጸይ ናይ ምስሌነ ወይ ወኪሉ ኣብ ቀደማይ ጸዋዒት ንቲ ካብ ጭቃ ብእምቢታ ዝሓለፈ እንተኾነ፡ 6 ቅርሺ፡ ኣብ ካልኣይ 12 ቅርሺ፡ ኣብ ሳልሳይ 18 ቅርሺ፡ ቀጺዑ ናብ ልዕለኡ ዘሎ የሕልፍ ።
ቃል ሃጸይ ናይ ምስለኔ ወይ ወኪሉ ብጭቃ ተጸዊዑ ዘይነበረ እንተኾነ፡ ኣብ ቀደማይ ጸዋዒት 2 ቅርሺ ፡ ኣብ ካልኣይ 6 ቅርሺ፡ ኣብ ሳልሳይ 18 ቅርሺ ቀጺዑ ናብ ልዕሊኡ

ዘሎ የሕልፎ ።

195. ብመጀመርያ ቃል ሃጸይ መጸወዒ ፣ (ኣብ ጭቃ ኮነ ኣብ ምስሌነ ኮነ) እቲ ከሳሳይ ከምቲ ተወሲኑ ዘሎ ናይ ቀደማይ ጸዋዒት ባዕሉ ከፊሉ የጸዋዓዮ ። እቲ ተጸዋዓይ ምናልባት ካብ ዓዲ ዘምቢሉ ወይ ብሓቂ ሓሚሙ እንተጸንሔ ወይ ብጸዋዒት ብዘይ እምቢታ ሽዑ እንተመጸ እቲ ከሳሲ ከፊልዎ ዝነበረ መጸወዒ ኣብ መወዳእታ ነገር እንተረትዒ ይኽፈሎ ።

196. ተኸሳሲ ፣ ዕለት ምስ ጠበቓይ እንተበለ ፣ እቲ ዝደልዮ ጠበቓ ፣ ካብ መገዲ መዓልቲ ዘይነውሕ እንተኾነ ዝርከቦ ሳልስቲ ይሃቦ ። ካብ መገዲ ምዓልቲ ዝርሕቕ እንተ ደኣ ኮነ 2 ሳልስቲ ይርከብ ፣ ኣብታ ቈጸራኡ እንተዘይመጽኤ ፣ ባዕሉ ቃሉ ይምለስ ፣ እንተኣበየ ከም ስርዓት ይቀጻዕ ።

197. ጠበቓ ኣብ ርእሲኡ ካልእ ጠበቓ ክገብር ኣይከኣሎን ። ጠበቓታት ግን ክለዋወጡ ይከኣል እዩ ።

198. ከሳሲ ከሲሱ ከብቅዕ ፣ ዕለት ምስ ጠበቓይ ክብል ኣይከኣሎን ፣ ንግዜኡ ግን ጠበቓ ኪገብር ይኽእል ።
በቲ ጠበቓታት ገሮም 2 ሰብ ነገር ዝተኻሰሱሉ ዕዳ እንተመጸም ዋናታት እዮም ዝሓልፍዎ ፣ ነገር ግን እቶም ጠበቓታት እንተተጻረፉ ወይ እንተተዋቕዑ ፣ ባዕላቶም ይሕለፍዎ ።

199. ወላዲ ንደቁ ፣ ደቂ ንወለዶም ፣ ሰብኣይ ንሰበይቱ ፣ ሓው ንሓው ፣ ግዙእ ንጎይትኡ ጐይታ ንግዙኡ ። ብዝኾነ ነገር ክርከቡ ሓግዛኒ ከይበሎ ክሕግዝ ይኽእል ። እዚኦም ጠበቓታት ኣይበሃሉን ። ሓገዝቲ ኮይኖም ጠበቓ ክገብሩ እንተደልዩውን ይኽእሉ ።
እዚኣቶም ብዝተረፈ ካልእ ሰብ ባዓል ነገር ፣ ሓግዘኒ ከይበሎ ባዕሉ ተንሲኡ እሕግዝ ዝበለ 6 ቅርሺ ንበዓል ነገር ኪሒሱ ካብታ ዝደለያ ጥብቅነት ይከልከል ። ካህን እውን ኣብዘይ ነገሩ ጥብቅነት ይከልከል ።

200. ክልተ ሰብ ነገር ምስተዋረዱ ፣ ከሳሲ ምስክሩ ከይሰመ ይምራሕ ፣ ዘመስከረሉን ዝሓለፎን ዝኾነ ዓዲ ሕድጎይ ኢሉ እናተፈጸመ ይኺድ ። መሪሑ ኣብ ሓደ ዓዲ ምስኣቶ ፣ ምስክር ነይሮሙኒ ፣ ግን እስእኖም ኣለኹ እንተበለ ፣ እቲ ዳኛ ጽርሃዮም ይብሎ ። እሺ ቢሉ እንተጽርሄ እቲ ዳኛ ፣ ኣብዚኣቶም ዝተረኽበ ርቱዕ ኣባት ነገር ኢሉ ይፈጽሞም ።
እይጸርሀን ኢሉ እንተኣበየ እቲ ዳኛ ኣብ ቅድሚ ሳምዕ ኣስሚዑ ይሕለፍ ፣ ተመሊሱ እቲ መራሕ ምስክር ኣብታ ዓዲ ከየመስክር ክልኩል እዩ ።
ተኸሳሲ ንዙ ምስክር እዙይ ኣይምስከሮን እንተበለ ፣ እቲ መመሳኸሪ ፣ ዘኸልክል የብሉን ኢሉ እንተተረደኦ ይስመዓዮ ግቡእን ኣይግቡእን ፣ ኣባት ዳኛ ይበይኖም ።

201. ኣብ ቅድሚ ዳኛ ፣ 2ተ ሰብ ነገር ስርዓት ቀይሞም እንከለዉ ፣ ኮርማጅ ፣ ዘንጊ ፣ ጭራ ጉራደ ፣ ዝኾነ ዓይነት መጻውር ከይሕዙ ኩልኩላት እዮም ። ስለ ስርዓት ለቢሶም ነገሮም ይቐጽሉ ።

202. ኣብ ቅድሚ ዳኛ ፣ 2ተ ሰብ ነገር ስርዓት ገጢሞም እንከለዉ ሓዲኦም በዓል ነገር ከይትዛረብ ኢሉ ኣይገዝዝ ። ዝገዘዘ ግን ጭቃ ከምግቡኡ ምስሌነ ከም ግቡኡ ክሳዕ 3 ግዜ ደናብ ይቕጽዑ ። ካብኡ ንደሓር ብግዚ ይቀጻዕ ።

203. ኣብ ቅድሚ ጭቃ ፣ ስርዓት ገጢሞም እንከለዉ ዝጸረፈ 3 ቅርሺ ይቀጻዕ ።
ዝወቕዔ 9 ቅርሺ ደናብ ይቀጻዕ ። ኣብ ቅድሚ ምስሌነ እንተኾነ ዝጽረፈ 6 ቅርሺ ዝወቕዔ 18 ቅርሺ ደናብ ይቀጻዕ ።
እቲ እተጸርፈ ወይ እተወቕዔ ከምቲ ናይ ጸርፍን መውቃዕትን ተወሲኑ ዘሎ ኣንቀጽ ይከሓስ።

204. ንዳኛ ኣብ መጋባእያ ወይ ኣብ ማንም ይኹን ብቲ ተዋሂብዎ ዘሎ ስልጣን ክሰርሕ እንከሎ ዝጸረፈ ወይ ዝወቕዔ ከምቲ ኣብ ኣንቀጽ ጸርፍን መውቃዕትን ተወሲኑ ዘሎ ብካዕበት ይከሓስ ።

205. መሸጣ ከብቲ መጽዓኛ ፡ ገመል ፡ ቤት ፡ ርስቲ ፡ ሽልማት ወርቅን ብሩርን ፡ ዋልታ ፡ ኩናት ፡ ጉራደ ፡ ሴፍ ፡ ኮረሻ ፡ ዝዕድግ መድህን ገቢሩ ኣብ ቅድሚ ዳኛ ይግዛእ ።

206. ዝመስከረ ፡ ዳኛ ንታ ዝመስከራ ነገር ባዕሉ ኣይፍረዳ ፡ ናብ ርእሲኡ ዘሎ ዳኛ የሕልፋ።

207. ዳኛ ፡ ሓልቓ ፡ ነበራ ፡ ዓቋሮ ፡ ኳድረ ፡ ብቲ እተኣዘዝዎ ስራሖም ኣዚዞም ኣሉ ዝብሎም እንተ ተረኽበ መስቀል ጠቒዖም ኣፎም እዩ ምስክሮም ። በድላው ኣዚዙኒ ኢሉ ዝኸሰሰ ፡ እዙ ፈጺሙ ይኽሰስ እንተ ረትዔ 12 ቅርሺ ይከሓስ ። ተኣዚዙ ዘብኮረ ከምቱ ኣብ ክፍሊ 23 ቀ፦ ዓ 192 (ሓ) ይቀጻዕ ።

208. ክልተ ብኡሳት ስርዓት ገዲፎም ካብ ሓዲኦም ናዓናይ እንዶ ንጻእ ሓሓይልና ክነርኢ እንተበለ እቲ መባእስቲ እውን እሺ ቢሉ እንተሰዓቦ እቲ ጀማሪ 55 ቅርሺ ይኽሕስ ። እቲ ሰዓቢ 24 ቅርሺ ይኽሓስ ። እቲ መናግርቲ ስርዓተይ ምግባር ይሕሸኒ ኢሉ እንተ ተረፈ 55 ቅርሺ ይከሓስ ።

209. ሽማግለ ሽምጊሎም ዘቖሙዎ ነገር ፡ ዳኛ እውን ዳንዩ ዘቖሞ ነገር እቶም 2 ሰብ ነገር ብቲ ቅዋሞም እንተ ተኻሓዱ እቶም ዘቃወሙዎም ይንገሩሎም በብዘቖሙዎ። ብዝምድናን ብኻልእ ምኽንያትን ክኽልክልዎም ኣይክእሉን ። እንተ ጠርጠሩ የምሕልዎም ፡ (መስቀል የጥቅዕዎም ።)

210. መማሳኸሪ ዘማሳኽር ዳኛ 2 ቅርሺ ንምዓልቲ ኣብ ሓንቲ ነገር ይቀበል ። ድሕሪ ውርዲ 2 ሰብ ነገር ቀቅርሾም ይህቡ ። ምስተማሳኸሩ እተረትዔ ይጠቕልሎ ። (ይኽፈሎ)

211. ንዳኛ ኣብ ሓንቲ ማንም ነገር 2 ቅርሺ ዳኘነት ይግብኦ ። ዓቢይ ነገር ብዙሕ ዝደኸመሉ እንተኾነ ግን ብርእሲኡ ዘሎ ዳኛ ይወስነሉ ።

ክፍለ ፡ 24 ። ከብካብ ። (ጽምብል) ሞያ ብእንስሳ ።

212. ከንቲባ ባሕሪ ነጋሲ ግራት ጸምዓ ካልእ መዓርጋት እውን ዘሎ ዝኾነ ከብካብ ክገብር ዝበለ ሓንቲ ከብቲ ሓሪዱ ይከብክብ ። ኣብዚሑ ሽሻየ ማይ ከጥፍእ ክሓርድ ዝደለ ከም ክእለቱ ይሕረድ ። ስኽ እንተበለ ጸርፊ ይብሉን ። ምናልባት ዘይትጸበልካ ኢሉ ዝጸረፈ 24 ቅርሺ ይኽሕስ ። ብዳኛ እውን ይቀጻዕ ።

213. ኣንበሳ ፡ ሓርማዝ ፡ ከምኡ ዝመስል ግዳይ ቀቲለ ቢሉ ጽምብል ኣይግበር ። ሙንጉዳ ካልእ ሪም ኣሎኒ ቢሉ ክቕበል ኣይክእልን ። ሕጊ ዘፍረሰ ነቶም ዓዲ 55 ቅርሺ ይኽሓስ።

ክፍሊ ፡ 25 ። ቀብሪ ።

214. ሓመድ ድበ መዓልቲ ፡ መስቀል ፡ ድባብ ፡ ሰንደቕ ዲላማ ፡ ንዋየ ቅድሳት ፡ እምብልታ ፡ ጭራ-ዋጣ ፡ መለኸት ፡ ንሬሳ የሰኒ ። ምምላጥ ገጽ ፡ ጸጕሪ ምንጻይ ፡ ክልኩል እዩ ። መልቀስ ንሓመድ ድበ መዓልቲ ይለቐስ ፡ ኣብ ካልኣይ ቀብሪ ግን ክልኩል እዩ ።

215. ብዕለት ሰንበት ካልኣይ ቀብሪ ከይግበር ክልኩል እዩ ። ሕጊ ዘፍረሰ ንቤተ-ክርስትያን ዓዱ

55 ቅርሺ ይቀጻዕ ።

216. ኣብ ቀብሪ 1ቲ ዓራት ምንጻፍ ከዲኖም የውጽኡ ። ህዝቢ ምስ ተኣከበ እግዚኦታ (ምህለላ) ገቢሩ ጽንዓት ይሃብኩም ኢሉ ይኺድ ። ሕጊ ዘፍረሰ ሓዘንተኛ 55 ቅርሺ ንቤተ-ክርስትያን ይቀጻዕ ።

217. ሓዘንተኛ ክሳብ ዓሰር (12 መዓልቲ) ይግፋዕ ። ካብኡ ዘሕለፈ 12 ቅርሺ ንቤተ-ክርስትያን ዓዱ ይቀጻዕ ።

218. እዙ ንቤተ-ክርስትያን ተባሂሉ ተጻሒፉ ዘሎ ቅጽዓት ፡ እቲ ዳኛ ንቤተ-ክርስትያን ዓዱ ኣውጺኡ ይሃብ ። እቲ ዳኛ ዓዲ ፡ ኣውጺኡ እንተዘይሃበ 24 ቅርሺ ይቀጻዕ ። ምኽፋል ዝኣበየ ሰብ እንተተረኽበ ጭቃ እገሌ ወዲ እገሌ ኣብዩኒ ኢሉ ንምስልኔ ይንገረሉ ። ምስለኔ ስሚዑ ከም ግቡእ እንተዘይገበረ 38 ቅርሺ ንቤተ-ክርስትያን ይቀጻዕ ። እዙ ብቅጽዓት ንቤተ-ክርስትያን ዝእከብ ገንዘብ ኣብ ገበዝ ወደባት ዓዲ ዝሸሙዎ ተኣኪቡ (ተቐሚጡ) ብሽማግለታት ዓዲ ዝናበር እዩ ።

ክፍሊ ፡ 26 ። ተዝካር ።

219. ተዝካር ዝገብር ሰብ ከምቲ ብኣቡን ዝተወሰነ ገንዘብ ነቶም ዝግብኦም ካህናት ኣብ ፍትሓት ዝሓደሩ ይሃብ ። ኣብ ርእሲኡ ነቶም ዝቐደሱ ፡ 10 እንገራ ፡ ጎምቦ ስዋ ፡ ሓደ በጊዕ ናብ ደገሰላም መኽፈልቲ ይሰደሎም ። ካብኡ ዘሕለፈ 100 ቅርሺ ክቕጻዕ ንቤተ-ክርስትያን ዉሱን እዩ ።
ካህናት በዙ ተወሲኑ ዘሎ ኣይንፈትሕን እንተበሉ ፡ ነፍሲወከፍ ካህን 55 ቅርሺ ንዋናታት ክሒሶም ስርዓቶም ይፈጽሙ ። (ይፍትሑ)።)

220. ወላዲ ምስ ሞተ ቅድሚ ኣወራራስ ገንዘብ ፡ እቶም ክወርሱ ዝግበኦም ፡ ከም ዓቕሞም ገይሮም የተዝክሩ ። በዓል ቤት ከብቲ ክሓርድ እንከሎ ብኽያት ክልኩል እዩ ። ካህናትን ዓድን ካብ እተሓርዳ ከብቲ ዝወስድዎ ዝነበሩ ሪም ትሩፍ እዩ ። ዋና ቤት ዘጥፈኦ ኩሉ ሽሻይ ከም ፍቓዱ ንጋሻኡ የፋንወሉ ።
ንካህናት ግን ቁጽሪ 219 ተመልከት ።

221. ዝውረስ ዘይብሉ ወላዲ እንተኾነ እሞ ደቁ ተዝካር ከምቲ ኣብ ቁጽሪ 219 ዘሎ ገርና ክንገብር ኣይንኽእልን እንተተበሃሃሉ ብዳኛ ዓዲ ተመርሚሮም ይናበሩ ።

ክፍሊ ፡ 27 ። ኣካፋፋል ፡ ካሕሳ ።

222. ካሕሳ ዝከሓስ ሰብ ብሸለግ ምሃብ ትሩፍ እዩ ። ኣብ መዓልቲ ሓደ ቅርሺ ሕሳብ ተሓሲቡ እዩ ዝኽፈል ።
6 ቅርሺ ዝኽሕስ ኣብ ሳድሳይ መዓልቲ ይኸፍል ።
12 ቅርሺ ዝኽሕስ ኣብ 12 ምዓልቲ ይኸፍል ።
24 ቅርሺ ዝኽሕስ ኣብ 24 መዓልቲ ይኸፍል ።
48 ቅርሺ ዝኽሕስ ኣብ 30 መዓልቲ (ወርሒ) 30 ቅርሺ ይህብ እቲ ዝተረፈ 18 ቅርሺ ብ 18 መዓልቲ ይህብ ። ኩሉ ካሕሳ ከምኡ እናበለ እዩ ዝኽፈል ። ብዘይ ጋር ነፍሲ ፡ ርፊ ቅርሺ ግና ከምቲ በብጊዜኡ ብመንግስቲ እተወሰነ እዩ ዝወሃብ ።

ክፍሊ ፡ 28 ። ዓስቢ ጓሳ ወይ (ግዙእ ።)

223. ግዙእ ሓዳሩ ዘይወጸ ካብ ወለዱ እንተ ተወቕዔ ወይ እንተተጸርፈ ካሕስኡ ንወልዱ እዩ። ከምኡ ከኣ እንተወቕዔ ወይ እንተጸረፈ ካሕሳ ብዝኸሕስ ወለዱ እዮም ዝኸፍሉሉ ። እምበር እቲ ጎይትኡ ኻሕስኡ ኣይበልዓሉ ኣይከፍለሉ ።

224. ኣብ ዓዲ ዘሎ ጓሳ ከብቲ ኣጥፊኡ ንዕለቱ ንዋና እንተነገረ ዕዳ የብሉን ። ንዕለቱ እንተዘይነገረ ኣምሲሉ ይዕደ ። ዋናታት ገይሾም እንተጸንሕዎ ንዳኛን ንመቕድምን ይንገር ።

225. ኣብ መሬት ደጕዓ ዝጓሲ ። ከብቲ ጠፊኣትኒ እሉ ካብታ ዝጠፋኣትላ መዓልቲ 15 መዓልቲ ንዋና ዝነገረ ኦዳ የብሉን ። እንተዘይነገረ ኣምሲሉ ይዕደ ። ኣብ መሬት ባሕሪ ዝጓሲ ። ንዋና ከብቲ ካብታ ዝጠፍኣትላ መዓልቲ ክሳብ ወርሒ ዝነገረ ዕዳ የብሉን ። እንተዘይነገረ ኣምሲሉ ይዕደ ።

226. ግዙእ ዝኾነ ኣቕሓ ኣጥፊኡ ንጎይትኡ ንዕለቱ ዝነገረ ዕዳ ይብሉን ። ዘይነገረ ኣምሲሉ ይዕደ ። ንጎይትኡ እንተሰኣኖ ንዳኛን ኣብ ዓዲ ዘለዉ መቕድምን ይንገር ።

227. ብውሳይ ከምዝገበሮ እንተተረትዔ ፡ ከም ሰራቒ ኮይኑ ይተሓዝ ። ንሰራቒ ዝተወሰነ ሕጊ ይብጻሖ ።

228. ዓሰባ ሓላው እኽሊ ። ኮመረት ጠቢብ ። ዓስቢ ቀሺ ክራይ ብዕራይ ። ከምኡ ዝመስል ካልእ ብእኽሊ ዝኽፈል ዝኾነ ነገራት ቀለብ ቈልዓ ብዝተረፈ ቀውዒ ሃበኒ ከይበሎ እንተተረፈ ክራማት ምስ ኣቶ ሃበኒ ኣይበሎ ። መስቀል-ምብራቕ ይጠይቆ ። እንተኸልኦ ዋሕሱ ዓጊቱ ርእሰ ማሉ የእቱ ። ክራማት ማለት ካብ ባሕቲ ግንቦት ክሳብ 12 ጥቅምቲ እዩ ።

ክፍሊ ፡ 29 ። - ኣናባባር መሬት ርስቲ ።

229. ሕልቅነታ ፡ ዳቢታ ፡ ቢሉ ርስቲ ዝዓደገ ወሰንተኛ ። እቶም ደቀባት ዝረኽብዎ ሪም ክረክብ ይከኣሎ ።

230. ርስቲ ቤት ክሸይጥ ዝደል ቅድም ንመቕድም ይጥይቕ ። መቕድም ኣይንገዝእን እንተበሉዎ ፡ ናብ ዝደለዮ ከም ስርዓት መሬት መድሕን ተኺሉ ይሸጥ ። ኣነ ኣይሰማዕ ኩን ኣይነበርኩን ዝብል መቕድም እንተተረኽበ ክሳብ ሓደ ዓመት ደረቱ ካብታ ዝተሸጠትላ መዓልቲ እዩ ። ዘይነበረ ዘይሰምዔ ምዃኑ እንተተገልጸ እቲ ዝተሸጠቶ ዋጋ ሂቡ የምልስ ። ካብ ዓመት ንደሓር ግን ኪኸስስ ኣይከኣሎን ።

231. ሰብኣይን ሰበይትን ብብርኪ ዝዓደግዎ መሬት እታ ሰበይቲ ዘይወለደት እንተደኣ ኮነት ሰብኣያ ምስሞተ እቲ ኣፉ ክሸጠ ደልየ እንተበለት ። እቶም መቕድም ዝሞተ ሰብኣያ የዓ ድግዎ ። ምናልባት ብትይ ዝበለቶም ዋጋ እንተዘይዓደግዎ ። ኣብ ዋጋ ዘብዘሔ ፡ ትሸጥ ካብቲ ንመቕድም ሰብኣያ ዝበለቶም ኣውሒዳ ኘካልእ ክትሸይጥ ኣይትኽእልን ፡ እንተሸጠት በተን ዝሸጠተን ዋጋ ናብ መቕድም ይሕለፍ ።

232. ዓውዲ ርስቲ እንተሓረሰሉ ነቲ ዋና ዓውዲ 55 ቅርሺ ይኽሓስዎ ።

233. ክልተ ዓሌት ወይ ክልተ ኣሕዋት መሬት ኣቦና እዩ ኢሉ ካብ ሓዲኦም እንተ ኸሰሰ ፡ እቲ ዝተኣማማመንሉ ይካፈልዎ ። እቲ እተከሓሓድሉ ግን ይናጻጸርሉ ።

234. ሓው ኣብ ዝነበረ ነቢሩ ኣብ ዓዱ እንተ ኣተወ ኣብ መሬት ርስቲ ብሸሔና ኣሕዋት ዝሕረስ እንተኾነ ፡ ይግብኣኒ ሓውኻ እይ እንተበሎ ፡ ሕውነቲ ርግጽ ምኺኑ እንተተፈልጠ በዓል እጂ እየ ከይበለ ይኽፈሎ ። ብዝሓዞ ዓመተት ክኽልክሎ ኣይክእልን ። ብዘይ ግዜ መለሳ ግና ሃበኒ ክብል ኣይክእልን ክሳብ መለሳ ይጸበ ።

235. ኣብ መሬት ርስቲ ብፍቕሪ ሳዕርን እናበልዑ ኣምን እናበተኹ ማይን እንድሰተዩ ። ብሓደ ዝናበሩ ዓድታት ግን ከምቲ ጥንታዊ ልምዶም ይገበሩ ።

ክፍሊ ፡ 30 ። - ኣናባባር መሬት ሸሔና ።

236. ሕልቅነት ፡ ንብርነት ፡ ዑቅርነት ፡ ግብዝነት ፡ 3 ሽማግለ ፡ ዓዲ ንመሬት ኮነ ። ንከምኡ ዝመሰለ ዘካፍሉ ደቀባት እዮም ፡ ክኾኑ ዝግባእ ። ኩድርነት ግን ብዓዲ ዝሓደረ ገባራይ ክኸውን ይኽእል ።

237. ግብሪ ምስተመደበ ፡ (ምስተኻፈለ) መደበይ እዩ ። ኣይኮነን መደበይ ፡ ደኣሉ እንተተበሃሃሉ ምስክር ዝምስክሩ ዓቓሮ እዮም ።

238. መመደቦም ፈሊጦም እዮም ሰብ ሓደ መደብ ክፍለይ እዩ ። ኣይኮነን ክፍለይ ደኣሉ እንተተበሃሃሉ እቶም መኻፍልቶም እዮም ዝምስክሩ ።

239. መለሳ መሬት በቢ 7 ዓመት ኣብ ጾመ ኣርባዓ እዩ ዝኽፈል ። ክንድቲ ብማርያም ግንቦት ዝግበር ዝነበረ ሓለቓ ፡ ነበሩ ዓቓራይ ብ 5 መዓልቲ ጋብር መጋቢት ይሸየሙ ። ናብ መለሳ ግብሪ እቲ ጭቃ ንገባር በቢኣፍ ገዝኦም ዋሕስ ኣቦ ገባር የትክል። እቲ ሓልቓ ናይ ጥንታዊ ልማድ ከይተርፍ ኣብ ባሕቲ ማርያም ግንቦት ኣሕራዱ ምህለላ ይግበር ።

240. ሰበይቱ ዝመተቶ ወይ ሰብኣያ ዝሞታ ወይ ዝኣረጉ ሰባት ፈረቓ ግብሪ ይርከቡ ። ሰበይቲ ዓዲ ሰብኣያ ገዲፋ እንዳቦኣ ዝመጸት ምስ ደቃ እንተኾነት ምሉእ ግብሪ ትርከብ ። ዘይወለደት እንተኾነት ፍርቂ ትርከብ ። ሰበይቲ ዓዲ ሰብኣያ ዝተቐመጠት ምስ ዘይምሰሉ ደቃ ዘላ ምሉእ ግብሪ ትርከብ ። ዘይወለደት እንተኾነት ግን ፈረቓ ግብሪ ትርከብ ።

241. ቄላው ዓዲ ምስ ኣኮታቶም ዝዓበዩ ምስ መሰሉ ንዓደቦኦም እንተኣተዉ ግብሪ ክረኽቡ ይግብኦም ።

242. ግብሪ ዝረክብ ውሉድ ካብ ወለዱ ሓዳሩ ምስ ወጸ እዩ ። ወላዲ ሓዳሩ ከውጸኦ ከሎ ጭቃ ወይ ሓለቓ ዓዲ 3 ሽማግለን ገቢሩ የውጽኣዮ ።

243. ዝዝራእግራት ንፈረቓ ዝሃበ እቲ ዋና ግራት እተን ዝግበኣኦ ዘርኢ ክህቦ ዘውዓለሉ ወሰኑ ክሳብ 21 በዓለማርያም ሓምለ ይሃቦ ። እንተ ዘይሃቦ ግን ከምቲ ልምዲ ዓዲ ኣብ ቀውዒ ብላዕ መሬት ይቀበል ፡ እምበር ፍርቂ ይግበኣኒ ክብል ኣይግብኦን ። ከመይ ዘርኢ ዘሃበ ስለዝኾነ ። ሓሰር እውን ብላዕሊ ንበዓል ብዕራይ እዩ ዝግባእ ።

244. ተዋፌሩ ዝጸግኤ ፡ ነገፊ እውን ከደግም ግቡእ እዩ ።

245. መንገዲ ውሕጅ ካብ ግራት እንዳማቱ ኣልዩ ናብ ግራቱ ዝወሰደ 12 ቅርሺ ይኽሕስ ። ደረት ግራውትይ ግን ከኣሊ ይከኣሎ ካብ ሓደ ግራቱ ናብ ሓደ ግራቱ እንተኾነ ።

246. ናብ ዝሩእ ግራት ከበቈለ መጓተት ዘጓተተ ነቶም ሰብ ግራት 24 ቅርሺ ይኽሕስ ። ምስ በቈለ እንተኾነ ብ 3 ሽማግለ ዓዲ ይከሓስ ።
247. ንቤተ-ክርስትያን ዓዲ ተሰማሚያም ዝተዋሕበ መሬት ናብ ዓዲ ክምለስ ኣይክኣልን ። ከምኡ ከኣ ንቤተ-ክርስትያን ዝተዋህበ ገንዘብ ፡ ከብቲ ፡ መጽሓፍ ፡ ክጥለም ኣይክኣልን።

248. ብዘይ ፍቓድ ዋና ኣብ ዘይመሬቱ ቤት ዝሰርሔ ፡ ግራት ዝሓረሰ ፡ ንዋና መሬት ቤት ኮነ ፍርያት ግራት ኮነ ይልቀቐሉ ።

249. ብመሬት ኣሕዋት ናይ ኣቦና እገሌ እዩ እንተበሉ እም ክጽዕዱ እንተ ተፈጸሙ ፡ ገሊኦም ጽዒዶም ገሊኦም ካብቶም ኣሕዋቶም ርሒቖም እንተተረፍዎም ወይ ክመጽኡ ዘይከኣሎም እንተኮይኖ እቶም ዘሎዉ ኣሕዋት ኣሕሊቖም ይግበሩሎም ።

መጽዓዲ ዝወሃብ መዓልቲ ናብ ኤሪትራ እንተማኣነ ሓደ ወርሒ ፡ ናብ ካልእ ወጻኢ ግዝኣት 3 ወርሒ ይርከቡ ፡ ካብኡ ንደሓር ግን ወዲኦም ይመጕቱ ።

250. ነባር ዓውዲ እቱ ፈለማ ዝጸረገ ሓደ ጊዜ የእቱ ። ደድሕሪኡ ዝጸቐጠ (ዝቐደመ) የእቱ ምናልባት ዝጸቐጠ ዘየልቦ እንተ ደኣ ኮነ እሞ ደለይቲ ብዙሓት እንተኾኑ ብዕጫ ትዋዲቖም በቢተራ የእትዉ ።
ዘይጸቐጠ ወይ ብዕጫ ከበጽሖ ከሎ ሓያል ኮይኑ ዓሚጹ ከውድቐ እንተ ተረኽበ ነቱ በዓል ተራ ዝነበረ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ።

251. ሓዲሽ ዓውዲ ዘውጽእ ነቶም ምስኡ ዘሎዉ ንዑ ዓውዲ ነውጽእ ይበሎም ። እንተኣበይዎ እሞ ባዕሉ ዘውጽኤ ዝለቐለቐ ንሻቡ ዓመት ክሳብ ናቱ ዝጭርሽ ካልእ ከውድቑላ ኣይከኣልን ። ብዓመጽ ዘውደቐ 24 ቅርሺ ይኽሕስ ሓሰር እውን ይገድፈሉ ።

252. ነባር ዓውዲ ናይ ዓዲ ዝኂዓተ ወይ ዝሓረሰ 55 ቅርሺ ተቐጺዑ ንዓዲ እታ ዓውዲ ዝነበረት ከምታዝነበረታ የድሚዓያ ። መድሚዔዐ መዓልቲ ዳኛ ይወስነሉ ።
ቅሚጦ እኽሊ ከቢቡዋ ከሎ እንተደኣ ኮነ እቱ 55 ቅርሺ ካሕሳ ነቶም ሰብ ቅሚጦ እዩ ።

253. ጽቒጡ ወይ ነስኒሱ ኣብ ዓውዲ ንብጨቱ እንተ ሓየረ ኣእትዋ ወይ ኣሕልፈኒ ኢሉ ኣብ ቅድሚ ምስክር ነጊርዎ ሰሚዑ እንተ ዘየሕለፎ ብዳኛ ከሲሱ የልቅቆ ። እንተኣበየ ደናብ ተቐጺዑ ነቱ ዝሓየሮ 24 ቅርሺ ይኽሕሶ ።

254. ብምጽቃጥ ዓውዲ ኣነ ቀዲመ ኣነ እባ ቀዲመ እንተ ተበሃሃሉ ሓደ ምስክር ምሒሉ ብዝነገረ ይቖሙ ።

255. ሓደጋ ገባር ዝተረኽበ ግብሪ እቶም ዓቿሮ ከም ስርዓት ንዝግበኦ የሃብዎ ። ወዲቑ ብዘይ ፍቓድ ዝሓረሰ ብዳኛ ተቐጺዑ ይልቀኽ ንዓዲ ።

ክፍሊ ፡ 31 ። - ቤት ።

256. ቤት ዘማስሑ ቅርዓት ባይቶ ዓውዲ ሓውጺ ጎዱፍ መንገዲ ኩልኩል ቦታ ከይሰራሕ ክይበላሾ ዝሕልዉ 3 ሽማግለ ደቀባት ጉባኣት ዓዲ ዘውጽእዎም እዮም ።

257. እቲ ዝማሳሕ ቦታ ከኣ እቶም ሰለስተ ሽማግለ ቤት ዘማስሑ ስለ ኣድላው ከይገብሩ ዓዲ ሓጊጎም ፈልዮም ዝወሰንዎ እዮም ዜማስሑ በቢ ዓመት እውን ይለወጡ ። ቤት ዝማሳሕ ሰብ ምስ ተመርዓወ እዩ ዝግበኦ ። ምስተቐበለ ካብታ እተቐበለላ ጊዜ ክሳብ 3 ዓመት ጨሪሹ ኵዒቱ መንደቕ እንተሰረተላ ንእኡ እያ ፣ እዙይ ከይገበረ እንተጸንሔ እቶም 3 ሽማግለ መማሳሕቲ ኣሕዲጎም ንኻልእ መጻውር ዝቐወበ የምስሕዎ ።

258. ካብ እታ 3 ሽማግለ ሰፊሮም ዝሃብዎ ሓሊፉ ዝሰርሔ ሰብ እቲ ዝሓለፎ መሊሱ ንቤተክርስትያን ዓዱ 12 ቅርሺ ይቀጻዕ ።

259. እቶም 3 ሽማግለ መማሳሕቲ ካብቲ ዓዲ ወሲኖም ፈልዮም ነዛ ቦታ እዚኣ ኣማስሑ ቢሎም ዝሃቡዎም እሞ እቶም ሰለስተ ሽማግለ ሓሊፎም ከማስሑ ብዝርከቡ 12 ቅርሺ ነብሲ ወከፍ (ንሓደ) ንቤተ-ክርስትያን ቀጺዮም እቲ እተቀበለ ቦታ ይልቀቕ ፣ ክቌመሉ ኣይከኣልን ፣ ፍሩስ እዩ ።
260. ዑናኡ ዝነበሮ ለቒቑ ካልእ ቦታ እንተደለ ዑና ናብ ዓዲ መሊሱ ብ3 ሽማግለ ይቀበል ።

261. ሽማግለ ዘይሃብዎ ኣብ ዝኾነ ቦታ ብፍቓዱ ቤት ክሰርሕ እንተ ተረኽበ ካብታ ዝሰረሓላ መዓልቲ ክሳብ 6 ወርሒ ከሳሲ እንተረኸበ የፍርስ ፣ ካብ 6 ወርሒ ንደሓር ግን ከም ዝሰርሖ ይቒም ።

262. ብሓደ ደሪጉ ዝገዛውቶም ገባር በቢ ወንዞም ኪወጽኡ ዘይከኣሎም ጸድፊ ገደል ብገዛውቲ እውን እተኸበ እንተ ኮይኑ በታ ዘላ ኣፍ ደገ ኪወጽኡ ይግበኦም ።

263. ካብ ሓደ ዓዲ ናብ ሓደ ከይዱ ኪሰፍር እንተደለ ፣ ወዲ ዓሊት ይኹን ማእከላይ ዓሌት ይኹን ነቲ ዛንቀ ቤት ብዘይ ፍቓድ ዓዲ ክወስዶ ኣይክእልን ይሽጦ እምበር ። በቲ ዋጋ መሸጣ ምስምማዕ እንተ ሰኣኑ ብ3 ሽማግለ ዓዲ ተሸኒኑ ዋግኡ ይቀበል ፣ ዚንጎ ሞራለ ከምኡ ዝምስል ኣቕሓ ለቒቑ ከወስድ ይከኣሎ ።
264. ናብ ከተማ ዘሎ ቤት ከም ከብትን ከም ወርቅን እዩ ።

265. ሰብኣይን ሰበይትን ብሓደ ኮይኖም ዝሰርሕዎ ቤት ክሳብ ዘሎዉ ንኽሊቲኦም እዩ ። ምስ ሞቱ ንደቆም እዩ ።
ሔማ እንተሞተት ቤት ንደቃ እዩ ። ደቂ ካልኣይቲ ሰበይቲን ደቂ ወሰንን ኣብቲ ሔማ ዝሰርሓቶ ቤት ጉቡእ ክፍሊ የብሎምን ።
266. ስፍራ ቤት ሰፊሩ እንተተቐመጠ እቲ ዋና ቤት ብክራማት ጊዜ እንተደኣ ኮነ ካብ ሓደ ግንቦት ክሳብ መስቀል ከውጽኦ ኣይከኣልን ። ወርሒ ተሪፍዎ ከሎ መድለዪ ስለ ኪኾኖ ይንገሮ ነጊርዎ ከሎ ምጻእ ምስዝኣቢ 12 ቅርሺ ክሒሱ ብዳኝ ብግዲ ይወጽእ ። ብካልእ ጊዜ እንተደኣ ኮነ መድለዪ ስፍራኡ ሓደ ወርሒ ይሃቦ ።

267. ሰብሳብ ንቤት እማቱ ዝሰብሰበ ኪለቅቕ እንከሎ ብስብስብታ ይግደፉ እምበር ኣየፍርሳ ፣ ከፍርሳ እውን ኣይከኣሎን ።

ክፍሊ ፣ 33 ። ሓዊ ንቤት ንእኽሊ ንሳዕሪ ዘቃጸለ ።

268. ንቤት ፈልጡ ንጉድኣት ቢሉ ሓዊ ዘቃጸለ ርግጽ ምኳኑ እንተ ተፈልጠ ንሓደ ገዛ ይኹን ወይ ንብዙሕ ገዛውቲ እቲ ዘቃጸለ 250 ቅርሺ ኪሒሱ ናይ ቤት ዝሓዞ ገንዘብ ኣቐኍሑ እቲ ዋና ብዝመሓለ ከምተን ገንዘቡ ኣምሳያ ይቀበል። ናይ መስርሒ ቤት ከኣ ብ3 ሽማግለ ናይ ዓዲ ብዝተገምገመ ብገንዘብ ገቢሩ ይህብ ።

269. ንቤት ብድንገት ዘቃጸለ ርግጽ ምኳኑ እንተ ተፋልጠ ፣ ንሓደ ቤት ወይ ንብዙሕ ገዛውቲ

እቲ ዘቃጸለ 55 ቅርሺ ክሒሱ ናይ ቤት ዝሓዞ ገንዘብ ኣቕሑ እቲ ዋና ብዝመሓለ ከምተን ገንዘቡ ኣምሳያ ይቀበል ። ናይ መስርሒ ቤት ከኣ ብ3 ሽማግለ ናይ ዓዲ ብዝተገምገመ ብገንዘብ ገቢሩ ይህብ ።

270. ኣብ ቤት ኩምሩ ግራቱ ብድንገት ሓደ እቲ ዋና ናቱ ኣሕሪሩ ተቃጻጺሉ ከዱ ካልእ ቤት ኩምሪ ግራት እንተ ለከመ ነቶም ዝለከሞም ዋና ወይ ዋናታት ንኸሎም 125 ቅርሺ ይኽሓሶም ። እቲ ካሕሳ ከከምቲ ጕድኣቶም ብ3 ሽማግለ ይካፈሉ ።

271. ንኩምሪ ግራት ፈሊጡ ንጕድኣት ቢሉ ሓዊ ዘቃጸለ ሰብ ነቲ ዋና ወይ ዋናታት ዝሓረሮም 55 ቅርሺ ክሒሱ ባዕሉ እቲ ዋና ወይ ዋናታት ዝሓረሮም ክንድዙይ እዩ ቢሎም ብዝመስከርዎ ብካዕበት ይቀበሉ ።

272. ንኩምሪ ግራት ብድንገት እንተደኣ ኮነ ዘቃጸሎ 24 ቅርሺ ነቲ ዋና ወይ ዋናታት ክሒሱ እቲ ዋና ወይ ዋናታት ዝሓረሮም ብዝመስከርዎ ርእሲማል ይቀበሉ ።

273. ኩምሪ ሓሰር ብኸፍኣት ዘሕረረ ሰብ 55 ቅርሺ ክሒሱ ካዕበት ሓሰሩ ዋና ብዝነገሮ ይህብ። ብድንገት እንተደኣ ኰነ 12 ቅርሺ ክሒሱ ዋና ብዝነገሮ ርእሲማሉ ይሃቦ ።

ክፍሊ ፡ 34 ። ናይ ሓላዊ እኽሊ ሕዛእቲ ዘርዓን ኣነባባርን ቅጽዓት።

274. ሓላዊ ናይ ዘርዓ ዝዘርያ ካዕቦ እኽሊ ካብ ጓሳ ይርከብ ። ዋና ግራት ንግራተይ ገምጋም እደሊ እንተበለ ብ 3 ሽማግለ ይገምገመሉ ። እቲ ገምጋሙ ምስ ተወሰነ ምስተን የማነ ጸጋማ ተዘሪኤን ዘለዋ ኪሕፈሳ ከለዋ ሻቡ ይቀበል ።

275. እዙ ሕጊ እዙይ ግራት ካብ ትበቍል ክሳብ እትዕጸድ እዩ ። እቲ ገምጋማ ዚቕበል ግራቱ ተዘሪኣታ ዝነበረ እኽሊ እዩ ዝቕበል ።

276. እቲ ሓላዊ እተን ዝበልዓ ከብቲ ንዋና ግራት ከይነግረ ክሳብ ንጽባሒቱ እቲ ዋና ግራት ከምተበልዔት ፈሊጡ እንተ ተማሕጸኖ እቲ ሓላዊ ሓላፊ ኰይኑ ብ3 ሽማግለ ተገምጊሙ ንሱ ይኸፍለን ። ምናልባሽ ነጊረካ እየ ኣፈይ ምስክረይ እዩ ኣመስክረኒ ኪብል ኣይከኣሎን ከምዘይነገሮ ምስክር እንተ ዜብሉ ይኸፈል ።

277. (እቲ ዋና ግራት ኣብ ግራቱ ከብቲ ኣትይን ብዝረኸበ ግን ነቲ ሓላዊ ናይ ዛንባ ካዕቦ እኽሊ ይሃቦ ።

278. ግራት ምስተዓጽደ ኣብ ንዳእቲ ይኹን ንቕሚጦ ንኩምሪ እንተበልዓ እቲ ዋና ግራት ክንዲዙይ በሊዐናለይ ቢሉ ምሒሉ ብዝነገሮ ይቀበል ።

279. ሓጹር ገንጺሉ ከብቲ ዘእተወ ዋና ወይ ጓሳ ንሓላዊ ካዕቦ እኽሊ ንዋና ግራት 12 ቅርሺ ይኽሕስ ። እብ ርእሲ እዙይ ናይ እኽሊ እተበልያ ብ3 ሽማግለ ይገምገም እቲ ዝረኸበን ባዕ ሉ ዋና ግራት እንተደኣ ኮነ ሓላዊ ካዕቦ ኪቕበል ኣይግብኦን ።

280. ዋና ግራት ናብ ግራቱ ከብቲ ኪበልዓ እንተረኸበን ነተን ዝረኸበን ከብቲ ኣሒዝወን ንዓዲ ኣእቲዩ ንዋና ከብቱ ይንገሮ ። ምናልባሽ እቲ ዋና ከብቲ ኣይበልዓልካን ኪብል ብዝርከብ ብዳኛ ዓዲ ገቢሮም ብ3 ሽማግለ ሓዲስ ብላዕ ከምዝኾነ እንተ ተፈልጠ እቲ ዋና ግራት ንሳተን ከምዝበልዓሉ ምሒሉ ከምስርዓት ብ3 ሽማግለ ይገምገም ።

281. እቲ ዋና ግራት ነታ ግራቱ ምስ ዓጸደ ከብቱ ከየእተወላ ካልእ ሰብ ኣእትዩ ኬብልዕ

ብዝርከብ ነቲ ዋና ግራት 12 ቅርሺ ይኽሕሶ ካዕቦ እኽሊ ከኣ ንሓላዊ ይህብ ። ምናልባሽ እቲ ዋና ግራት ከብቱ ኣእትዩ ንኻልእ ኪኽልክል ብዝርከብ ነቲ ዝኸልከሎ ሰብ 12 ቅርሺ ይኽሕሶ ።
እዛ ሕጊ እዚኣ ነቶም ብኣንድነት ኮይኖም ሳዕሪ ዝበልዑ እያ ።

282. ብሓጋይ ጊዜ ስለ ኣቋራጭ ኽኾኖሎም ቢሎም ብማእከል ግራት ኪኸዱ እንተጸንሑ ጊዜ ዘራእቲ ኮይኑ ተዘሪኡ ከሎ መንገዲ ጐደና ሓዲጎም ብማእከል ዘራእቲ ረጊጹ ንዝሓለፈ ሰብ ነቶም ዋናታት ግራሁ 55 ቅርሺ ክሒሶም ንሓላዊ ዝዘነበ ከኣ ካዕቦ እኽሊ ይህቡ ።

283. ንሕዛእቲ ፈሊጡ ንዓዲ ኪጐድእ ቢሉ ሓዊ ዝመለሰ ሰብ 120 ቅርሺ ንዓዲ ይኽሕስ ። ኣብ ርእሲ እዙይ ከኣ ነቲ ሓላዊ ዓዲ ቈጺሮሙሉ ዝነበሩ ደሞዙ ንሱ ይኸፍሎ ።

284. ብድንገት እንተደኣ ኮነ እቲ ሓዊ ዝመለሰ ሰብ ንዓዲ 55 ቅርሺ ይኽሕስ ። ንሓላዊ ከኣ ደሞዙ እቲ ዓዲ ቈጺሮሙሉ ዝነበሩ ይኽፈሎ ።

285. ኣብ ሕሩም ሕዛእቲ ብለይቲ ከብቲ ኬብልዕ እተረኽበ ጓሳ ንዓዲ 12 ቅርሺ ክሒሱ ንሓላዊ ዝኾነ ዓይነት ጽሩይ ገበታ እኽሊ ይሃብ ። ብመዓልቲ እንተደኣ ኮነ ንሓላዊ ንፍቂ እኽሊ ይሃብ ።

286. ብዘይ ጓሳ ብለይቲ ወይ ብመዓልቲ ጠፊኤን እተረኽባ ከብቲ ንሓላዊ ካዕቦ እኽሊ ይሃብ ። እንተ ደኣ ጓሳ ዘይተረኽበን ነተን ከብቲ ኣኪቡ ንዓዲ የእትወን ንዳኘ ዓዲ ይንገር ስምዕታ እውን የስምዕ ። ኣብ በረኻ ግና ኣይግደፈን ።

287. ሓላዊ ኣፉ ምስክሩ እዩ ። ዛንባ ዝኸልኦ ወይ ኣብ ኣንፈ ዛንባ ዝሓለፎ 55 ቅርሺ ኣፉ ብዝመስከሮ ይከሓስ ።

288. ሓላዊ ኣብ ሕሩም ሕዛእቲ ብዝረኸበን እዋን ስራሕ ይኹን በዓል ይኹን ይዘንብ ካብታ ዝዘነበላ መዓልቲ ንቲ ዋና ከብቲ ዋሕስ ኣትኪሉ ቈጸራ ሳልስቲ ይሃቦ ።

289. እቲ ሓላዊ ምስ ዘነበ እቲ ተዘናቢ ወዲ ዓዲ እንተደኣ ኮነ ሻቡ መዓልቲ ዋሕስ ተኺሉ እንተ ዘየውጸኤን ናብ ለይቲ ዝሓደራላ 55 ቅርሺ ይክሓስ ። ምናልባሽ እንተጥፈኤ ኣምሲሉ ይኽፈል ። እቲ ዝተዘንበ ከብቲ ናይ ጐዶቦ እንተ ደኣ ኮና ነቲ ጓሳ ይንገሮ ቀጸራ ሓደ መዓልቲ ይርከብ ምስ ነገሮ መጺኡ ዋሕስ ተኺሉ እንተ ዘየውጽኤ 55 ቅርሺ ነቲ ሓላዊ ይኽሕሶ ።

290. ናብ ሕሩም ሕዛእቲ ዓዲ ከብቲ ናይ ጐዶቦ ወይ ናይ ዓዲ ሓላዊ ከይረኣየን ካልኦት ሰብ እንተረኸቡወን ነቲ ሓላዊ ይንገርዎ ። እቲ ሓላዊ ከይወፈረ ዘምቢሉ ብዝርከብ ካብ ዋሕሱ 3 ቅርሺ ይተዓገት ።

291. ሓላዊ ክዘንብ ከሎ ንጓሳ ሃበኒ ዝዝነብ ይበሎ ፣ ምናልባሽ እንተከልኦ ኣርሓን ሓራስን ገዲፉ ካልእ ይዘንብ ። ኵለን ሓራሳት እንተደኣ ኮና ግን ካብተን ሓራሳት ሓንቲ ፈልዩ ይሰድ (ይዝነብ ።)
292. ንሕሩም ሕዛእቲ ማዕጸድ ገቢሩ ኪዓጽድ ዝተረኽበ ሰብ ናይ ድፍረት 3 ቅርሺ ንዓዲ ክሒሱ እተን ዝዓጸደን ንዓዲ ገዲፉ ንሓላዊ ከኣ ካዕቦ እኽሊ ይሃብ ።

ክፍሊ 35 ። እንስሳ ።

293. ናይ ዝኾነ ዓይነት እንስሳ ከብቲ መጽዓኛ ገመል ንሰብ እንተ ቀተለ እቲ ቀታሊ እንስሳ

ናብቶም መቕድም ወረስቲ ምዉት ሓሊፉ እቲ ዋና እንስሳ ከአ ንስድራ ምዉት 120 ቅርሺ ይኽሕስ ። (ዓሌት ዘይካፈልዎ ።)

294. ናይ ዝኾነ ዓይነት እንስሳ ኣካላት ንሰብ እንተጕደለ ብ3 ሽማግለ ዋግኡ ተሸኒኑ ፍርዲ ነቲ ኣካሉ ዝጐደለ ሰብ ሂቡ እቲ ዋና እንስሳ ከአ 8 ቅርሺ ይኽሓስ ። ኣብ ርእሲ እዚ ይ ከአ ጤል ወይ በጊዕ (ክርሰበረ) መጸለል ይሃብ ።

295, ከብቲ ተዋጊኦም እቲ ሓደ እንተሞተ ክሊቲኦም ዋናታት እቲ ዝሞተ ከብቲ ቈርበትን ስጋን ፈርፈረቓኦም ይማቐልዎ ። እቲ ዝቐተለ ከኣ ገንዘብ ክልቲኦም ኮይኑ ክልተ ፈረቓ ይማቐልዎ ።

296. ኣብ ዝኾነ ጋብላ ማይ ኣርሓን ኵረሻ እተጻዕነት በቕልን ምስታይ ማይ ዝኸልከለ እቲ ከልካሊ ነቲ ዋና ተኸልካሊ 6 ቅርሺ ይኽሓስ ።

297. ንዝኾነ እንስሳ መልሓስ ዝቐረጸ ቃንጃ ዝበተኸ እቲ ገበነኛ ምስ ተረትዔ እቲ እተቈርጸ ወይ ቃንጃኡ እተበትከ ኣኪቡ 5 ኣምሳያ ገቢሩ ይሃብ ። (ግራተከላ ።)

298. ንከልቢ ዋንኡ እዩ ተተሓዚ ከይ ነክስ ከይ ቀትል ይጠንቀቐሉ ። እቲ ከልቢ ኣብ ዝኾነ ቦታ ንሰብ ጉድኣት ብዝገብር እቲ ዋና ከልቢ ከም ኣብቲ ክፍሊ መውቃዕቲ ተወሲኑ ዘሎ ይኽሓስ ።

299. ዘይከልቡ ወቒዑ ዘሰምበረ ንዋና ከልቢ 6 ቅርሺ ። ደም እንተወጽኤ 12 ቅርሺ ። ኣካላት እንተጐደለ 24 ቅርሺ ። እንተቐተለ 55 ቅርሺ ይኽሕስ ።

300. ከልቢ ንጤል በጊዕ ከብቲ ንካልእ እንስሳታት ናይ ዝኾነ ዓይነት ነኺሱ ኣካላት እንተጕደለ እቲ ዋና ከልቢ ነቲ ዋና ተነካሲ እንስሳ እታ ኣካላት ዝጐደለት ኣኪቡ ኣምሳያ ይሃብ ። ምናልባሽ እቲ ዋና ከሕውያ እኽእል እየ ቈርበተይን ስጋይን እእክብ እንተበለ እቲ ዋና ከልቢ 2 ቅርሺ ይኽሓስ ።
ደርሆ እንተደአ ኰነት ግን ኣምሳያ ይቀበል ። እቲ ቀታሊ ወይ ኣካላት ዘጕደለ ከልቢ ብቕልጡፍ እቲ ዋንኡ ይቕተሎ ።

301. ጓሳ ወይ በዓል ታራ ኣብ ቅድሚ ምስክር ንዋና ፋናኒት በቕሊ ፣ ሀላላ ኣድጊ ፣ ቀይድካ ሓበኒ ቢልዎ እቲ ዋና ከይቀየደ ዝሃበ መቕጻዕያኡ 3 ቅርሺ ነቲ ጓሳ ሂቡ እታ በቕሊ ሕዛእቲ ወይ ዘራእቲ እንተበልዔት ከምቲ ናብ ኣንቀጽ ናይ ዘራእቲ ተወሲኑ ዘሎ ይዕደ ።

302. እቲ ሀላላ ኣድጊ ኘካልእ ኣድጊ እንተቐተለ ወይ ኣካላት እንተጕደለ ብ3 ሽማግለ ተገምጊሙ ነቲ ዋና ተቐታሊ ወይ ኣካላት ዝጐደለ እንስሳ ኣኪቡ ይክሓስ ።

303. ሓላው ታራ ጓሳ መጽዓኛ ብጊዜ ዘርኢ ምስ ኰነ በቕለይ ኣድገይ ባዕለይ እየ ዝጓሲ እምበር ታራ ኣይኣቱን ኪብል ኣይከኣሎን ።
ኣይገብርን ዚብል ሰብ ብዝርከብ ዳኛ ዓዲ 6 ቅርሺ ቀጺዑ ንሰብ መጽዓኛ ይሃብ ። ተቐጺዑ ብግድነት ብታራ ይፈር ። ከማኡ እውን እታ ጊዜ ተራኡ እንተዘይወፈረ ከምታ ቀዳመይቲ እቲ ዳኛ ዓዲ 6 ቅርሺ ይድገሞ ። ከማኡ እናበለ ክሳብ ዝለዝብ ይቀጻዕ ።

304. ታራ ጓስነት እዚ ይ ኩሉ ዋና መጽዓኛ ከም ቁጽሪ መጽዓኛኡ ብታራ ይጋሲ ይሓሉ ።

305 እቲ ዋና መጽዓኛ ናብቲ ጓሳ በዓል ታራ ወይ በዓል ደሞዝ ምስ ሃብዎ እንተዝነበ ወይ እንተጥፈኤ ተተሓዚ ኰይኑ ይዕደ ።
ኣብ ኢዱ ከይበጽሔ እንተ ጠፍኤ ወይ እንተተዘንበ ተተሓዚ ዋና እዩ ።

306. ብዘይ ፍቓድ ዋና ንዘይ በቕሉ ዘገሸ ወይ ዝጸዓነ 6 ቅርሺ ይኽሓስ ። ዘሕደረ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ። ካልኣይ ለይቲ ዘሕደረ 12 ቅርሺ ። ከምኡ እናበለ 12 ቅርሺ ኣብ ለይቲ ክሳብ እትምለስ ይኽሓስ ።

307. ብዘይ ፍቓድ ዋና ኣድጊ ዝጸዓነ ኣብ ዓዲ ይኹን ንጎዶቦ ይኹን ዘሕደረ ሓደ ቅርሺ ዘሕደረ 2 ቅርሺ ከማኡ ክሳብ ዝምለስ ሕሲቡ ይኽሓስ ።

308. ንኣድጊ ዋና ምስ ኣውፎሮ ናብ ግራቱ ወይ ናብ ዓውዱ ሰሪቑ ዝወሰደ 12 ቅርሺ ይኽሓስ እንተ ኣሕደረ እውን ከማኡ ክሳብ ዚምለስ 12 ቅርሺ ኣብ ሓንቲ ለይቲ ይክሓስ ።

309. ንብዕራይ ብዘይ ፍቓድ ዋና ወሲዱ ብጊዜ ጽግእን ዘርእን ዘብኰረ ናብ መዓልቲ 12 ቅርሺ ይኽሓስ ። ብኻልእ እዋን እንተደኣ ኮነ 6 ቅርሺ ይኽሓስ ። ከምኡ ነበራ ዘኒቡ እንተ ሓረሰ ወይ እንተ ጸዓነ 6 ቅርሺ ይኽሓስ ።

ክፍሊ ፡ 36 ። - ማእከላይ ዓሌት ።

310. ዝኾነ ይኹን ማእከላይ ዓሌት ክርስትያን ኣብ ዓዲ ክርስትያንን ኣብ መሬት ክርስትያንን ዝቕመጥ ብናይ መርዓን ብናይ ሞትን ተዝካርን ዝኾነ ብቱ ሕጊ ደቀባት ይቕሙ ። ብትካል መርዓን ኣነባባር ገዝምን ዝኾነ ከም ስርዓት ዓዶም ክገብሩ ይኽእሉ ። ብካልእ ካብዙ ንደቀባት ተወሲኑ ዘሎ ሕጊ እንተፍረሱ ከምቶም ደቀባት ዝቕጽዕዎ ይቀጽዑ ።

311. ኣብ ዓዲ ክርስትያንን ኣብ መሬት ክርስትያንን ዝቕመጡ ኣስላም ብናይ መርዓ ዝኣክል ጸውትን ሽልመን ካብቲ ንደቀባት ተወሲኑ ዘሎ ሕጊ ክሓልፉ ኣይግበኦምን ። ኣፍሪሶም ብዝርከቡ ከምቲ ንደቀባት ተወሲኑ ዘሎ ቅጽዓት ይቀጽዑ ።

ክፍሊ ፡ 37 ። ኣናባባር ቤተ-ክርስትያንን ቤት-ትምህርትን ።

312. ንቤተ-ክርስትያን እቶም ዝሰርሕዋ ዓዲ ወይ ዓድታት ከነባብርዋ ግድነት እዩ ብዘድልያ ዝኾነ ነገራት ። መዓርግ ክህነትን ዲቁናን ዝግበአ ዕድሚኡ ብሕጊ መንፈሳዊ ዝተወሰነ እዩ። ጠባዩ ሽማግለታት ዓዲ ፣ ትምህርቲ ዘምሃሮ መምህር ፣ ክምስክር ግቡኡ እዩ ።

313. ዓብዪ ቤት ትምህርቲ ዘሎ ብስምምዕ ዓዲ ወይ ዓድታት ፣ ወይ ከኣ ብኣውራጃ ኣውራጃታት ዝተሰርሔን ዝስራሕን ብኣታቶም ክናባበር ግድነት እዩ ። ናእሽቱ ቤት ትምህርቲ በብዓዱ ዘሎ እቶም ዓዲ መምህር ኣሕዲሮም ኵሎም ዝተወልዱ ቈላዑ ኣወዳት ኮነ ኣንሳት ኮነ ወለዶም ከምህርዎም ግድነት እዩ ። ደመወዝ መምህር እውን ዘምሃረን ዘየምሃረን ብትኽክል ብቕጽሪ ገባራይ ይከፈል ።

እዙ ተጽሒፉ ዘሎ ሕጊ ካብ ሎሚ 28 ታሕሳስ 1937 ዓ.ም. ጀሚሩ ኣብ ሕጊ እትዊ እዩ ። ካብዚ ሕጊ እዙይ ዝጐደለ ካልእ ነገራት ንምምላእ በቢዓመቱ ብ24 የካቲት ኣብ ዓዲ-ቀይሕ ኣኼባ ሹማምንትትን ካህናትን ዓበይቲ እንዳቦን ዝእከቡሉ መዓልቲ ተወሲኑ ኣሎ ። ኣብዙ ሕጊ እዙይ ዘየሎ ነገር ብዙሕ ተሪፉ ከምዘሎ ንኣምን ግን ክሳብ እታ ተወሲና ዘላ መዓልቲ ፣ ኣብ ዓመት ዓመት ዓደቦ ዝእከቡላ ፣ እቲ ምስለኒ ነታ ዝተረከበት ሓዳስ ነገር ብሽማግለ ገይሩ ከቑማ ግቡኡ እዩ ። ብዝቕመት እውን ብጽሒፈት ኣጽኒሑ ኣብ ኣኼባ ከመልክት ግድነት እዩ ። እዙ ደፍተር ናይ ሕጊ ዓደቦ ኣብ ኣውራጃ ሓደ ደፍተር ክቐውም ብኣውራጅኦም ዝተመርጹ ሽማግለታት እውን ክቕመጥ ከይጠፍእ ከይባላሾ ክሕልውዎ ። ነዙ ነገርዙይ ሓለፍትን

ተተሓዝትን ንሳቶም ክኾኑ ብዓደቦ ውሱን እዩ ።